

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

УНИВЕРЗИТЕТСКИ БИЛТЕН

октомври 2020 година
Штип

Број 262, 1 октомври 2020 година

СОДРЖИНА

РЕФЕРАТ за избор на наставник за наставно-научната област Лежишта на минерални сировини на Факултет за природни и технички науки, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	3
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област Експлоатација на неслоевити лежишта на Факултет за природни и технички науки, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	26
РЕФЕРАТ за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научната област Општо машинство, проектирање и машински конструкции и автоматика на Машински факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	45
РЕЦЕНЗИЈА на докторскиот труд со наслов „Услови и перспективи за развој на урбаниот туризам во Република Македонија“ од кандидатот м-р Дарко Мајхошев, Факултет за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	52
РЕЦЕНЗИЈА на учебник „Правда и внатрешни работи на Европската унија“ од редовен проф. д-р Ивица Јосифовиќ, Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	57
РЕЦЕНЗИЈА на докторската дисертација со наслов „Анализа на стратегиите за инвестирање во индексни фондови на пазарот на хартии од вредност“ од м-р Фламур Буњаку, пријавена на Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	61
РЕЦЕНЗИЈА за ракописот „Морфологија на современиот македонски јазик“ од ас. д-р Марија Гркова, Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	65
РЕЦЕНЗИЈА за ракописот „Практикум по морфологија на современиот македонски јазик“ од ас. д-р Марија Гркова, Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	68
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Казино туризам и казино хотели“ од ас. м-р Цветанка Ристова-Магловска и вон. проф. д-р Тања Ангелкова-Петкова, Факултет за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	71
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Казино туризам и казино хотели - практикум“ од ас. м-р Цветанка Ристова-Магловска и вон. проф. д-р Тања Ангелкова-Петкова, Факултет за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	73
ОДЛУКА за исправка на техничка грешка во насловот на магистерски труд	75
ПРЕГЛЕД на прифатени теми за изработка на докторски трудови од наставно-научните совети на докторски студии	76
ПРЕГЛЕД на наслови на теми за изработка на магистерски и специјалистички трудови одобрени од наставно-научниот совет на единицата	78

Издавач:

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

Уредник на издавачка продукција: проф. д-р Лилјана Колева Гудева

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Блажо Боев

Уредници: проф. д-р Мишко Цидров, м-р Ристо Костуранов

Лектор: Даница Гавриловска-Атанасовска

Техничко уредување: Кире Зафиров

Печати: Печатница „2- Август“ - Штип

ISSN: 1857- 8497

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ
ЛЕЖИШТА НА МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ НА ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИРОДНИ И
ТЕХНИЧКИ НАУКИ, УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр.1702-126/3 од 7.9.2020 година донесена на 19. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки, одржана на 3.9.2020 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област лежишта на минерални суровини на Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип во следниов состав:

- **д-р Тодор Серафимовски**, редовен професор на Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, наставно-научна област економска геологија и лежишта на минерали суровини, претседател;
- **д-р Блажо Боев**, редовен професор на Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, наставно-научна област минералогичка и петрологија, член;
- **д-р Орце Спасовски**, редовен професор на Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, наставно научна област економска геологија и лежишта на минерали суровини, член.

Конкурсот за овој избор беше објавен во дневните весници „Слободен печат“ и „Коха“ на 19.8.2020 година и во предвидениот рок се пријавил:

д-р Горан Тасев, вонреден професор на Факултетот за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на приложената документација од кандидатот, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатот **д-р Горан Тасев** е роден на 22 мај 1971 година во Суботица, Р. Србија. Со основно и средно образование се здобива во Кавадарци, каде што живее. Во учебната 1993/1994 година се запишува на Рударско-геолошкиот факултет во Штип, на Одделот за геологија. Во 1997 година, како претставник на Рударско-геолошкиот факултет во Штип, учествува во работата на истражувачката станица „Петница“ во близината на Валево, СР Југославија. За време на студирањето, во повисоките студиски години (III и IV), е биран за демонстратор на дисциплини кои се предаваат на Катедрата за минерални суровини при Факултетот.

Дипломира на Рударско-геолошкиот факултет во Штип на 3 декември 1998 година, со просечна оценка на студирањето 8.51 и со успешно одбранета дипломската работа на тема „Карлински тип наоѓ�алиште на злато, Алшар: морфолошки, минералоски и геохемиски карактеристики“, оценета со оценка 10 и се стекнува со звање **дипломиран инженер геолог**.

Веднаш по дипломирањето се запишува на постдипломски студии на Рударско-геолошкиот факултет во Штип, на Геолошкиот оддел, насока Наоѓ�алишта на минерални суровини (учебна 1998/1999 година).

При крајот од 1999 година добива грант од “The British Scholarship Trust” за научен престој во Велика Британија. Грантот е реализиран во почетокот на 2000 година, во траење

од два месеца, со престој на Геолошкиот оддел при Royal Holloway, University of London, Велика Британија. Во тој период има можност да се запознае со скоро сите инструментални методи кои се употребуваат во геологијата. Кон крајот на 2001 година добива грант од Европската фондација за наука (European Science Foundation) за научен престој во Велика Британија. За време на научниот престој, реализиран во периодот април-мај 2002 година, направен е поголем дел од анализите неопходни за завршување на неговата магистерска теза.

На 2 јули 2003 година, на Рударско-геолошкиот факултет во Штип, по успешно положените предвидени испити (просек 9.78), го брани магистерскиот труд под наслов „Полиметалличните минерализации поврзани со терциерниот магматизам во Република Македонија“ и се стекнува со академски степен **магистер на технички науки** од областа на геологијата.

Во 2004 година со успех го завршува курсот GEOCHIM 2004, организиран под покровителство на UNESCO во Република Чешка.

Во 2005, 2006 и 2008 година изведува кратки научни престои при Институтот БРЖМ во Орлеанс, Р. Франција, работејќи на проблемите на ретките и расеани елементи во македонските јаглени. Исто така, во 2008 година изведува научен престој во Велика Британија во рамките на НАТО научниот проект поврзан со пограничното загадување од стари рударски активности. Истовремено, ги користи гореспоменатите престои да заврши голем дел од лабораториските анализи за докторската теза пријавена во декември 2005 година.

На 29 октомври 2010 година успешно ја одбранува докторската дисертација под наслов „Металогенија на полиметалниот рудоносен систем Буковик-Кадиница“ на Факултетот за природни и технички науки во рамките на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и се стекнува со научен степен **доктор на технички науки**.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање редовен професор

Општи и посебни услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање согласно со Законот за високо образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Општи услови за избор

- Просечен успех - Остварен просечен успех од најмалку осум на студиите на прв и на втор циклус за секој циклус посебно. Кандидатот остварил просек на додипломски четиригодишни студии (прв циклус) 8.51 и просек на постдипломски студии (втор циклус) 9.78;
- Научен степен - магистер, доктор на науки од научната област за која се избира - диплома за доктор на науки од соодветната научна област. Кандидатот има доставено диплома за доктор на технички науки, област лежишта на минерални суровини;
- Претходен избор во звање (кандидатот ги има претходните ибори во звања, помлад асистент, асистент, доцент и вонреден професор подетално се опишани во делот насловен Наставно-образовна и научноистражувачка дејност). Избор во звањето вонреден професор на 3 ноември 2015 г. со Одлука бр. 1702-300/8 од Факултет за природни и технички науки во Штип, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип;
- Објавени научни трудови во референтна научна публикација (7 труда со импакт фактор на влијание и 23 труда во меѓународни списанија)

Бр.	Автор/и	Наслов на трудот	Списание	Година на излегување на списанието
1.	Serafimovski, T., Tasev, G., Strmić-Palinkaš, S., Palinkaš, L. and Gjorgjiev, L.,	Porphyry Cu mineralization related to the small Tertiary volcanic intrusions in the Bučim ore deposit, Eastern Macedonia.	Geologica Croatica, 69 (1). pp. 103-121. Journal ISSN: 1330-030X; Online ISSN 1333-4875 (doi:10.4154/gc.2016.09) IF 0.702	1992
2.	Vrhovnik, P., Dolenc, M., Serafimovski, T., Tasev, G., and Arrebola, J. P.,	Assessment of essential and nonessential dietary exposure to trace elements from homegrown foodstuffs in a polluted area in Makedonska Kamenica and the Kočani region (FYRM)	Science of the Total Environment (2016), 559, pp 204–211. IF 4.099	1972
3.	Antić, M., Peytcheva, I., von Quadt, A., Kounov, A., Trivić, B., Serafimovski, T., Tasev, G., Gerdjikov, I. and Wetzal, A.,	Pre-Alpine evolution of a segment of the North-Gondwanan margin: Geochronological and geochemical evidence from the central Serbo-Macedonian Massif.	Gondwana Research, Volume 36 (August 2016), pp. 523-544 IF 8.743	1997
4.	Serafimovski, T., Volkov, V. A., Serafimovski, D., Tasev, G., Ivanovski, I. Yu. Murashov, K.,	<i>Plavica Epithermal Au–Ag–Cu Deposit in Eastern Macedonia: Geology and 3D Model of Valuable Component Distribution in Ore.</i>	Springer-Verlag and Pleiades Publishing Inc./Pleiades Publishing, Ltd. Geology of Ore Deposits, 2017, Vol. 59, No. 4, pp. 296–304. IF 0.511	1959
5.	Tasev, G., Serafimovski, D. and Serafimovski, T.,	Evolution of ore-forming fluids in the Bukovik-Kadiica porphyry Cu deposit, Republic of Macedonia.	Geologica Croatica, 71 (1). pp. 1-18. 2018 (0.702 IF)	1992
6.	Serafimovski, T., Stafilov, T., and Tasev, G.,	Soil pollution related to active Buchim copper mine, Republic of Macedonia,	Environmental Engineering and Management Journal, 17(11), pp. 2597-2608. (2018) IF1.334	2010

7.	Djordjevic, T., Kolitsch, U., Serafimovski, T., Tasev, G., Tepe, N., Stoger-Pollach, M., Hofmann, T. and Boev, B.	Mineralogy and weathering of realgar-rich tailings at a former As-Sb-Cr mine at Lojane, North Macedonia	The Canadian Mineralogist, 57. pp. 1-21.(2019) IF 1.398	1962
----	--	--	--	------

- Потврда за познавање на најмалку еден странски јазик. Кандидатот има приложено Уверение за познавање на англиски јазик;
- Способност за изведување на високообразовна дејност. Деталите за оваа ставка на кандидатот се наведени во делот Наставно-образовна и научноистражувачка дејност.

Посебни услови:

- Учество во научноистражувачки проекти, односно значајни достигнувања во примената на научноистражувачките резултати (кандидатот бил носител и учесник во научноистражувачки проекти);
- Придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници;
- Рецензиран учебник, скрипта и практикум или авторско ЦД (кандидатот е автор на рецензиран учебник, скрипта и практикум по дисциплината алтерации и минерални парагенези).

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Движењето во наставата, изборните постапки со датуми на избор и каде е избран се дадени во краткиот преглед кој следи подолу.

Со Одлука на Наставно-научниот совет на Рударско-геолошкиот факултет во Штип при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, од 1 април 1999 година, д-р Горан Тасев е избран во соработничко звање помлад асистент на Рударско-геолошкиот факултет (Катедра за наоѓалишта на минерални суровини) по прв пат. Избор во звањето помлад асистент по втор пат на 22 ноември 2002 г. со Одлука бр. 0202-267 од Рударско-геолошки факултет во Штип, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје.

Избор во звањето **асистент** по прв пат на 12 септември 2005 г. со Одлука бр. 0202-261 од Рударско-геолошки факултет во Штип, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје. Избор во звањето асистент по втор пат на 4.9.2008 г. со Одлука бр. 0210-145/98 од Факултет за рударство, геологија и политехника во Штип, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

Избор во звањето доцент на 21 февруари 2011 г. со Одлука бр. 2202-61/7 од Факултет за природни и технички науки во Штип, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

Рецензијата за изборот во наставно и наставно-научно звање на кандидатот доц. д-р Горан Тасев во звањето доцент при Факултетот за природни и технички науки, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип е објавена во Универзитетски билтен бр. 53 од 1.2.2011 г.

Изборот во звање вонреден професор е на 3.11.2015 г. со Одлука бр. 1702-300/8 од Факултет за природни и технички науки во Штип, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

Рецензијата за изборот во наставно и наставно-научно звање на кандидатот проф. д-р Горан Тасев во звањето вонреден професор на Факултетот за природни и технички науки, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип е објавена во Универзитетски билтен бр. 156 од 15.10.2015 г.

Кандидатот активно учествува во реализацијата на наставата на прв, втор и трет циклус студии на Факултетот за природни и технички науки.

Како асистент ги изведува вежбите по следниве дисциплини: Инструментални методи (2+2+1), Генеа на рудни наоѓалишта (2+2+1), Минерални ресурси (2+2+1), Рудни наоѓалишта (2+2+1), Металогенетска прогноза (2+2+1), Алтерации и минерални парагенези (2+2+1), Наоѓалишта на минерали суровини (2+2+1), Управување со минералните ресурси

(2+2+1), Наоѓалишта на минерални ресурси (2+2+1), Наоѓалишта на ретки и расеани елементи (2+2+1), Метали во почвите (2+2+1), Геохемија на техногените наоѓалишта и нивната околина (2+2+1), Геологија и геохемија на нафта и гас (2+2+1), Економика на минералните ресурси (2+2+1), Истражување на почви (2+2+1).

Подоцна како доцент самостојно ја изведува наставата по дисциплините: Инструментални методи (2+2+1), Алтрации и минерални парагенези (2+2+1), Апликативни софтверски пакети во геологијата (2+1+1), Индустриска сопственост (2+2+1), Интернет (2+1+1), Интернет стопанисување (2+1+1) и ГИС во минералните сировини (2+1+1).

Во периодот како вонреден професор самостојно ја изведува наставата по дисциплините: Инструментални методи (2+2+1), Алтрации и минерални парагенези (2+2+1), Апликативни софтверски пакети во геологијата (2+1+1), Индустриска сопственост (2+2+1), Интернет (2+1+1), Интернет стопанисување (2+1+1), ГИС во минералните сировини (2+1+1) и Металогенија и металогенетска прогноза (2+1+1).

Едукацијата на студентите ја надополнува со индивидуална менторска и практична работа, со цел студентите да бидат максимално и активно вклучени и во практичниот дел на дисциплините од областа на лежишта на минералните сировини. Во изминатиот петгодишен период д-р Горан Тасев, вонреден професор, бил ментор на повеќе дипломски работи, ментор на еден магистерски труд и член на комисија за одбрана на повеќе дипломски и магистерски трудови.

Кандидатот во периодот помеѓу двата избора е раководител на еден и учествува во неколку научноистражувачки проекти, а како автор или коавтор се појавува на бројни научни трудови, две поглавја во книги објавени во странство, рецензирана скрипта, рецензиран практикум и рецензиран универзитетски учевник „Алтрации и минерални парагенези“.

Кандидатот д-р Горан Тасев, вонреден професор, од последниот избор до денес (2015-2020) ги има објавено следниве трудови:

Трудови објавени на научни собири, конгреси и симпозиуми

1. Vrhovnik, P., Hamler, S., Serafimovski, T., Dolenc, T., Rogan Šmuc, N., Tasev, G., Antunes, M.H.R., Albuquerque, M.T.D., Dolenc, M., 2015. Lead-Zinc mining and home-grown foodstuffs (Eastern FYR Macedonia). In: Book of Abstracts of the 6th International Conference on Medical Geology-MEDGEO'15 (Eds: Eduardo Ferreira da Silva, Amélia Paula Reis, Carla Patinha, Ana Cláudia Dias, Nuno Durães, Carla Candeias, Maria Manuela Inácio, José Manuel Marques, Orquidia Neves), Aveiro, Portugal, pp 131 (ISBN: 978-972-789-449-9).
2. Tasev, G., Serafimovski, T., 2015. Rare Earth Elements Related to Major Tertiary Volcanic Complexes in the Republic of Macedonia. In: André-Mayer As, Cathelinau M, Mucchez Ph, Pirard E, Sindern S (Eds.), Mineral Resources in a sustainable world. Proceedings of the 13th Biennial SGA Meeting, 24-27 August 2015, Nancy, France, Volume 2 (S4. Developments in element and isotope geochemistry, source tracing and geochronology), pp 643-646.
<http://eprints.ugd.edu.mk/14069/1/Tasev%20and%20Serafimovski%20SGA%202015.pdf>
3. Конзулов, Г., Сарафилоски, С., Серафимовски, Д. и Тасев, Г., 2015. Мониторинг на водите околу дренажниот систем на рудникот за бакар Бучим и инсталацијата за лужење на бакар. Во: (уред. Десподов, З.) Подекс-Повекс '15 „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални сировини“, Зборник на трудови, Крушево 13-15.11.2015, стр. 174-181.
<http://eprints.ugd.edu.mk/14292/1/Konzulov%20i%20dr%202015%20Podeks%20Poveks.pdf>
4. Serafimovski, T., Filev, K., Tasev, G. and Gjorgjiev, L., 2016. Three types of ore mineralization at the Vrhnik ore body, Buchim copper mine, Republic of Macedonia. 16th

- International Multidisciplinary Scientific Geoconference SGEM 2016, II (1). pp. 951-958. ISSN 1314-2704
<http://eprints.ugd.edu.mk/16045/1/Paper%20mine%20geology%20SGEM%202016.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16045>
5. Serafimovski, T., Konzulov, G., Sarafiloski, S. and Tasev, G., 2016. Positive influence of the Buchim's copper leaching facility to the major drainage system around the Buchim copper mine and through the Lakavica River. 16th International Multidisciplinary Scientific Geoconference SGEM 2016, I (5). pp. 531-538. ISSN 1314-2704.
<http://eprints.ugd.edu.mk/16046/1/Paper%20environmental%20SGEM%202016.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16046>
 6. Serafimovski, Todor and Boev, Blazo and Tasev, Goran (2016) Post collision magmatism and metallogeny at the southern part of the Balkan Peninsula, SE-Europe. 35th international geological congress, Cape Town, South Africa, Vol. 35 (Record ID 0784655035; <http://previews.georef.org/dbtw-wpd/qbeprev.htm>).
<http://eprints.ugd.edu.mk/16609/1/geoprev%20Record%201%20Cape%20Town.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16609>
 7. Serafimovski, Todor and Tasev, Goran (2016) Complex gold mineralizing system of the Plavica deposit, R. Macedonia. 35th international geological congress, Cape Town, South Africa, Vol. 35.(Record ID 0784655036; <http://previews.georef.org/dbtw-wpd/qbeprev.htm>)
<http://eprints.ugd.edu.mk/16615/1/geoprev%20Record%202%20Cape%20Town.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16615>
 8. Serafimovski, T., Konzulov, G., Tasev, G. and Sarafiloski, S., (2017) Capturing of acid drainage mine water from the Bunardzik waste dump in function to installation for leaching of copper and protection of the environment in the Buchim copper mine, Republic of Macedonia. 17th International Multidisciplinary Scientific Geoconferencce SGEM 2017 , 17 (51). pp. 173-182. ISSN 1314-2704
<http://eprints.ugd.edu.mk/18051/1/Serafimovski%20et%20al%20Buchim%202017%20SGEM%20REP%20OK.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/18051>
 9. Tasev, G., Serafimovski, T., Djordjevic, T. and Boev, B., (2017) Soil and groundwater contamination around the Lojane As-Sb mine, Republic of Macedonia. 17th International Multidisciplinary Scientific GeoConference SGEM 2017, 17 (52). pp. 809-817. ISSN 1314-2704
<http://eprints.ugd.edu.mk/18053/1/Tasev%20et%20al%20Lojane%202017%20SGEM%20REP%20OK.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/18053>
 10. Tasev, G. and Serafimovski, D., (2107) ORGANIZATION OF THE ACCESS DATABASE FOR THE KADIICA MINERAL DEPOSIT, REPUBLIC OF MACEDONIA. 17th International Multidisciplinary Scientific GeoConference SGEM 2017, 17 (21). pp. 1029-1036. ISSN 1314-2704
<http://eprints.ugd.edu.mk/18054/1/Taev%20Dalibor%20Serafimovski%20Geoinformatics%20SGEM%202017%20REP%20OK%20OK.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/18054>
 11. Serafimovski, T., Filev, K. and Tasev, G., (2017) Researches in the phase of exploitation of the ore body Cukar 2 East in function of increasing lifetime of the Buchim copper mine, Eastern Macedonia. 17th International Multidisciplinary Scienntific GeoConference SGEM 2017, 17 (13). pp. 757-764. ISSN 1314-2704
<http://eprints.ugd.edu.mk/18055/1/Serafimovski%20et%20al%20Buchim%20exploration%202017%20SGEM%20za%20REP%20OK.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/18055>
 12. Đorđević, T; Kolitsch, U; Tasev, G; Serafimovski, T; Boev, B: Anomalous As-enrichment in gersdorffite in a realgar-rich environment: Lojane, Macedonia. Mitteilungen der Österreichischen Mineralogischen Gesellschaft 163, MINPET 2017, Biannual Meeting of

- the Austrian Mineralogical Society, Innsbruck, Austria, 6th-9th September (2017), 38
<http://www.univie.ac.at/Mineralogie/cgi-bin/publikationen.cgi?LT=2017&Password=>
13. Tasev, G., Serafimovski, D. and Mitreski, K., 2018. The Access database for the Zletovo Mine, Republic of Macedonia. 18th International Multidisciplinary Scientific GeoConference SGEM 2018, 13 (1). pp. 451-458. ISSN 1314-2704
<http://eprints.ugd.edu.mk/20231/1/Tasev%20Serafimovski%20Dalibor%202018%20SGEM%20complete%20OK.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20231>
 14. Tasev, G., Serafimovski, T., Boev, B. and Gjorgjiev, L., 2018. Morphological types of mineralization in the Lojane As-Sb deposit, Republic of Macedonia. 18th International Multidisciplinary Scientific GeoConference SGEM 2018, 13. pp. 601-608. ISSN 1314-2704
<http://eprints.ugd.edu.mk/20232/1/SGEM%20Tasev%20et%20al%20Lojane%202018%20full%20version%20OK.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20232>
 15. Djordjevic, Tamara and Kolitsch, Uwe and Tasev, Goran and Serafimovski, Todor and Boev, Blazo (2018) First insights into the mineralogy of the tailings dump of the Lojane Sb-As(-Cr) deposit, FYR of Macedonia. In: EGU General Assembly 2018.
<https://meetingorganizer.copernicus.org/EGU2018/EGU2018-14914.pdf>
http://eprints.ugd.edu.mk/21543/1/Abstract66_EGU2018-14914.pdf
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/21543>
 16. Tasev, G., Serafimovski, D., Adjiski, V., Cekerovski, T. and Serafimovski, T., 2019. ORGANIZATION OF THE ACCESS DATABASE FOR THE LOJANE Sb-As MINE WASTE DUMP, REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA. 19th International Multidisciplinary Scientific GeoConference (SGEM 19), 7 (1). pp. 1003-1010. ISSN 1314-2704
<http://eprints.ugd.edu.mk/22379/1/8.35%20ORGANIZATION%20OF%20THE%20ACCESS%20DATABASE%20FOR%20THE%20LOJANE%20Sb-As%20MINE%20WASTE%20DUMP%20C%20REPUBLIC%20OF%20NORTH%20MACEDONIA.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/22379>
 17. Tasev, G., Serafimovski, D., Cekerovski, T., Konzulov, G. and Serafimovski, T., 2019. ORGANIZATION OF THE ACCESS DATABASE OF THE VELES SMELTING FACILITY AREA, REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA. 19 International Multidisciplinary Scientific GeoConference (SGEM 19), 7 (1). pp. 1011-118. ISSN 1314-2704
<http://eprints.ugd.edu.mk/22380/1/8.36%20ORGANIZATION%20OF%20THE%20ACCESS%20DATABASE%20OF%20THE%20VELES%20SMELTING%20FACILITY%20AREA%20C%20REPUBLIC%20OF%20NORTH%20MACEDONIA.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/22380>
 18. Djordjevic, T., Kolitsch, U., Serafimovski, T., Tasev, G., Stoger-Pollach, M. and Boev, B., 2019. A case study of realgar and stibnite weathering in an iron-deficient environment: the abandoned Lojane flotation tailings dump, North Macedonia. Goldschmidt 2019, 1 (1). p. 539.
<http://eprints.ugd.edu.mk/22647/1/Gldschmit%202019%20Barcelona%20complete.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/22647>
 19. Djordjevic, T., Kolitsch, U., Serafimovski, T., Tasev, G., Boev, B. and Stoger-Pollach, M., 2019. Arsenic in roméite-group minerals formed by weathering of realgar-rich tailings (Lojane mine, North Macedonia). 9th European Conference on Mineralogy and Spectroscopy, 1 (1). p. 18.
<http://eprints.ugd.edu.mk/22645/1/Prague%20paper%202019.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/22645>

Трудови со импакт фактор (ИФ) во изборниот 5-годишен период

1. Serafimovski, T., Tasev, G., Strmić-Palinkaš, S., Palinkaš, L. and Gjorgjiev, L., 2016. Porphyry Cu mineralization related to the small Tertiary volcanic intrusions in the Bučim ore deposit, Eastern Macedonia. *Geologica Croatica*, 69 (1). pp. 103-121. Journal ISSN: 1330-030X; Online ISSN 1333-4875 (doi:10.4154/gc.2016.09) IF 0.702
<http://eprints.ugd.edu.mk/15747/1/Serafimovski%20et%20al%20GEOLOGICA%20CROATICA%202016%20Vol%201.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/15747/>

Во трудот се дадени бројни податоци за геологијата, геохемијата, структурите, генезата и други специфични карактеристики на порфирското бакарно наоѓалиште Бучим. Авторите дале податоци за староста на латитиските и латитско-андезитските интрузии, сместувајќи ги во олицен-миоцен според добиените апсолутни вредности од 24 до 27 мил. год., период кој бил проследен со интензивни тектонско-магматски и рудообразувачки процеси. Секако, покрај сите досега откриени минерали во наоѓалиштето, авторите дале свој придонес со одредувањето на постоење на минералите од редот на калаверит, кренерит, електрум, пецит, бизмут-селенски минерали и др. Гасно-течните инклузии потврдиле постоење на три вида и тоа: гасно инклузии, двофазни инклузии (гас-течност) и трифазни инклузии (гас-течност-цврста фаза), додека најновите Sr иNd изотопни односи (87Sr/86Sr 0.70666-0.70741 и 143Nd/144Nd 0.512487-0.512489) потврдиле слаба контаминација на магматските продукти со материјал од Земјината кора, а како последица на парцијалното топење на подлабоките делови од кората подвлечени во процесите на колизија.

2. Vrhovnik, P., Dolenc, M., Serafimovski, T., Tasev, G., and Arrebola, J. P., 2016. Assessment of essential and nonessential dietary exposure to trace elements from homegrown foodstuffs in a polluted area in Makedonska Kamenica and the Kočani region (FYRM). *Science of the Total Environment*, 559, pp 204–211. (IF 4.099) ISSN: 0048-9697
<http://eprints.ugd.edu.mk/15730/1/Assessment%20of%20essential%20and%20nonessential%20dietary%20exposure%20to%20trace.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/15730/>

Авторите во овој труд главен акцент ставиле на достапноста на есенцијалните и неесенцијалните елементи во траги во прехранбените производи одгледани во домашни услови, а се во непосредна близина на рударски регион (Саца). Дванаесет есенцијални и неесенцијални елементи во траги (Cd, Co, Cu, Cr, Hg, Mo, Ni, Pb, Sb, Se, Zn и As) биле одредени во тие прехранбени производи. Најголем дел од овие елементи покажале зголемени концентрации во однос на препорачаните интернационални стандарди, а особено се карактеристични концентрациите од редот на: 873 Cd ($\mu\text{g kg}^{-1}$), 1370 Co ($\mu\text{g kg}^{-1}$), 21700 Cu ($\mu\text{g kg}^{-1}$), 59633 Cr ($\mu\text{g kg}^{-1}$), 26 Hg ($\mu\text{g kg}^{-1}$), 6460 Mo ($\mu\text{g kg}^{-1}$), 14.5 Ni ($\mu\text{g kg}^{-1}$), 11100 Pb ($\mu\text{g kg}^{-1}$), 181 Sb ($\mu\text{g kg}^{-1}$), 0.30 Se ($\mu\text{g kg}^{-1}$), 102 Zn ($\mu\text{g kg}^{-1}$) и 693 As ($\mu\text{g kg}^{-1}$). Исто така, авторите утврдиле силна корелативност помеѓу староста, индексот на телесната маса и полот од една страна и нивоата на изложеност од друга страна.

3. Antić, M., Peytcheva, I., von Quadt, A., Kounov, A., Trivić, B., Serafimovski, T., Tasev, G., Gerdjikov, I. and Wetzel, A., 2016. Pre-Alpine evolution of a segment of the North-Gondwanan margin: Geochronological and geochemical evidence from the central Serbo-Macedonian Massif. *Gondwana Research*, Volume 36 (August 2016), pp. 523-544 (IF 8.743) Elsevier ISSN: 1342-937X
(Journal pages: <http://www.sciencedirect.com/science/journal/1342937X>
<http://www.journals.elsevier.com/gondwana-research>)
<http://eprints.ugd.edu.mk/16086/1/Antic%20et%20al%202016%20Pre-Alpine%20evolution%20FINAL%20PRINTED%20paper.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16086>

Најновите податоци за Српско-македонскиот масив како составен дел на сложениот кристалински појас во рамките на Источноевропскиот алпски ороген низ призмата на U–Pb LA-ICP-MS анализите, геохемиски анализи на изотопите на Hf во магматските и детритичните циркони, концентрациите на главните и елементите во траги сугерираат дека централните делови на овој масив и основата на околните единици имаат свое потекло од централните делови на северните маргини на Гондвана. Новите податоци обезбедиле основа за ревизија на тектонскиот модел на еволуција на Српско-македонскиот масив од горен едиакаран до долен тријас, со детална анализа на магматските активности, реактивација на субдукцијата, создавањето на постколиззионите магматски, па се до процесите на отворањето на мезозојскиот тетис.

4. Serafimovski, T., Volkov, V. A., Serafimovski, D., Tasev, G., Ivanovski, I. Yu. Murashov, K., 2017. Plavica Epithermal Au–Ag–Cu Deposit in Eastern Macedonia: Geology and 3D Model of Valuable Component Distribution in Ore. Springer-Verlag and Pleiades Publishing Inc./Pleiades Publishing, Ltd. *Geology of Ore Deposits*, 2017, Vol. 59, No. 4, pp. 296–304. ISSN 1075-7015 (Original Russian Text © T. Serafimovski, A.V. Volkov, D. Serafimovski, G. Tasev, I. Ivanovski, K.Yu. Murashov, 2017, published in *Geologiya Rudnykh Mestorozhdenii*, 2017, Vol. 59, No. 4, pp. 298–307.) (IF 0.511)
<http://eprints.ugd.edu.mk/18134/1/GORD296.pdf>

Во трудот авторите посебен придонес дале во дефинирањето на геологијата, рудната минералологија, алтерациите на околните карпи, гасно-течните инклузии на Au–Ag–Cu наоѓалиштето Плавица во Кратовско-злетовската вулканска област во Источна Македонија. Посебно внимание е посветено на конструкција на 3D модел на наоѓалиштето, главно, базиран на геолошките структури и комплексната дистрибуција на металите во предметниот простор. Авторите рамката на 3D моделот ја базирале на импресивни 195 истражни дупчотини со вкупна должина од 47295.8 m, а конструириот 3D модел овозможува подобро разбирање на дистрибуцијата на минерализацијата, односно дека: (а) контурата на минерализацијата се протега до длабочина од 300 m; (б) биле одредени дополнителни раседи и раседни линии; (в) можност за додефинирање на металогенетското и рудообразувачкото значење на овие раседи; (г) конструириот 3D модел конкретно покажува изометрична и лентеста морфологија на Au–Cu расеаната минерализација која се менува кон длабочина; (д) конструириот 3D модел ја ограничува просторната положба на Au–Cu минерализацијата во интервал од хипсометриски 1305 до 600 m.

5. Tasev, G., Serafimovski, D. and Serafimovski, T., 2018. Evolution of ore-forming fluids in the Bukovik-Kadiica porphyry Cu deposit, Republic of Macedonia. *Geologica Croatica*, 71 (1). pp. 1-18. ISSN 1330030X (0.702 IF)
<http://eprints.ugd.edu.mk/19704/1/813-5764-1-PB.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/19704>

Авторите на овој труд посебно внимание посветиле на еволуцијата на рудообразувачките флуиди во минерализираниот систем Буковик-Кадиица кој е сместен во терциерни дацитски и андезитски вулкански карпи кои ги пробиле палеозојските шкрилци од Српско-македонскиот масив во Источна Македонија. Биле извршени опробувања на вертикален опсег на минерализацијата на длабочина од 90 до 220 m. Гасно-течните инклузии на примероци од минерализираните кварцни жилички покажале постоење на три одделни групи на флуиди: солени инклузии кои хомогенизираат на температури во опсегот 326–501°C и имаат салинитети од 32 до 45 wt% NaCl equiv., инклузии во кои доминира гасната фаза и кои хомогенизираат на температури од 438 до 497°C и имаат салинитети од 6 до 16 wt% NaCl equiv., како и нешто поразредените двофазни инклузии (гас-течноста) кои хомогенизираат на температури од 360 до 627°C и имаат салинитети од 3 до 24 wt% NaCl equiv.

6. Serafimovski, T., Stafilov, T., and Tasev, G., 2018. Soil pollution related to active Buchim copper mine, Republic of Macedonia, *Environmental Engineering and Management Journal*, 17(11), 2597-2608. (1.334 IF)
http://eprints.ugd.edu.mk/21186/1/9_537_Serafimovski_14%20Romania%20impact%20factor.pdf
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/21186>

Трудот ја третира проблематиката на контаминација на почвите поврзана со активниот рудник на порфирски бакар Бучим, при што бил одреден пакет од 20 елементи во 25 проби кои покриваат површина од 14.2 km². Резултатите биле споредени со т.н. Холандска листа и NOAA стандардите. Било констатирано дека концентрациите на As, Cd, Cu, Pb и Zn (како последица на човековите активности) во најголем дел од примероците ги надминуваат оптималните или акционите вредности. Така на пример, вредностите на As се движеле во опсег 13.1-225 mg kg⁻¹ при што дури во 20 примероци биле над оптимумот (29 mg kg⁻¹) и 5 над акционите вредности (55 mg kg⁻¹), вредностите на Cd биле во опсег 0.67-17.9 mg kg⁻¹ со 17 над оптимумот (0.8 mg kg⁻¹) и 1 над акционата вредност (12 mg kg⁻¹), Cu во опсег 17.8-1734 mg kg⁻¹ со 16 над оптималната вредност (36 mg kg⁻¹) и 3 над акционата вредност (190 mg kg⁻¹), Pb со опсег 46-3456 mg kg⁻¹ со 19 над оптималните (85 mg kg⁻¹) и 1 над акционата вредност (530 mg kg⁻¹), како и Zn со опсег 88-3438 mg kg⁻¹ со над 12 над оптималните (140 mg kg⁻¹) и 1 над акционата вредност (720 mg kg⁻¹). Мултиваријационата анализа (R-mode factor analysis) покажала дека постојат три меѓусебно зависни геохемиски асоцијации на елементи. Оние со Фактор 1 (Al-Ca-Fe-K-Mg-Co-Cr-Mn-Ni-Sr-V) оценети како геогени, главно, поврзани со плеистоценските седименти и прекамбриски гнајсеви, па со фактор 2 (As-Cd-Pb-Zn) поврзани со човековото влијание за време на откопување на рудата и нејзината преработка, како и фактор 3 (Na-Ba-Cu-Sr) кои главно се поврзани со распаѓањето на карпите (протерозојски гнајсеви и амфиболити).

7. Djordjevic, T., Kolitsch, U., Serafimovski, T., Tasev, G., Tepe, N., Stoger-Pollach, M., Hofmann, T. and Boev, B. (2019) Mineralogy and weathering of realgar-rich tailings at a former As-Sb-Cr mine at Lojane, North Macedonia. *The Canadian Mineralogist*, 57. pp. 1-21. ISSN 1499-1276 (IF 1.398)
<http://eprints.ugd.edu.mk/22017/1/cami-57-03-06.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/22017>

Проучувањата на материјалот депониран во флотациското јаловиште од наоѓалиштето Лојане со помош на софистицираните инструментални методи од редот на индуктивно сврзана плазма-масена спектрометрија (ICP-MS), индуктивно сврзана плазма-оптичка емисиона спектрометрија (ICP-OES), ренденска дифракциона анализа (на кристал и прав), скенинг електронска микроскопија (SEM), Раманска спектроскопија и трансмисиона електронска микроскопија (ТЕМ) со електронска дифракција (SAED) и спектрометрија со загуба на енергија на електроните (EELS). Покрај стандардните минерали од редот на реалгар, гипс, кварц, стибнит, парареалгар, хромит, пирит и сулфур, авторите одредиле постоење на As-Sb-Fe-Ca-(Ni)-оксидно/хидроксидни фази во кои односот As:Sb варира од 2:1 до 1:2.2 и дека концентрациите на Fe се променливи. Варијантите од овие оксиди во кои доминира антимонот формираат големи хомогени зрна ($\leq 500 \mu\text{m}$) со карактеристични дехидрациски пукнатини, што пак сугерира првично формирање во вид на гелни форми. Варијантите богати и сиромашни со As биле одредени како членови на ромеитската група.

Трудови објавени во меѓународни списанија во изборниот 5-годишен период (2015-2020)

1. Serafimovski, T., Tasev, G. and Gjorgjiev, L., 2015. Sulfur isotope composition in the Plesenci native sulfur mineral deposit, Republic of Macedonia. *Procedia Earth and*

Planetary Science, Vol. 13, pp 35-38. (Source Normalized Impact per Paper -SNIP): 1.088; SCImago Journal Rank -SJR: 0.176)
<http://eprints.ugd.edu.mk/13785/1/Paper%20Serafimovski%20Tasev%20Gjorgjiev.pdf>

Авторите за првпат презентираат резултати за потеклото на сулфурот во гипсот и самородниот сулфур во наоѓалиштето Плешенци, Р. Македонија. За гипсот во наоѓалиштето Плешенци, $\delta^{34}\text{S}$ вредностите се движеле од -7.1 до -3.2‰ (стандардна девијација не повисока од ± 0.9), средна вредност -5.5‰ , додека вредностите кај самородниот сулфур покажале вредности кои започнуваат од -1.00 па се до $+2.8\text{‰}$ средна вредност 0.5‰ (стандардна девијација не повисока од ± 0.8), како последица на збогатувањето со лесниот изотоп на сулфурот и релативното збогатување со тешкиот изотоп на сулфурот, соодветно. Таквиот опсег на вредности на сулфурните изотопи можат да бидат поврзани со длабоките извори.

2. Serafimovski, T., Tasev, G. and Stefanova, V., 2015. Mineral assemblages group of major and associated mineral phases in the Kadiica porphyry copper deposit, Eastern Macedonia. *Geologica Macedonica*, 29 (2). pp. 183-196. ISSN 0352-1206
<http://eprints.ugd.edu.mk/14515/1/Serafimovski%20et%20al%20Geologica%20Macedonica%202015%20Vol%2029%20No%202.pdf>

Авторите во рамките овој труд ги презентирале најновите сознанија за неколку репрезентативни минерални асоцијации и мешани минерални фази откриени во рамките на порфирското наоѓалиште на бакар Кадица. Била изучувана минералната асоцијација во зоните за оксидација и цементирање, каде беа потврдени примарни калкопирит, пирит, магнетит, пиротин, енаргит и др. Во зоната за цементирање биле потврдени халкозин, ковелин, борнит и серија на ретки мешани фази на емплектит, витихенит, маусонит и сл. Составите на одредени минерали покажале стабилност во примарните минерални фази близу до теоретските вредности со мало присуство на елементи во траги, додека во мешаните фази на сулфосоли, како што се емплектит-витихенит, биле манифестирани неправилни состави и теоретски недефинирани минерални фази. Кај витихенитот составите се движеле $38,32\text{--}39,4\%$ Cu, $0,27\text{--}0,83\%$ Fe, $0,33\text{--}0,46\%$ Wn, $38,72\text{--}39,97\%$ Bi и $19,98\text{--}21,66\%$ S, додека за емплектитот биле $13,88\%$ Cu, $0,15\%$ Fe, $0,09\%$ Zn, $24,91\%$ Bi и $60,96\%$ S.

3. Serafimovski, T., Zlatkov, G., Tasev, G. and Stefanova, V., 2016. Cu-Au minerals and transformed mineral phases in the oxidation zone of the Plavica ore deposit, Eastern Macedonia. *Geologica Macedonica*, Vol. 30, No. 1. pp. 5-21. ISSN 0352-1206
<http://eprints.ugd.edu.mk/15931/1/Serafimovski%20et%20al%20GM%202016%20Vol%2030%20No%201.pdf>

Авторите ги презентираме најновите минералошки и хемиски наоди за одредени минерали и минерални фази од оксидационата зона и делумно од примарната сулфидна минерализација во наоѓалиштето на Cu-Au Пластица. Оксидната зона е претставена со систем на таканаречени капи на секундарни алунизирани кварцити интензивно оксидирани и претставени со мрежолки Fe-оксиди и Fe-хидроксида. Главната карактеристика на оваа зона е секако концентрацијата на златото (златото во алунизираниите железни кварцити достигнува концентрации во опсег од $1,80$ до $5,85$ g/t Au). Златото честопати е присутно како самородно злато, претежно во Fe-хидроксида и на некои места како фино распркано во пирит (од $0,56$ g/t до $0,60$ g/t Au) Минералниот состав на оксидационата зона е доста обемен (околу 31 минерал) од кој како најзастапени (до 70%) се кварц, алунит, каолинит и серицит, додека секундарните минерали (до 11%) се пирит, гетит, халкозин, хематит, борнит, ковелин, малахит и азурит, додека исто толку ретки минерални фази со удел под 5% се калкопирит, тетраедрит, тенантит, енаргит, галенит, сфалерит и други.

4. Serafimovski, T., Volkov, A. and Tasev, G., 2016. Structural-metallogenic map of the Republic of Macedonia: principles and criteria. Special Issue of *Geologica Macedonica*, 4 (2). pp. 573-580.
<http://eprints.ugd.edu.mk/16340/1/GeolCongr%202016%20Structural%20metallagenetic%20map%20Serafimovski%20et%20al.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16340>

Со составување и компилација на голем број поедноставени геолошки податоци, прикажување на геохемиските аномалии, одвојување на структурни и морфо-структурни елементи и дефинирање на металогенетски единици со прогнозен карактер, авторите ја изработиле сложената структурно-металогенетска карта на Македонија во размер 1:200000, која е прва од таков вид во Република на Македонија. Како јасни критериуми за подготовка на структурно-металогенетската карта биле дефинирани рудни формации и алоцирани морфоструктурни форми со различен редослед, ранг и интензитет, кои на некои места целосно се преклопуваат со контурите на рудоносните области (Кратово-Злетово Буковик-Кадиица, Кожуф и др.), но и дефинираните регионални линеарни структури кои служеле како канали за хранење на магматски и вулкански процеси. На картата биле издвоени шест металогенетски области на специјализација, кои можат да се користат како проектирани области за идни геолошки истражувања со различна големина и различна намена.

5. Serafimovski, T., Christidis, Ch., Serafimovski, D., Tasev, G., Ligovski, M., Ivanovski, I. and Gjorgjiev, L., 2016. 3D modeling of some copper deposits in the Republic of Macedonia. Special Issue of *Geologica Macedonica*, 4 (2). pp. 605-612.
<http://eprints.ugd.edu.mk/16341/1/GeolCongr%202016%203D%20model%20Serafimovski%20et%20al.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16341>

Во трудот претставени 3Д-моделите на соодветните геолошки градби, структурите на деформација и геохемиски дистрибуции, во смисла на подобро разбирање на поврзаните рудно-генетски процеси и евентуалниот истражувачки потенцијал. Несомнено е дека 3Д и 4Д моделирањето се новите алатки за истражување што може да им помогне на истражувачите да ги визуелизираат, интерполираат и толкуваат геолошките податоци, кои се клучни во методите каде времето и заштеда на пари од примарно значење. Во трудот се изработени 3Д-модели за неколку македонски Cu±Au полиметални наоѓалишта Кадиица, Плавица, Казан Дол и Боров Дол, кои биле конструирани со мапирање на геохемиските варијации во софтверот Move (Midland Valley) за Cu-Au порфирските наоѓалиштата Кадиица и Боров Дол, како и во Target 3D за системот ArcGIS за епитермалното наоѓалиште на висока сулфидизација на Cu-Au Плавица и жичното наоѓалиште Казан Дол.

6. Filev, K., Serafimovski, T., Gjorgjiev, L., Tasev, G., Mitev, M. and Stojanov, M., 2016. The Vrshnik ore body a possitive example for exploration, exploitation and filling in the Buchim copper mine, Eastern Macedonia. Special Issue of *Geologica Macedonica*, 4 (2). pp. 613-618.
<http://eprints.ugd.edu.mk/16342/1/GeolCongr%202016%20The%20Vrshnik%20Filev%20et%20al.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16342>

Авторите даваат позитивен пример на рудното тело Вршник (како едно од четирите рудни тела во рудникот Бучим) преку три фази од неговиот „живот“ (истражување, експлоатација и делумно внатрешно пополнување). Потенцирано е дека уште од раните почетоци на геолошкото истражување на наоѓалиштето Бучим, на рудното тело Вршник му било дадено посебно внимание, кое особено се интензивира во периодот од 1972 до 2010 година, што резултирало со Студија за 2010 година, каде што биле дадени вкупните пресметани резерви од околу 13 Mt, додека дополнителниот рударски проект потврдил 9 Mt експлоатабилна. Експлоатацијата на ова рудно тело започнала во 2011 година и траела

се до јуни 2015 година, кога експлоатацијата заврши во јужниот дел на рудното тело на ниво 615/630 m. Токму во тој јужен дел од каде биле експлоатирани нешто повеќе од 2 Mt руда, била создадена реална можност да се заполни создадениот површински коп. Отворениот коп на рудното тело Вршник во јужниот дел постепено бил заполнуван со јаловински материјал, за кој со дополнителен рударски проект било дефинирано дека може да складира околу 3 Mt јаловински материјал.

7. Gjorgjiev, L., Serafimovski, T., Filev, K. and Tasev, G., 2016. Overview of the natural parameters from the geological-economic evaluation of the Borov Dol ore deposit, Republic of Macedonia. Special Issue of Geologica Macedonica, 4 (2). pp. 621-628.
<http://eprints.ugd.edu.mk/16343/1/GeolCongr%202016%20The%20Borov%20Dol%20Gorgiev%20et%20al.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16343>

Во трудот се дадени неколку важни техно-економски параметри, на ново истражената порфирска Cu-Au минерализација во наоѓалиштето Боров Дол. Така на пример, бил пресметан рудоносен коефициент од 0,78%, што значи дека во границите на рудното тело само 22% од масата не е на некој начин минерализирана. Пресметаната вредност на коефициентот на варијација (V) покажал вредност од 52% што е во опсег од 43-100%, карактеристично за третата група на наоѓалишта со нерамномерна (расеана) минерализација. Биле утврдени и просечните концентрации на бакар, злато и сребро како 0,247% Cu, 0,19 g/t Au и 1,34 g/t Ag. Минималната економска содржина (МЕС) во рамките на Боров Дол, била утврдена како 0,204 %Cu, додека најниската граница на бакар била пресметана на вредност од 0,159% Cu и со тоа се овозможило одредено намалување на содржината во процесот на експлоатација на рудата. Пресметаниот монометал на бакар бил поставен на релативно коректните 0,272 % Cu што претставува цврста подлога за експлоатација на бакарот во ова рудно наоѓалиште со пресметани рудни резерви од 60 Mt руда со 0,247% Cu, 0,19 g/t Au и 1,34 g/t Ag и предвиден работен век на отворениот површински коп од минимум 12 години.

8. Stefanova, V., Aleksandrov, M., Serafimovski, T., Tasev, G. and Mircovski, V., (2016) Резултати од прелиминарните проспекциски испитувања на злато во алувионот на Пекљанска Река, Винаца. Special Issue of Geologica Macedonica, 4 (2). pp. 635-642.
<http://eprints.ugd.edu.mk/16344/1/GeolCongr%202016%20The%20Gold%20Pekljanska%20Stefanova%20et%20al.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16344>

Авторите во предметниот труд ги синтетизирале резултатите од добиените испитувања на алувионот на Пекљанска Река со примена на шлиховската проспекција, како и извршените испитувања на хемискиот состав и на морфолошките карактеристики на алувијалното злато. Резултатите покажале дека станува збор за високопробно злато кое се карактеризира со концентрација на злато од 93-99% Au. Од примесите застапено е среброт со содржини од 0.3 до 8% Ag, жива од 0.16-4.96% Hg, железото со содржини од 0.1 до 1.36% Fe и бакарот од 0.2 до 0.7% Cu. Истражувањата покажале дека од морфолошки аспект најзастапени се неправилни издолжени форми и тркалезни форми со заоблени рабови. Големината на златните агрегати се движела од околу 400 до околу 900 μm .

9. Stefanova, V., Serafimovski, T. and Tasev, G., 2016. Gold prospecting in streams and recent alluvions in the western parts of the Kratovo-Zletovo volcanic area. Geologica Macedonica, Vol. 30, No. 2. pp. 129-144. ISSN 0352-1206
<http://eprints.ugd.edu.mk/16869/1/Geo-30-2-2016-315-Stefanova%20COMPLETE.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/16869>

Трудот третира две методи користени во проспекцијата на потоците и модерниот алувиум во западниот делови од вулканската област Кратово-Злетово (БЛЕГ методата

и методата на поточни седименти). Истражувањата и анализа на примероци со методата БЛЕГ утврдиле концентрации на злато во сите примероци во месноста Боровиќ, во опсег од 0,00031 до 0,248 ppm Au, а во локалитетот Плавица содржината на злато се движела од 0,00047 до 0,0667 ppm Au. Карактеристичните геохемиски асоцијации на елементи биле статистички обработени и се добиле соодветни групи на еквивалентни елементи (системи на кластери). Од рудни асоцијации во месноста Боровиќ биле утврдени три асоцијации на елементи: $\{[(Y-Co) - (Ta-Nb)] - Ni\}$; $\{[(Sn-Pb) - S] - Ga - Bi\}$ - $[(Te-In) - Ag] - As - (U-Sb)$; $\{[(Cd-Zn) - (Au-Cu)] - (Ge-W)\}$ - $(Fe-V)\}$ - $\{[(Mo-Hg) - (Pb-Sn)] - (Re-Tl) - Se\}$. Од асоцијациите што сочинуваат петрогени минерали беа одредени следниве асоцијации: $\{[(Rb-K) - Li] - Cs$; $[(Zr-Hf) - Sr] - Ba - [(Y-Mg) - (Na-Be)] - (Ti-P)\}$; $[(La-Ce) - Gp] - Ta$. Во месноста Плавица биле утврдени три основни асоцијации: $[(Ni-Co) - Ca]$; $\{[(Hg-Sb) - Ag] - Tl\}$ - $Mn - \{[(Zn-Cd) - Pb] - [(Ge-Ga) - (Nb-Ta)]\}$; $\{[(W-Mo) - Re] - Au\}$ - $[(Cu-Fe) - Cr] - \{[(Sn-As) - In] - Bi\}$ - $Te - [(Se-S) - U]$. Од асоцијации што градат петрогени минерали биле потврдени четири асоцијации: $\{[(La-Ce) - T] - S\}$ - $(P-Ba)$; $[(Mn-Cs) - (Rb-K)] - Li$; $[(Mg-Ka) - Na]$; $[(Hf-Wr) - Ql]$.

10. Tasev, G. and Serafimovski, T., 2016. Industrial Contamination of Soil Related to Some Active and Closed Mine Facilities in the Republic of Macedonia. *TEHNIKA (New Materials) Journal of Association of Engineers and Tehnicians of Serbia, Special Edition*, pp 33-40. [ISSN: 0040-2176; UDC: 62.(062.2) (497.1)]

Предметниот труд третира неколку индустриски извори на загадување на територијата на Република Македонија, како што се еден рудник на Pb-Zn со флотација, еден рудник за бакар со флотација и постројка за лужење на бакарот, еден поранешен центар за топење Pb-Zn во близина на градот Велес и еден топилница за топење Fe-Ni руди кај Кавадарци. Концентрациите на тешките метали кај Велешката постројка биле во опсег: $20 \div 1823$ mg kg⁻¹ Pb, $29 \div 2395$ mg kg⁻¹ Zn, $28 \div 65$ mg kg⁻¹ Cd, $27 \div 82$ mg kg⁻¹ Cu, $39 \div 164$ mg kg⁻¹ Ni, $508 \div 938$ mg kg⁻¹ Mn и $1,6 \div 3,8\%$ Fe, сите над стандардните оптимални вредности според Холандскиот стандард. Во близина на фабриката Фени концентрациите на тешки метали изнесувале: $16 \div 31$ mg kg⁻¹ Pb, $117 \div 286$ mg kg⁻¹ Zn, $13 \div 24$ mg kg⁻¹ Co, $42 \div 119$ mg kg⁻¹ Cu, $158 \div 292$ mg kg⁻¹ Ni, $119 \div 236$ mg kg⁻¹ Cr и $2,24 \div 3,79\%$ Fe. Мерењата за прашина во воздухот околу рудникот Злетово покажале неколкукратно зголемени концентрации над стандардните вредности, со исклучок на никел. Факторите на збогатување се движеле од средни како оние за бакарот од 20,8, кадмиумот од 28,7, арсен од 32,5 до високите за цинкот 341,7 и оловото 925. Примероци од почви околу рудникот Злетово се карактеризирале со: $19,3-76,9$ g kg⁻¹ Fe, $643-28000$ mg kg⁻¹ Mn, $42,3-529,66$ mg kg⁻¹ Pb и $138-3240$ mg kg⁻¹ Zn. Конечно околу рудникот за бакар Бучим, резултатите ги прикажаа следниве концентрации: $13,1 \div 225$ mg kg⁻¹ As, $0,67 \div 17,9$ mg kg⁻¹ Cd, $30,1 \div 171$ mg kg⁻¹ Cr, $17,8-1734$ mg kg⁻¹ Cu, $9,8 \div 69,4$ mg kg⁻¹ Ni, $46 \div 3456$ mg kg⁻¹ Pb, $88 \div 3438$ mg kg⁻¹ Zn, $169 \div 998$ mg kg⁻¹ Mn, $0,73 \div 5,02\%$ Fe.

11. Boev, I., Šorša, A., Tasev, G., Serafimovski, D. and Boev, B., (2017) Mineralogy and geochemistry of trace elements from Crven Dol – Alšar deposit (Republic of Macedonia). *Geologica Macedonica*, Vol. 31, No. 1, pp. 5-20. ISSN 0352-1206 <http://eprints.ugd.edu.mk/17991/1/Geo-31-1-2017-319-Ivan-Boev.pdf>

Во трудот се дадени резултатите од најновите минералошки проучувања со помош на рендгенска дифракција и резултатите од анализата на елементи во траги и елементи на ретки земји (РЕЕ) во рудната минерализација на Црвен Дол. Минералошките проучувања потврдиле многу интересни минерални асоцијации претставени од лорандит, реалгар, орпимент, врбаит, бернардит, јанковичит, фангит, розеит, фармаколит, марказит, пирит, сулфур, гипс, доралшарит, доломит и кварц. Содржината на елементи во траги и елементите на ретки земји (РЕЕ) во околните карпи и во рудната минерализација сугерирале идеја за влијание на ултрабазичните карпи од западниот дел од Вардарската зона во хидротермалната активност во наоѓалиштето Алшар, особено во рудното тело Црвен Дол.

12. Bogatinovski, N., Serafimovski, T. and Tasev, G. 2017. Ore Loses and Dilution of the Ore Vein No. 4 in the Zletovo Mine, Republic of Macedonia. *Tehnika*, 68 (4). pp. 503-511. ISSN 0040-2176
<http://eprints.ugd.edu.mk/18184/1/RGM%201%20N.%20Bogatinovski%20FINAL.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/18184>

Рудниците во Злетово имаат традиција на истражување и експлоатација на оловно-цинковите рудни жици скоро еден век. Загубите и разредувањето на рудата отсекогаш биле императив во производството бидејќи се користат традиционални стари методи за рударење и минерализација со ниска концентрација. При постојното користење на класичен и подетажен метод, пресметаната загуба на руда во рудната жица бр.4 е 13,5%, додека на ниво на сите ископувања во рудниците Злетово просечно се разредува до 10%. Анализите на разредувањето што се јавува при подготовката на подетажниот ходник со параметри како што се: различен агол на пад (45-60°), постојана дебелина од 1,47 м како просечна дебелина на жиците во пресметаните резерви на руда, ширина на подетажниот ходник од 1,57 м или до ширина на рудна жица бр. 4 биле додадени 10 см (лево и десно до 5 см) онолку колку што се зема во пресметката на планираното разредување и висината од 2,5 м како што е предложено за овој метод на рударење и било забележано дека планираното разредување при овој метод на експлоатација се движи од 26,3% до 42,3%. Кога дебелината на рудната жица би била 1,47 м, широчината на откопувањето би била 1,57 м ќе се додадат само 10 см (лево и десно до 5 см) до дебелината на рудната жица ќе се додаде висинската разлика помеѓу последователните нивоа 7,5 м, агол на натопување од 45 до 60°, а со ископувањето целата рудна жица би била покриена во висина. Моделите врз база на овие параметри би имала различен степен на разблажувања кои би се движеле од 6,7 до 7,8%, што е значително пониско од просечното разредување во рудникот Злетово.

13. Vrhovnik, P., Dolenc, M., Serafimovski, T., Tasev, G., Vovk Korže, A., 2017. Potentially toxic elements and rare earth elements in plants from the Lake Kalimanci bank (NE Republic of Macedonia). *Geologica Macedonica*, Vol. 31, No. 2, pp. 131-141
<http://eprints.ugd.edu.mk/18824/1/Geo1%20Mac%20Vol%2031No%202%202017%20Vrhovnik%20et%20al%20za%20Repozitorium.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/18824>

Потенцијалните токсични елементи (PTE) и елементите на ретки земји (REE) честопати се манифестираат со зголемени концентрации во животната средина, особено во близина на активни или напуштени рудници. Во североисточните делови на Р. Македонија постојат многубројни рудни тела, исто така, се очекува зголемено загадување во околните екосистеми. Североисточниот дел од земјата е исто така е и многу значајно земјоделско подрачје каде се произведуваат повеќе земјоделски култури и следствено на тоа, водата од локалните езера и реки се користи за наводнување. Во труд фокусот е ставен на различни растителни видови кои растат на брегот на езерото Калиманци. Сите растителни видови биле анализирани за PTE и REE. Резултатите покажале дека PTE (Cr, Cu, Pb, Zn, Ni, As и Cd) кај испитуваните растителни видови покажуваат големо збогатување во сите примероци и исто така ги надминуваат препорачаните и дозволените граници. Во меѓувреме, REE рефлектираат многу сличен опсег кај сите примероци. Општо, сите REE биле во безбеден опсег, според сегашните познати регулативи.

14. Stefanova, V., Serafimovski, T. and Tasev, G., 2018. Native gold composition and morphology through the mineral processing stages at the Bučim copper mine, Republic of Macedonia. *Geologica Macedonica*, Vol. 32, No. 1. pp 59-74. (In print: ISSN 0352-1206; On-line: ISSN 1857-8586)
<http://eprints.ugd.edu.mk/20207/1/Geo%2032%201%202018%20Stefanova%20et%20al%20complete.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20207>

Во предметниот труд е третирано самородното злато кое е вообичаен нуспроизвод во многу Cu-порфирски наоѓалишта, иако неговата дистрибуција и хемија во многу наоѓалишта останува нејасна. Целта на овие истражувања е да се анализира хемијата и морфологијата на индивидуалните златни зрна. Во оваа студија се испитувани хемизмот на златото, морфологијата по минералното процесирање, флотирање и хидројаловината од рудникот Бучим. Анализирани биле пет зрна од активна етажа во рудникот, седум агрегати биле од материјалот од флотирање, девет агрегати од концентратот, три од канали и четири агрегати од јаловината. Финоста на златото била одредена во опсег 805 до 995. Среброто е најчестата компонента во траги во изучуваните златни зрна од 0,27 до 19,24% Ag. Бакарот и железото се вообичаени компоненти во траги што се движат во просек 2,5% Fe и 4% Cu. Титанот и телурот се присутни само во еден анализиран златен агрегат (2,82%). Проучените златни зрна се јавуваат во различни морфолошки форми, се карактеризираат со повеќе или помалку заоблени рабови. Најчесто се забележува издолжено златно зрно со заоблени рабови, додека поретко се среќаваат рамни и остри зрна.

15. Strmic Palinkaš, S., Peltekovski, Z., Tasev, G., Serafimovski, T., Šmajgl, D., Rajic, K., Spangenberg, E. J., Neufeld, K. and Palinkaš, L., 2018. The Role of Magmatic and Hydrothermal Fluids in the Formation of the Sasa Pb-Zn-Ag Skarn Deposit, Republic of Macedonia. *Geosciences*, 8 (444). pp. 1-28. ISSN 2076-3263 (SCOPUS Cite score 1.97) <http://eprints.ugd.edu.mk/20892/1/geosciences-08-00444%20Palinkas%20et%20al%202018%20so%20naslovna.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20892>

Наоѓалиштето на олово и цинк Саса е претставник на дистални скарновски наоѓалишта, лоцирано во Српско-Македонскиот Масив, во метаморфозиран кристалин од Прекамбријска до Палеозојска старост. Минерализацијата е сместена во Палеозојски мермери кои покажуваат силна литолошка контрола. Авторите, скарновскиот Pb-Zn-Ag наоѓалиште Саса, во чија проградна минерализација доминира пироксенот, го дефинирале како продукт на инфилтрациониот метафоматизмот што резултирало со интеракција на магматски течности со околниот мермер. Проградната фаза се одвивала при мала активност на вода, ниски фугаситети на кислород, сулфур и CO₂, висок моларен однос K⁺/H⁺, додека температурата и притисокот најверојатно биле околу 30 MPa и 405°C. Минерализационите флуиди (Ca-Na-Cl) биле умерено солени со ниска-густина. Преодот од програден во ретрограден бил детектиран со падот на температурите под 400°C. Прогресивниот придонес на магматскиот CO₂ бил препознаен по ретроградната минерална парагенеза, како и од изотопскиот состав на придружните карбонати. Инфилтрационите флуиди носеле MgCl₂ и биле со малку поголема соленост во однос на проградните флуиди. Условите за формирање за ретроградна фаза најверојатно биле околу 375°C и 200 MPa. Депонирањето на рудните минерали (галенит и сфалерит) се случило во хидротермалната фаза при намалување на влијанието на магматскиот CO₂.

16. Kolitsch, U., Djordjevic, T., Tasev, G., Serafimovski, T., Boev, I. and Boev, B., 2018. SUPERGENE MINERALOGY OF THE LOJANE Sb-As-Cr DEPOSIT, REPUBLIC OF MACEDONIA: TRACING THE MOBILIZATION OF TOXIC METALS. *Geologica Macedonica*, 32 (2). pp. 95-117. ISSN 0352-1206 <http://eprints.ugd.edu.mk/21000/1/Kolitsch%20et%20al%20GM%20Vol%2032%20No%202.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/21000>

Во трудот е третирана супергената минералологија на Sb-As-Cr наоѓалиште Лојане. Примероците собрани на рудничките јаловишта и депонии од руда потврдиле постоење на минералните видови (по азбучен ред): анабергит, гипс, хексахидрит, хирнезит, парареалгар, минерали од ромеитска група, розенит, скородит, сенармонтит, стибиконит, сулфур, трипухит и валентинит. Било утврдено дека магнезиумскиот арсенат хирнезит како

најчест секундарен арсенат (и имобилизатор на арсен), најверојатно може да се припише на матриксот од серпентини богати со магнезиум и карбонати., кој ги амортизира сите кисели раствори на распад. Антимонот ефикасно е имобилизиран во секундарните оксиди Sb (III), додека концентрации во траги исто така се вклучени во скородитот. Никелот, кој потекнува од примарни никлоносни сулфидни и сулфарсенидни минерали, е мобилизиран и вграден во анабергит и хемиски варијабилни минерали од ромеитската група. Не е забележана никаква мобилизација на Cr, а што е во согласност со литературните податоци за Cr-наоѓалишта во кората на распад.

17. Melfos, V., Voudouris, P., Serafimovski, T. and Tasev, G., 2019. Fluid Inclusions at the Plavica Au-Ag-Cu Telescoped Porphyry–Epithermal System, Former Yugoslavian Republic of Macedonia (FYROM). *Geosciences*, 9 (2/88). pp. 1-18. ISSN 2076-3263 (SCOPUS Cite score 1.97)
<http://eprints.ugd.edu.mk/21570/1/Melfos%20et%20al%202019%20complete%20with%20title%20page.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/21570>

Предметниот труд за епитермалното наоѓалиште на висока сулфидизација на Au-Ag-Cu Плавица, ги третира новите податоци за гасно-течните инклузии кои даваат дополнителни докази за присуство на минерализација од порфирски карактер. Гасно-течните инклузии покажале рано магматски расоли во жиците од порфирски карактер со висока соленост (33-57 wt% NaCl еквив.), кои коегзистираат со флиди богата со параа со помала соленост (14-20% wt% NaCl еквив), на температури 380 – 500oC, при услови на вриење. На помали длабочини, гасно-течните инклузии демонстрираат карактеристики за разни епитермални наоѓалишта на висока сулфидизација, кои биле формирани од флуиди со умерен до низок салинитет (3–14% wt% NaCl еквив) и пониски температури од 200 до 300oC.

18. Boev, I., Tasev, G., Serafimovski, D. and Boev, B., 2019. VOLCANIC ACTIVITY IN THE KOŽUF MOUNTAIN AREA AND IMPLICATIONS FOR THE DISTRIBUTION OF RARE EARTH ELEMENTS IN DIATOMITE AND TRIDYMITE. *Geologica Macedonica*, 33 (1). pp. 5-24. ISSN 0352-1206
<http://eprints.ugd.edu.mk/22156/1/Boev%20et%20al.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/22156>

Овој труд ги презентира резултатите од истражувањата за дистрибуцијата на елементи на ретки земји (REE) во дијатомит и тридимит од вулканската област на планината Кожуф. Со цел да се испита нивната дистрибуција биле земени примероци на дијатомит од Витачево и тридимитски седименти од Алшар тридимит-седимент и анализирани со Индуктивно-сврсана плазма - масена спектрометрија (ICP-MS). Кривите на хондритски нормализираните вредности покажуваат збогатување со лесни ретки елементи на земјата (LREE), негативна аномалија на европиумот (Eu) кај сите примероци и прогресивно осиромашување на тешки ретки елементи на земјата (HREEs). Во оптек биле поставени две хипотези: природата/составот на матичните карпи од кои биле создадени седиментите (вулкански карпи на планината Кожуф) и физичко-хемиските услови на таложее, особено комплексирањето и феноменот на оксидо-редукција. Била посочена силна корелација помеѓу распределбата на REE во вулкански карпи и распределбата на REE во седиментен дијатомит и киселите вулканити (тридимит).

19. Volkov, A., Serafimovski, T., Galyamov, A. and Tasev, G., 2019. Geophysic model of the Earth's crust and geodynamic position of lead-zinc deposits of the Republic of North Macedonia and neighboring countries. *Geologica Macedonica*, 33 (2). pp. 89-98. ISSN 0352-1206
<http://eprints.ugd.edu.mk/23098/1/Volkov%20et%20al%20GM%2033%20n2%202019%20complete.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/23098>

Трудот ја третира дистрибуцијата на наоѓалиштата на Pb-Zn во Република Северна Македонија, Грција и Србија со северозападен правец што одговара на трендот на средна густина и температура во горната мантија, сличен правец исто така е забележан во структурата на Мохо дисконтинуитетот. Блоките на формираниот тектонски меланж во Вардарската зона биле притиснати и еродирани, што веројатно е поради намалувањето на моќноста на седиментниот слој од горната кора и литосферата како целина, како и последица на високата еклотизација на долните офиолитски блокови. Во истиот тој период наоѓалиштата (Cu-Ni, SEDEX) формирани претходно во офиолитите и рифтовите биле откриени како резултат на издигнувањето и процесите на ерозија, а биле формирани и нови порфирски бакарни наоѓалишта, скарновски и/или жични наоѓалишта на Pb-Zn за време на формирањето на магматските лакови. Така, локалното подрачје на металогената зона Бесна кобила - Осогово, каде што се наоѓаат наоѓалиштата Саса и Тораница, е еродирано. Врз основа на овој заклучок, се чини дека јужната насока на зоната е потенцијална за нови наоѓалишта на Pb-Zn под површината.

20. Tasev, G., Serafimovski, T., Dolenc, M. and Rogan Šmuc, N., 2019. Contribution to Understanding of Ore Fluids in the Zletovo Mine Based on Fluid Inclusion Data. *Materials and Geoenvironment*. Vol. 66, Issue 2, pp 75–86
<http://eprints.ugd.edu.mk/23873/1/18547400%20Materials%20and%20Geoenvironment%20Ore%20Fluids%20in%20the%20Zletovo%20Mine%20Fluid%20Inclusion%20Data.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/23873>

Анализата на гасно-течните инклузии во Pb-Zn наоѓалиштето Злетово, покажале температури на хомогенизација во опсег од 335°C до 145°C, што е рефлексija на пулсациониот карактер на хидротермалните раствори, која дала услови за издвојување на четири групи од најниските до највисоките температури (265-125°C; 245-225°C, 225-205°C и 145-125°C). Авторите потврдиле дека рудоносните хидротермални раствори се од NaCl-тип и опсег на салинитети од 4.4 до 8.6 wt% NaCl еквиваленти. Салинитетот во крајните фази се движел во опсег од 3 до 12 wt% NaCl еквиваленти, додека сепак доминантни биле оние со салинитет од 10 до 12 wt% и од 6 до 8 wt% NaCl еквиваленти. Ова сугерира дека хидротермалните раствори во рамките на анализираните кварцни зрна биле од завршната минерализациона фаза. Густината на гасно-течните инклузии се движела во опсег од 0.7 до 0.95 g/cm³. Пресметаните притисоци и палео-длабочини на минерализација се движеле од 14 до 130 bar, односно длабочини од 0.6 до 0.8 km.

21. Tasev, G. and Serafimovski, D., 2020. Positive and negative impacts of technogenic deposits. *Knowledge - International Journal, Scientific Papers*, 38 (3). pp. 567-573. ISSN 2545-4439
<http://eprints.ugd.edu.mk/24042/1/IKM%20Tasev%20and%20Serafimovski%20D%202020%20complete.pdf>
<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/24042>

Во предметниот труд авторите ги проучувале карактеристиките на некои светски и домашни руднички хидројаловишта. Како прво го даваат примерот на хидројаловиштето на Баја Маре во Романија, каде што при колапсот на браната во 2000 година 100 000 m³ течен материјал, околу 50 до 100 t цијанид, како и бакар и други тешки метали биле испуштени во околниот поток, а од таму завршиле во реките Тиса и Дунав. Голем дел од живиот свет во овие реки на териториите на Романија, Унгарија и Југославија изумрел, при што само во Унгарија биле констатирани 1240 тони на изумрени риби. Како втор пример авторите го обработиле примерот на инцидентот во јаловиштето на рудникот Саса во 2003 г., кога во околната Каменичка Река бил испуштен хидројалински материјал во количина од 100 000 m³. Иако не биле регистрирани човечки жртви при овој инцидент, сепак живиот свет по течението на реката изумрел, а биле пријавени и големи материјални штети. Како позитивни

примери на евентуални техногени наоѓалишта авторите ги спомнале хидројаловиштето на оловно-цинковиот рудник Тораница со околу 3 Mt материјал и интересни концентрации на олово, цинк, а особено индиум, германиум и галиум, додека пак како втор таков пример го посочиле As-Sb наоѓалиштето Лојане со преку 1 Mt јаловина со 2% As и Sb.

22. Boev, I., Serafimovski, D. and Tasev, G., 2020. Geochemistry of recent sediments at confluence of the Blaštica River into Tikveš Lake. *Geologica Macedonica*, 34 (1). pp. 23-38. ISSN 0352-1206

<http://eprints.ugd.edu.mk/24143/1/Boev%20Ivan%20complete%20Vol%2034%20No%201%202020.pdf>

<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/24143>

Авторите во трудот даваат резултати од најновите испитувања на седиментите во долните делови од текот на реката Блаштица при нејзиниот влив во Тиквешко Езеро. Дадени се комплетни анализи на 58 елементи, кои при статистичкото процесирање дале интересни резултати. Пресметките на индексот на гео-акумулација генерално биле во рамките на Class 0, Class 1 и Class 2 односно покажуваат неконтаминирани до умерено контаминирани состојби, освен за среброто (Class 6) каде што индексот посочувал на екстремна контаминација. Во поглед на факторот на контаминација скоро сите елементи покажале ниски до многу високи вредности (Class 1 - Class 4), иако како најчести се оние со вредности умерени до значителни (Class 2 и Class 3), додека пак индексот на контаминација се движел во опсег од 1.59 до 3.20, што укажува на прогресивно нарушување во поглед на загадување на анализираните места. Факторните анализи биле изведени со Варимакс ротационата статистичка обработка при што биле утврдени 4 фактори (F1-F4) од кои F1 сугерирал антропоген внес.

23. Serafimovski, Todor and Tasev, Goran and Stafilov, Trajče (2020) The Content of Copper and Heavy Metals in the Multilayer Soil Mud from the Buchim Lake Under the Buchim Mine's Waste Dump, Republic North Macedonia. *Tehnika*, 3 (1). pp. 297-304. ISSN 0040-2176

<http://eprints.ugd.edu.mk/24329/1/Tehnika%202020%20Serafimovski%20et%20al%20complete.pdf>

<http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/24329>

Авторите во предметниот труд ги одредиле токсичните и тешки метали во два профили во непосредна околина на рудникот за бакар Бучим. Резултатите биле споредувани со Холандскиот стандард (Dutchlist-(DL) и Кабата-Пендиас (KP), при што сите анализирани елементи од редот на As, Co, Cr, Cu, Ni, Pb, Zn, V покажале вредности над стандардните или целни вредности. Со цел да го одредат нивото на контаминација биле пресметани факторот на контаминација (*Cfi*), степенот на контаминација (Cd) и индексот на контаминационо оптоварување (PLI). Сериозни вредности биле утврдени за Cu, As, Zn, Co и Ni, кои ги надминале стандардните вредности скоро во сите примероци од вертикалните профили. Било утврдено дека од профил 1 кон профил 2 индексот на контаминационо оптоварување се зголемил за 13.43%, што сите примероци ги класифицирало како сериозно до екстремно контаминирани.

Поглавје во меѓународна книга

1. Dolenc, T., Serafimovski, T., Lojen, S., Dolenc, M., Tasev, G., Kramar, S., Rogan Šmuc, N., Vrhovnik, P., 2015. Environmental characterization of lake ecosystems located in Serbo Macedonian massif (FYRM). *Key Engineering Materials* (Trans Tech Publications, Switzerland), Vol. 672, pp 295-311 (doi:10.4028/www.scientific.net/ KEM.672.295)

<http://eprints.ugd.edu.mk/13976/1/COST%202015%20Dolenc%20et%20al%20FULL%20Chapter.pdf>

Учебник

1. Тасев, Г. и Серафимовски, Т., 2017. Алтерации и минерални парагенези. Рецензиран универзитетски учебник, Универзитет „Гоце Делчев” - Штип, Факултет за природни и технички науки, 288 стр. (ISBN (978-608-244-462-8)
<http://e-lib.ugd.edu.mk/672>

Учество во проекти:

1. Programme of the European institute for innovation and technology: Knowledge and Innovation Community for Raw materials (EIT KIC Raw materials), **RIS-RECOVER. Regional innovation scheme for zero waste extraction of critical raw materials.** (01.01. 2018 – 31.12.2020) Task partner (Prof.d-r Blazo Boev team leader, Prof. d-r Goran Tasev Project team member)
2. Horizon 2020 project Research and Innovation Framework programme: **Zero waste recovery of copper tailings in the ESEE region (RIS-CuRE)** – (01.01.2019 – 31.12.2021) Task Partner (Prof.d-r Todor Serafimovski team leader, Prof. d-r Goran Tasev Project team member)
3. Weathering products of solid mine waste material of the Lojane Sb-As(-Cr) deposit (FYR of Macedonia). Bilateral project Austria (University in Vienna, Department of Mineralogy)-Macedonia (University „Goce Delcev“-Stip, Macedonia) 07/2016-06/2018 through financial funding of BMWFW and ÖAD, Scientific and Technological Cooperation with Macedonian Ministry of Education (MK 05/2016) (Prof.d-r Todor Serafimovski - Leader, Prof. d-r Goran Tasev Project participant) (<https://www.researchgate.net/project/Weathering-products-of-solid-mine-waste-material-of-the-Lojane-Sb-As-Cr-deposit-Republic-of-Macedonia>)
4. Understanding pollutants in mining waste (partner status in a multilateral project) (Prof.d-r Todor Serafimovski – Macedonian side Leader, Prof. d-r Goran Tasev Project participant) <https://pf.fwf.ac.at/de/wissenschaft-konkret/project-finder/42619>

Раководител на проект

Научноистражувачки проект под наслов „Геохемиски карактеристики на хидротермалните наоѓалишта во Република Македонија” по Конкурс за кофинансирање на билатерални проекти меѓу Република Македонија и Република Хрватска за периодот 2012-2014 година (**главен истражувач**), Договор МОН бр. 345/2 орг.ед. 16 од 05.03.2013 и УГД бр. 1402-244/1 од 27.2.2013 г.

Учество во апликативни проекти

1. „Проект за детални геолошки истражувања на локалноста Саса, Македонска Каменица”, 2016 (носител на проект проф. д-р Тодор Серафимовски; проф. д-р Горан Тасев - учесник).
2. „Проект за изведување на детални геолошки истражувања (доистражувања) на неметалични минерални сировини (андезит и гнајс) како неделиви компоненти при експлоатација на бакарната руда во рудното тело Вршник, експлоатационо поле Бучим”, 2016 (носител на проект проф. д-р Тодор Серафимовски; проф. д-р Горан Тасев - учесник).
3. „Проект за проспекциски геолошки истражувања на металични минерални сировини на простор кој ги опфаќа општините Старо Нагоричане, Кратово, Пробиштип и Штип”, 2016 (носител на проект проф. д-р Тодор Серафимовски; проф. д-р Горан Тасев - учесник).
4. „Проект за изведување на детални геолошки истражувања/доистражувања на минералната сировина бакар на рудното тело Чукар 2 исток, експлоатационо поле Бучим”, 2016 (носител на проект проф. д-р Тодор Серафимовски; проф. д-р Горан Тасев - учесник)
5. „Елаборат од изведените детални геолошки истражувања (доистражувања), на минералната сировина бакар на рудното тело Чукар 2 исток, експлоатационо поле Бучим-Радовиш”, 2016 (носител на проект проф. д-р Тодор Серафимовски; проф. д-р Горан Тасев - учесник).

6. „Елаборат од изведените детални геолошки истражувања (доистражувања), на минералната суровина бакар на рудното тело Чукар 2 исток, експлоатационо поле Бучим-Радовиш“, 2016 (носител на проект проф. д-р Тодор Серафимовски; проф. д-р Горан Тасев - учесник).
7. „Елаборат за валоризација на складираните количини на андезит и гнајс од рудното тело Вршник, експлоатационо поле Бучим-Радовиш“, 2017 (носител на проект проф. д-р Тодор Серафимовски; проф. д-р Горан Тасев - учесник).
8. „Проект за изведување на детални геолошки истражувања на локалитетот Боров Дол за поставување на коповско одлагалиште“, 2017 (носител на проект проф. д-р Тодор Серафимовски; проф. д-р Горан Тасев - учесник).
9. „Елаборат од изведените детални геолошки истражувања на локалитетот Боров Дол за поставување на коповско одлагалиште“, 2017 (носител на проект проф. д-р Тодор Серафимовски; проф. д-р Горан Тасев - учесник).
10. „Елаборат за извршените проспекциски геолошки истражувања на металични минерални суровини на простор кој ги опфаќа општините Старо Нагоричане, Кратово, Пробиштип и Штип“, 2017 (носител на проект проф. д-р Тодор Серафимовски; проф. д-р Горан Тасев - учесник).

Според досега изнесеното, слободно можеме да констатираме дека кандидатот д-р Горан Тасев, вонреден професор, наставно-педагошката и научноистражувачката дејност ги изведува на високо ниво со голема доза на професионалност.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Кандидатот д-р Горан Тасев, вонреден професор, во изминатиот период е член на Наставно-научниот совет на Факултет за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, како и член на повеќе факултетски комисији. Од формирањето на Универзитетот континуирано е член на уписните комисији за прием на студенти на прв циклус на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 и 2020/2021), како и член на Пописна комисија на Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип за 2008, 2009, 2020, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 и 2019 година. Од 2017 година е технички уредник на меѓународното списание „Геологика Македоника“ кое се издава од Универзитет „Гоце Делчев“, Факултет за природни и технички науки. Д-р Горан Тасев е член на Комисијата за верификација на прашањата за полагање на стручниот испит за добивање на лиценца за изработка на геолошка документација при Министерството за економија на Република Северна Македонија, како и Комисијата за полагање на стручниот испит за добивање на лиценца за изработка на геолошка документација при истото министерство. Во целиот изборен период д-р Горан Тасев, вонреден професор, е раководител на лабораторијата за подготовка на микроскопски примероци при Факултетот за природни и технички науки, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Има рецензирано неколку трудови во меѓународни научни списанија со импакт фактор, како и научен билатерален проект.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Согласно со Законот за високо образование („Сл. весник на РМ“ бр. 82/18) и врз основа на Правилникот за единствените критериуми за избор во наставни, наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 46 од 7.2.2020 год.), како и по деталното разгледување на комплетната доставената документација пропишана во Конкурсот, Рецензентската комисија констатира дека кандидатот д-р Горан Тасев, вонреден професор, **ги исполнува сите законски услови за избор во звање редовен професор.** Кандидатот го има

остварено минимумот поени кои се однесуваат на наставно-образовната дејност (НО=40), научноистражувачката дејност (НИ=45) и стручно-апликативната и организациско-развојна дејност (САОР=15) или вкупен минимум од 100 поени. Тука сакаме да потенцираме дека кандидатот д-р Горан Тасев, вон. проф., го надминува вкупниот предвиден минимален квантум на поени за избор во звањето редовен професор (НО+НИ+САОР = 95+196.6+45) и од целокупната актива остварил 336.6 поени.

Согласно со претходно изнесените податоци (анализата и оценката на вкупната наставно-образовна, научноистражувачка и стручно-апликативна и организациско-развојна дејност на кандидатот), како и согласно со Законот за високо образование, Правилникот за критериуми и постапка за избор на наставно-научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип и распишаниот Конкурс, кај д-р Горан Тасев, вонреден професор, се гледа еден континуиран развој во научноистражувачката работа и значајни резултати во сите наведени дејности, со што кандидатот во целост ги исполнува сите предвидени услови да биде избран во звање редовен професор во наставно-научната област лежишта на минерални сировини на Факултетот за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

Врз основа на изнесеното, Рецензентската комисијата едногласно и со задоволство му предлага на **Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои нашиот предлог и кандидатот д-р Горан Тасев, вонреден професор, да го избере за наставник во звање редовен професор за наставно-научната област лежишта на минерални сировини.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Тодор Серафимовски, ред. проф., претседател, с.р.

Д-р Блажо Боев, ред. проф., член, с.р.

Д-р Орце Спасовски, ред. проф., член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р.бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1	Избор во звање помлад асистент	1	10	-	-	10
2	Избор во звање асистент	1	15	-	-	15
3	Избор во звање доцент	1	30	-	-	30
4	Избор во звање вонреден професор	1	40	-	-	40
	ВКУПНО		95	-	-	95
Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
4	Труд со оригинални научни резултати, објавени во научно списание опфатено во (СЦИ/ЦА/останати)	-	-	4 IF	9x1	36
-		-	3 IF	9x0.7	18.9	
-		-	19 ост.	3x1	57	
-		-	4 ост.	3x0.7	8.4	
5	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир	1	2	-	-	2
				15	3x1	45
				3	3x0.7	6.3
10	Одбранета докторска теза	1	8	-	-	8
12	Одбранет магистерски труд	1	6	-	-	6
14	Учесник во научен проект			3	3	9
	ВКУПНО					196.6
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1	Книга /учебник	1	10	-	-	10
2	Поглавје од книга	-	-	1	7	7
17	Елаборати и експертизи	10	2	-	-	20
27	Член на универзитетски или владини тела	2	2	-	-	4
28	Член на факултетски орган, комисија	2	2	-	-	4
	ВКУПНО					45
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					336.6

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА
ОБЛАСТ ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА НЕСЛОЕВИТИ ЛЕЖИШТА НА
ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИРОДНИ И ТЕХНИЧКИ НАУКИ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1702-112/3 од 17.7.2020 година донесена на 18. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки, одржана на 16.7.2020 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научната област експлоатација на неслоевити лежишта на Факултетот за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 27.6.2020 година и во предвидениот рок се пријави:

- д-р Стојанче Мијалковски, доцент.

Врз основа на приложената документација од кандидатот, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Стојанче Мијалковски е роден на 11 февруари 1984 год. во с. Стар Караорман, Општина Штип. Основно образование завршува во Општина Карбинци, а средно во Штип.

По завршувањето на средното образование се запишува на Рударско-геолошкиот факултет во Штип (2002-2007), на кој дипломира на 7.3.2007 год. со просечен успех 9,51, со тема на дипломската работа „Примена на методата за кровно откопување со хидрозаполнување на откопаните простори со отпадна флотациска јаловина во ревиrot Свиња Река, РОЦ САСА – М. Каменица“, под менторство на проф. д-р Зоран Десподов.

Во периодот од 2005 до 2007 год. е ангажиран за демонстратор по предмети од областа на рударството на Рударско-геолошкиот факултет во Штип.

Во периодот од 15.5.2007 до 26.12.2007 год. е вработен во Рудникот за олово и цинк „САСА“ ДООЕЛ М. Каменица, како инженер за изготвување на техничка документација.

На 27.12.2007 год. се вработува на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Факултет за рударство, геологија и политехника, денешен Факултет за природни и технички науки, како помлад асистент по предмети од областа на рударството. Веднаш по вработувањето на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип се запишува на постдипломски студии на Факултетот за рударство, геологија и политехника, денешен Факултет за природни и технички науки (2007-2009), насока Подземна експлоатација и испитите ги положува во предвидениот рок со просечен успех 10,00 и магистрира на 5.10.2009 год., на тема „Придонес во утврдувањето на методологија за избор на метода за откопување во рудниците за подземна експлоатација на металични минерални суровини“ под менторство на проф. д-р Зоран Десподов.

На Факултетот за природни и технички науки пријавува тема за изработка на докторска дисертација (2012-2015) од областа на подземната експлоатација. На 20.7.2015 г. ја одбранува докторската дисертација на тема „Оптимизирање на степенот на искористување на рудните резерви при подземна експлоатација на металични рудни наоѓалишта“ под менторство на проф. д-р Зоран Десподов – интерен ментор и проф. д-р Витомир Милиќ (Технички факултет во Бор, Р. Србија) – екстерен ментор.

Општи и посебни услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање согласно со Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Општи услови за избор:

- Остварен просечен успех од најмалку осум на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно (остварен просек на додипломски четиригодишни студии (прв циклус) 9,51 и остварен просек на постдипломски студии (втор циклус) 10,00);
- Диплома за доктор на науки од соодветната научна област (доктор на технички науки, област експлоатација на неслоевити лежишта);
- Претходно е избран во наставно-научно звање доцент;
- Објавени најмалку пет рецензирани научни трудови во референтна научна публикација согласно со Законот за високото образование во последните пет години пред објавувањето на огласот за избор во соодветната област:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Меѓународно научно списание/ меѓународна публикација	Години на излегување на списанието
1.	Kemajl Zeqiri, Joze Kortnik, Stojance Mijalkovski	<i>Determination of the risk at workplace, assessment and its rank calculation, in mining activities</i>	GeoScience Engineering journal http://gse.vsb.cz/ojs/index.php/GSE/article/view/303	2007 (2020)
2.	Vancho Adjiski, Despodov Zoran, Dalibor Serafimovski, Mijalkovski Stojance	<i>System for prediction of carboxyhemoglobin levels as an indicator for on-time installation of self-contained self-rescuers in case of fire in underground mines</i>	GeoScience Engineering journal http://gse.vsb.cz/ojs/index.php/GSE/article/view/276	2007 (2019)
3.	Vancho Adjiski, Mirakovski Dejan, Despodov Zoran, Mijalkovski Stojance	<i>Determining optimal distance from outlet of auxiliary forcing ventilation system to development of heading in underground mines</i>	Journal of Mining and Environment (Web of Science) IF(ISC)=0.143 http://jme.shahroodut.ac.ir/article_1523.html	2010 (2019)
4.	Nikolinka Doneva, Zoran Despodov, Dejan Mirakovski, Marija Hadzi-Nikolova, Stojance Mijalkovski	<i>Two parametric functional dependents of time for construction of horizontal mining facilities in gneiss and schist</i>	Underground mining engineering http://ume.rgf.bg.ac.rs/index.php/ume/article/view/131	1982 (2019)
5.	Vancho Adjiski, Dejan Mirakovski, Zoran Despodov, Stojance Mijalkovski	<i>Method for determining the air change effectiveness of the auxiliary forcing ventilation system in underground mines using CFD software</i>	Mining Science (Web of Science) http://www.mining-science.pwr.edu.pl/METHOD-FOR-DETERMINING-THE-AIR-CHANGE-EFFECTIVENESS-OF-THE-AUXILIARY-FORCING-VENTILATION,99596,0,2.html	2006 (2018)

6.	Stojance Mijalkovski, Zoran Despodov, Dejan Mirakovski, Vancho Adjiski, Nikolinka Doneva	<i>Analysis of the ore recovery and ore dilution in the underground mine for lead and zinc „SASA“ - M. Kamenica</i>	Journal of mining and geological sciences http://www.mgu.bg/nis/	1957 (2018)
7.	Vancho Adjiski, Dalibor Serafimovski, Zoran Despodov, Stojance Mijalkovski	<i>Proposed prototype model of QR code integration in underground mining industry using smartphones</i>	Undergorund mining engineering http://ume.rgf.bg.ac.rs/index.php/ume/article/view/113	1982 (2018)
8.	Mijalkovski Stojance, Despodov Zoran, Mirakovski Dejan, Adjiski Vancho, Doneva Nikolinka	<i>Methodology for optimization of coefficient for ore recovery in sublevel caving mining method</i>	Undergorund mining engineering http://ume.rgf.bg.ac.rs/index.php/ume/article/view/102	1982 (2017)
9.	Vancho Adjiski, Dejan Mirakovski, Zoran Despodov, Stojance Mijalkovski	<i>CFD simulation of the brattice barrier method for approaching underground mine fires</i>	Mining Science (Web of Science) http://www.miningscience.pwr.edu.pl/CFD-simulation-of-the-brattice-barrier-method-for-approaching-underground-mine-fires,67962,0,2.html	2006 (2016)
10.	Doneva Nikolinka, Despodov Zoran, Mirakovski Dejan, Hadzi-Nikolova Marija, Mijalkovski Stojance	<i>Reasons for difference between real and projected operating supplies for supporting during construction of ramps</i>	Undergorund mining engineering http://ume.rgf.bg.ac.rs/index.php/ume/article/view/15	1982 (2016)
11.	Stojance Mijalkovski, Zoran Despodov, Nikolinka Doneva, Vancho Adjiski	<i>Modern trends of geodetic measurements in the underground mine “SASA” of lead and zinc ore</i>	Mining and Metallurgy Institute Bor https://irmbor.co.rs/en/journal/mining-and-metallurgy-engineering-bor-en/	2013 (2016)

12.	Doneva, Nikolinka Despodov, Zoran Mirakovski, Dejan Hadzi-Nikolova, Marija Mijalkovski, Stojance	<i>Cost Analysis in the Construction of Underground Mining Structures and Opportunities for Their Reduction</i>	The Mining-Geology-Petroleum Engineering Bulletin (Thomson Reuters) (Elsevier) https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=218280	1989 (2015)
13.	Vanco Adjiski, Dejan Mirakovski, Zoran Despodov, Stojance Mijalkovski	<i>Simulation and optimization of evacuation routes in case of fire in underground mines</i>	Journal of Sustainable Mining (Elsevier) https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S230039601530001X	2001 (2015)
14.	Vanco Adjiski, Zoran Despodov, Dejan Mirakovski, Stojance Mijalkovski	<i>Fire Risk Assessment and Computer Simulation of Fire Scenario in Underground Mines</i>	Studies in Engineering and Technology http://redfame.com/journal/index.php/set/article/view/825	2014 (2015)
15.	Mijalkovski Stojance, Despodov Zoran, Mirakovski Dejan, Hadzi-Nikolova Marija, Mitic Sasa	<i>Determination and monitoring of ore recovery and dilution coefficients in SASA lead and zinc mine - M. Kamenica, R. Macedonia</i>	Undergorund mining engineering http://ume.rgf.bg.ac.rs/index.php/ume/article/view/28	1982 (2015)

- Потврда за познавање на најмалку еден странски јазик;
- Способност за изведување на високообразовна дејност.

Посебни услови:

- Има учествувано во научноистражувачкиот проект под наслов „Примена на компјутерски апликации и технологии за подобрување на безбедноста и ефективноста при работа во рудниците за подземна експлоатација”, кој беше финансиран од Фондот за научноистражувачка работа при Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип, 2018-2019 год.;
- Придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници;
- Рецензирана скрипта и рецензиран практикум по предметот за кој се избира од соодветна научна област, објавени во е-библиотека (Технологија на подземна експлоатација – рецензирана скрипта, Отворање и разработка на рудни наоѓалишта за подземна експлоатација - рецензирана скрипта, Практикум за технологија на подземна експлоатација – рецензиран практикум и Практикум за отворање и разработка на рудни наоѓалишта за подземна експлоатација - рецензиран практикум).

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Д-р Стојанче Мијалковски во периодот 2005-2007 год. е ангажиран за демонстратор по предмети од областа на рударството на Факултетот за рударство, геологија и политехника при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје. Во периодот од 15.5.2007 до 26.12.2007 год. е вработен во Рудникот за олово и цинк „САСА“ ДООЕЛ М. Каменица, како инженер за изготвување на техничка документација. На 27.12.2007 год. се вработува како помлад асистент по предмети од областа на рударството на Факултетот за рударство, геологија и политехника на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. На 1.11.2013 год. е избран во асистент за научната област експлоатација на неслоевити лежишта на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. На 1.1.2016 год. е избран во доцент за наставно-научната област експлоатација на неслоевити лежишта на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Д-р Стојанче Мијалковски во изминатиот тринаесетгодишен период многу успешно и квалитетно ги извршува работните задачи, изведувајќи предавања и вежби во наставата на рударската насока, по следниве предмети: Транспорт на минерални сировини, Рударски извозни постројки, Отворање и разработка на рудни наоѓалишта за подземна експлоатација, Технологија на експлоатација, Современи методи во подземната експлоатација на метални минерални сировини, Подземна експлоатација на јаглен, Подземна експлоатација на камени блокови, Методи за подземна експлоатација на жични наоѓалишта, Инженерска графика, Основи на програмирање. Исто така, ангажиран е за изведување на предавања и вежби на студиската програма Индустриска логистика, по следниве предмети: Теорија на информации, Теорија на одлуки, Теорија на системи, Дизајн на логистички системи, Технологии на интермодален транспорт, Информациони системи, Основи на програмирање.

Во рамките на неговата научноистражувачка работа посетува повеќе обуки, семинари и конференции во земјава и во странство.

Д-р Стојанче Мијалковски активно работи и на полето на научноистражувачката работа за што зборуваат аргументите дека тој е автор на 40 и коавтор на 84 научно-стручни трудови презентирани на домашни и меѓународни научни и стручни собири, со теми од областа на подземната експлоатација на минералните сировини. Овие трудови можат да се најдат на „UGD academic repository“, односно на следниов линк:

<http://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Mijalkovski=3AStojance=3A=3A.html>

Учествува во научноистражувачкиот проект под наслов „Примена на компјутерски апликации и технологии за подобрување на безбедноста и ефективноста при работа во рудниците за подземна експлоатација“, кој беше финансиран од Фондот за научноистражувачка работа при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, 2018-2019 год.

Автор е на две скрипти и два практикуми за истоимените предмети, односно:

- „Отворање и разработка на наоѓалишта за подземна експлоатација“, скрипта објавена во 2015 година;
- „Практикум за Отворање и разработка на наоѓалишта за подземна експлоатација“, практикум објавен во 2015 година;
- „Технологија на подземна експлоатација“, скрипта, објавена во 2018 година;
- „Практикум за Технологија на подземна експлоатација“, практикум, објавен во 2018 година.

Овие скрипти и практикуми можат да се најдат во е-библиотека на УГД, односно на следниов линк:

<https://e-lib.ugd.edu.mk/kategorija=19&ugd=eda3711ddcc574af2ee3dc5d4a31178a>

Д-р Стојанче Мијалковски учествува на голем број домашни и меѓународни семинари, конференции и обуки од областа на рударството.

Кандидатот од првиот избор во соработничко звање до денес активно е вклучен во работата со студентите (вежби, консултации, изработка/проверка на семинарски трудови и домашни задачи, обработка на податоци за студентите и останати дополнителни активности поврзани како за наставно-научниот процес, така и од аспект на евиденциско-административни задачи).

Тој е дел од тимот на повеќе научноистражувачки и апликативни проекти. Активностите се презентирани и ги има во е-репозиториумот (UGD academic repository), објавени на веб-страницата на УГД.

Од приложената документација и досегашното работно искуство на факултетот, очигледно е дека кандидатот д-р Стојанче Мијалковски одлично владее со платформите на е-индекс и е-учење, за што има посетувано соодветни обуки. Тој поседува извонредни организациски способности, како и способност за тимска и индивидуална работа.

Кандидатот д-р Стојанче Мијалковски, од последниот избор до денес, ги има објавено следниве трудови:

Трудови објавени во меѓународни научни списанија цитирани во базите на Thomson Reuters Web of science и Elsevier:

1. Vancho Adjiski, Mirakovski Dejan, Despodov Zoran, Mijalkovski Stojance (2019): Determining optimal distance from outlet of auxiliary forcing ventilation system to development of heading in underground mines, *Journal of Mining and Environment*, 10 (4). pp. 821-832. ISSN 2251-8606.

Во овој труд е разработена помошната вентилација при изработка на слепи рударски простории во подземните рудници. Сценаријата се развиени и симулирани со помош на валиден CFD модел во рамките на ANSYS Fluent софтверот. Во секое сценарио се пресметани следниве системски параметри: мртва зона, средна старост на воздухот и брзина на лицата, кои подоцна се користени во процесот за оптимизација. Со испитувањето на овие параметри во развојната зона можеме да ја измериме ефективноста на системот за вентилација и да потврдиме дека дизајнот на системот ги исполнува владините регулативи. Оваа работа се изведува со употреба на турбулентен модел што може да се реализира со k-epsilon, во рамките на ANSYS Fluent софтверот.

2. Vancho Adjiski, Dejan Mirakovski, Zoran Despodov, Stojance Mijalkovski (2018): Method for determining the air change effectiveness of the auxiliary forcing ventilation system in underground mines using CFD software, *Mining Science (previously Prace Naukowe Instytutu Gornictwa Politechniki Wroclawskiej)*, 25, pp. 175-192, ISSN 2300-9586.

Во овој труд е презентиран развојот на нумеричката анализа за пресметување на ефикасноста за промена на воздухот (ACE) и вентилационите својства за помошни присилни вентилациони системи во подземните рудници. Методологијата претставена во овој труд е прикажана со компјутерско моделирање на динамичен флуид (CFD) и пресметана во согласност со методологијата ASHRAE F25-1997. Локалната старост, средната старост на воздухот (MAA) и ACE се пресметани во три сценарија со користење на CFD моделирање за проучување на вентилационите перформанси. ACE е пресметано на локации во изработка, врз основа на MAA од истите параметри на вентилациониот систем во три различни сценарија. Резултатите од симулацијата покажуваат дека на ACE има влијание објектот кој се изработува и може да ја намали ефективната зафатнина на таа зона. Оваа студија нуди неколку нови идеи за мерење на ACE, кои можат да обезбедат подобар систем за помошна вентилација во подземните рудници. Предложената методологија може да се примени како упатство за дизајнирање и поставување на системи за помошна вентилација. Резултатите од ова CFD моделирање ќе се користат за детална студија за валидација која ќе има за цел да се докаже точноста на методологијата и доколку е потребно да се подобри.

3. Vancho Adjiski, Dejan Mirakovski, Zoran Despodov, Stojance Mijalkovski (2016): CFD simulation of the brattice barrier method for approaching underground mine fires, *Mining Science (previously Prace Naukowe Instytutu Gornictwa Politechniki Wroclawskiej)*, ISSN 0370-0798 in Polish, 23, pp. 161-172, ISSN 2300-9586 (<http://eprints.ugd.edu.mk/16887/>).

Пожарите претставуваат сериозна опасност во подземните рудници. Проблемите поврзани со пожарите во подземните рудници бараат примена на специјални техники и третмани во нивната превенција и противпожарна заштита. Секој пожар во рудникот поставува посебни услови од аспект на справување со него. Целта на овој труд е да се презентира Computational Fluid Dynamics (CFD) симулација на сценарија за пожари, на кои се тестира методот на поставување на бариера со цел приближување во зоната на подземни руднички пожари и нивно гасење. Со овој експериментален CFD модел може да се утврди ефективноста на овој метод. Овие симулации се направени со цел да се утврди дали со зголемување на брзината на воздухот во покривот со помош на бариера може да се отстранат чадот и топлината во насока спротивна на огнот, така што ПП единици можат да пристапат безбедно кон гасење на пожарот. Исто така овој метод овозможува да се набљудува експлозивниот опсег на честички и гасови дисперзирани во насока спротивна на огнот и потоа се принудени да се вратат во опожарената област.

4. Doneva, Nikolinka and Despodov, Zoran and Mirakovski, Dejan and Hadzi-Nikolova, Marija and Mijalkovski, Stojance (2015): Cost Analysis in the Construction of Underground Mining Structures and Opportunities for Their Reduction, The Mining-Geology-Petroleum Engineering Bulletin, 30 (2), pp. 1-12, ISSN 1849-0409 (<http://eprints.ugd.edu.mk/14350/>).

Изработката на подземни рударски објекти е од суштинска важност за експлоатација на минерални сировини. Потврда за ова е фактот дека трошоците за изградба на главните рударски објекти заземаат 40-60% од основните инвестиции во рударската изградба и опремување. Во овој труд е дадена детална анализа на трошоците за изградба на подземните рударски објекти по одделни работни операции, следејќи ја нивната промена која зависи од типот на карпата и големината на профилот на подземниот рударски објект, како и можностите за намалување на овие трошоци.

5. Vanco Adjiski, Dejan Mirakovski, Zoran Despodov, Stojance Mijalkovski (2015): Simulation and optimization of evacuation routes in case of fire in underground mines, Journal of Sustainable Mining, 14 (3), pp. 133-143, ISSN 2300-3960 (<http://eprints.ugd.edu.mk/14795/>).

Основна цел на овој труд е да се утврди оптималниот систем за евакуација во случај на пожар во подземните рудници и преку процесот на компјутерска симулација да биде претставен на сите работници кои се засегнати од ова прашање. Во трудот е развиен систем кој овозможува употреба на достапен софтвер со цел изготвување на целосни планови за евакуација, кои вклучуваат анализа на сценарија и оптимални насоки за евакуација. Со развојот на база на податоци за можни сценарија можно е да се планираат насоки за евакуација во сите ситуации. Оваа методологија може да послужи за дефинирање на ефикасен систем за евакуација и спасување во случај на пожар и да помогне во спасувањето на животот, како и заштеда на финансиските инвестиции во рудникот. Презентирираниот модел овозможува зголемување на точноста во споредба со другите модели презентирани досега, поради подготвениот 3D модел на подземен рудник кој ги вклучува вистинските димензии на рудникот, заедно со сите негови придружни елементи од кои зависи динамиката на пожарот и системот за евакуација.

Трудови објавени во меѓународни научни списанија:

6. Kemajl Zeqiri, Joze Kortnik, Stojance Mijalkovski (2020): Determination of the risk at workplace, assessment and its rank calculation, in mining activities, GeoScience Engineering journal, 66 (1). pp. 69-75. ISSN 1802-5420.

Во овој труд е прикажана процена на ризик од одредени агенти на работното место, тежнеејќи на тој начин да се утврди рангот на ризикот по пат на емпириска формула, параметарот „P” како параметар за несреќи и релевантна статистика за рударските несреќи.

7. Vancho Adjiski, Despodov Zoran, Dalibor Serafimovski, Mijalkovski Stojance (2019): System for prediction of carboxyhemoglobin levels as an indicator for on-time installation of self-contained self-rescuers in case of fire in underground mines, *GeoScience Engineering journal*, 65 (4). pp. 23-37. ISSN 1802-5420.

Во овој труд е прикажан систем за мониторинг во реално време на јаглерод моноксид (CO) за предвидување на нивото на карбоксиемоглобин (COHb) во крвта кај човекот на платформа за рано предупредување и индикатор за навремена инсталација на самостојниот самоспасувачки уред (SCSR) во случај на пожар во подземните рудници. Предложениот систем беспрекорно интегрира пристапи за мониторинг и анализирање користејќи Arduino, сензорски табли и паметен телефон со специјално развиена апликација со моделот Coburn, Forster, Kane (CFK) за предвидување на COHb (%). Овој систем е дизајниран да го предвиди формирањето на COHb (%) и да го алармира и идентификува безбедносниот лимит за навремена инсталација на SCSR во кој корисникот сè уште не е засегнат од клиничките симптоми на вдишување на CO. Главниот придонес на овој труд е развој на прототип систем со отворен извор и економична платформа за решавање на проблемите поврзани со навремена инсталација на SCSR, на која се спроведува процесот за ефективна евакуација во случај на пожар во сценаријата на подземните рудници.

8. Nikolinka Doneva, Zoran Despodov, Dejan Mirakovski, Marija Hadzi-Nikolova, Stojance Mijalkovski (2019): Two parametric functional dependents of time for construction of horizontal mining facilities in gneiss and schist, *Underground mining engineering*, 34, pp. 1-9, ISSN 0354-2904.

Во овој труд е прикажана анализа за изработка на хоризонтални рударски објекти, во работна средина гнајс и шкрилец. Разгледани 18 варијанти на рударски објекти. Целта на ова истражување е да се утврди потребното време за изработка на 1 m' објект кај сите варијанти. Исто така, се пресметува потребното време за изработка на 1000 m' на истите објекти. Врз основа на направената анализи на добиените времиња за изработка кај различните варијанти, утврдени се двопараметарски функционални зависимости на времето за изработка во однос на едноакцијалната притисна цврстина на карпестата маса и големината на пресекот на објектот.

9. Stojance Mijalkovski, Zoran Despodov, Dejan Mirakovski, Vancho Adjiski, Nikolinka Doneva (2018): Analysis of the ore recovery and ore dilution in the underground mine for lead and zinc „SASA“ - M. Kamenica, *Journal of mining and geological sciences*, 61, pp. 13-18, ISSN 2535-1184.

Во овој труд е презентирани начинот на кој се врши следење и анализирање на искористувањето (загубите) и осиромашувањето на рудата во Рудникот за олово и цинк „Сага“ – М. Каменица, со примена на геодетски мерења на волуменот на откопаната и неоткопаната руда за секое работно место.

10. Vancho Adjiski, Dalibor Serafimovski, Zoran Despodov, Stojance Mijalkovski (2018): Proposed prototype model of QR code integration in underground mining industry using smartphones, *Underground mining engineering*, 32, pp. 33-46, ISSN 0354-2904.

Во овој труд е прикажан систем на интеграција на QR кодовите во подземната рударска индустрија користејќи паметни телефони, при што секој работник може да добие информации и податоци кои се клучни за успешно извршување на нивните работни активности. Во овој труд ќе бидат презентирани три сценарија за примена и интеграција на овој систем во рудниците за подземна експлоатација.

11. Mijalkovski Stojance, Despodov Zoran, Mirakovski Dejan, Adjiski Vancho, Doneva Nikolinka (2017): Methodology for optimization of coefficient for ore recovery in sublevel caving mining method, *Undergorund mining engineering*, 23 (30), pp. 19-27, ISSN 0354-2904 (<http://eprints.ugd.edu.mk/18241/>).

Во трудот е презентирана методологијата за оптимизирање на коефициентот на искористување и осиромашување на рудата кај методата со подетажно зарушување на рудата и околните карпи. Оптимизацијата е извршена преку економски параметри, односно со пресметка на нето сегашната вредност. Методологијата за оптимизација се состои од 4 чекори. Првиот чекор ги зема предвид геолошките параметри, вториот технолошките, третиот економските и четвртиот е донесување на одлука, каде што всушност се врши максимизирање на нето сегашната вредност (NPV) при промена на вредностите на коефициентот за искористување на рудата.

12. Doneva Nikolinka, Despodov Zoran, Mirakovski Dejan, Hadzi-Nikolova Marija, Mijalkovski Stojance (2016): Reasons for difference between real and projected operating supplies for supporting during construction of ramps, *Undergorund mining engineering*, 24 (28), pp. 1-7, ISSN 0354-2904 (<http://eprints.ugd.edu.mk/16095/>).

Посебно значајно при проектирањето на подземните простории е точно утврдениот профил на нивната траса, како и физичко-механичките карактеристики на сите литолошките единици по должина на трасата. Постојат повеќе проблеми кои може да се јават поради лошо спроведеното испитување на теренот, во тек на реализација на самата изработка на подземните простории. Во трудот е прикажана изработката на откопна рампа во рудник со подземна експлоатација во Р. Македонија, при што се споредени реално потрошените и проектираните количини на материјал за подградување. Целта е да се покаже дека пред изработката на кој било рударски објект, потребно е обемно истражување на карпестиот материјал по должина на трасата на објектот со цел добивање на прецизни инженерско-рударски профили, кои ќе овозможуваат изработка на добар проект, во кој попрецизно ќе се утврдат вкупните трошоци за негова реализација. На овој начин се подобрува планирањето во рудникот и можноста за негово поефикасно работење.

13. Stojance Mijalkovski, Zoran Despodov, Nikolinka Doneva, Vancho Adjiski (2016): Modern trends of geodetic measurements in the underground mine „SASA” of lead and zinc ore, *Mining and Metallurgy Institute Bor*, 1, pp. 89-94, ISSN 2406-1395 (<http://eprints.ugd.edu.mk/15837/>).

Во овој труд се дава преглед на развојот на современите трендови на геодезијата во подземниот Рудник за олово и цинк „Саса” во Македонска Каменица. Прецизните геодетски мерења се од суштинско значење, особено во рудниците со подземна експлоатација. Прецизните геодетски податоци имаат многу големо влијание врз безбедноста во рамките на подготовка на подземни рударски објекти, како и во секој работен процес при експлоатација на минерални суровини во рударството.

14. Vanco Adjiski, Zoran Despodov, Dejan Mirakovski, Stojance Mijalkovski (2015): Fire Risk Assessment and Computer Simulation of Fire Scenario in Underground Mines, *Studies in Engineering and Technology*, 2 (1), pp. 54-60, ISSN 2330-2038 (<http://eprints.ugd.edu.mk/13499/>).

Небезбедните работни места во подземните рудници имаат за последица огромен број на инциденти, загуби на човечки животи, оштетување на опрема, опаѓање на производството и др. Безбедноста е најзначајна во рударската индустрија, која последните години главно се фокусира на превентивата од повреди на работните места низ различни процедури и обуки на вработените. Примарна цел на трудот е да презентира една методологија која преку

системска анализа ги одредува најризичните места за настанување на пожар во подземните рудници и со употреба на компјутерска симулација да го одреди движењето на чадот и пожарните гасови низ подземните рударски простории од кое зависи безбедната евакуација на сите вработени.

15. Mijalkovski Stojance, Despodov Zoran, Mirakovski Dejan, Hadzi-Nikolova Marija, Mitic Sasa (2015): Determination and monitoring of ore recovery and dilution coefficients in SASA lead and zinc mine - M. Kamenica, R. Macedonia, Undergorund mining engineering, 23 (26). pp. 1-9. ISSN 0354-2904 (<http://eprints.ugd.edu.mk/13485/>).

Во овој труд е прикажан процесот на утврдување и следење на коефициентите за искористување и осиромашување на руда во процесот на експлоатација во рудникот „Саса“ - М. Каменица. Пресметката на овие техничко- економски параметри на експлоатација е спроведена со помош на геодетски елаборати и мерења на обемот на откопана и неоткопана руда за секој поединечен откоп – чело на работилиштето во јама.

Трудови објавени во домашни научни списанија:

16. Николинка Донева, Марија Хаџи-Николова, Стојанче Мијалковски (2019): Анализа на потребното време за изработка на ходник во оловно-цинкова руда, Природни ресурси и технологии, 13 (13), ISSN 185-6966.
17. Стојанче Мијалковски, Зоран Десподов, Дејан Мираковски, Ванчо Аџиски, Николинка Донева (2018): Одредување на показателите за искористување и осиромашување на рудата со лабораториски истражувања, Природни ресурси и технологии, 12 (12), ISSN 185-6966.
18. Ванчо Аџиски, Зоран Десподов, Дејан Мираковски, Стојанче Мијалковски (2018): Примена на плановите за управување во рудниците за подземна експлоатација со посебен осврт на вентилацијата, Природни ресурси и технологии, 12 (12), ISSN 185-6966.
19. Стојанче Мијалковски, Зоран Десподов, Ванчо Аџиски, Николинка Донева (2017): Начини за изработка на геодетски подлоги за потреби во рударството и геологијата, Природни ресурси и технологии, 11 (11), ISSN 185-6966.
20. Ванчо Аџиски, Зоран Десподов, Дејан Мираковски, Стојанче Мијалковски (2017): Методологија за симулација на камионскиот транспорт во рудниците за подземна експлоатација, Природни ресурси и технологии, 11 (11), ISSN 185-6966.
21. Стојанче Мијалковски, Зоран Десподов, Николинка Донева, Ванчо Аџиски (2016): Загуби на рудата во рудниците за подземна експлоатација на металични минерални суровини, Природни ресурси и технологии, 10 (10), ISSN 185-6966.
22. Ванчо Аџиски, Зоран Десподов, Дејан Мираковски, Стојанче Мијалковски (2016): Анализа на ефикасност при работа во рудник за подземна експлоатација со помош на компјутерска апликација, Природни ресурси и технологии, 10 (10), ISSN 185-6966.
23. Стојанче Мијалковски, Зоран Десподов, Дејан Мираковски, Николинка Донева, Ванчо Аџиски (2015): Искористување и осиромашување на рудата кај рударските откопни методи, Природни ресурси и технологии, 9 (9), ISSN 185-6966.
24. Ванчо Аџиски, Дејан Мираковски, Зоран Десподов, Стојанче Мијалковски (2015): Моделирање на пожарни сценарија во рудниците за подземна експлоатација, Природни ресурси и технологии, 9 (9), ISSN 185-6966.

Трудови објавени во зборник на трудови на научен собир во странство:

25. Stojance Mijalkovski, Zoran Despodov, Dejan Mirakovski, Vancho Adjiski, Nikolinka Doneva (2019): Development of the Underground Exploitation of metallic minerals in Republic of Macedonia, 19th conference with international participation “Waste Management – GzO’19 Urban Mining” and 14th conference with international participation “46th Jump over the Leather Skin”, University of Ljubljana, Ljubljana.

26. Stojance Mijalkovski, Zoran Despodov, Dejan Mirakovski, Vancho Adjiski, Darko Nachkovski, Nikolinka Doneva (2018): Technologies for underground exploitation applied in the mine for lead and zinc Zletovo – Probistip, Sixth National Scientific and Technical Conference with International Participation “Technologies and Practices in Underground Mining and Mine Construction”, Devin.
27. Stojance Mijalkovski, Zoran Despodov, Vancho Adjiski, Dimitar Stefanovski (2017): Plan for waste management in the mine for production of lead and zinc “Zletovo” – Probistip, 6th International Symposium “Mining and Environmental protection”, Vrdnik.
28. Zoran Despodov, Stojance Mijalkovski, Vancho Adjiski, Mitko Kostov (2017): Waste management plan generated from mining activities in the mine for production of lead and zinc “Toranica” – Kriva Palanka, 6th International Symposium “Mining and Environmental protection”, Vrdnik.
29. Zoran Despodov, Dejan Mirakovski, Nikolinka Doneva, Stojance Mijalkovski, Zoran Panov (2015): Regulation of Saska river with aim for environmental protection at N°.4 flotation tailing dam construction in the SASA mine, 5th International Symposium, Mining and environmental protection, Vrdnik.
30. Dejan Mirakovski, Marija Hadzi-Nikolova, Zoran Despodov, Nikolinka Doneva, Stojance Mijalkovski (2015): Guidelines for preparation of mine waste management plan, 5th International Symposium, Mining and environmental protection, Vrdnik.
31. Marija Hadzi-Nikolova, Dejan Mirakovski, Zoran Despodov, Nikolinka Doneva, Stojance Mijalkovski (2015): Verification of the environmental noise dispersion model in mining, 5th International Symposium, Mining and environmental protection, Vrdnik.

Трудови објавени во зборник на трудови од стручни собири во земјава:

32. Стојанче Мијалковски, Зоран Десподов, Дејан Мираковски, Ванчо Аџиски, Николинка Донева (2019): Моделски испитувања за одредување на искористувањето и осиромашувањето на рудата, Дванаесетто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални сировини”, ЗРГИМ, Струмица.
33. Дејан Ивановски, Стојанче Мијалковски, Борче Гоцевски, Стојне Стоиловски (2019): Примена на телескопски лафет во рудникот за олово и цинк „САСА”, Дванаесетто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални сировини”, ЗРГИМ, Струмица.
34. Ванчо Аџиски, Зоран Десподов, Далибор Серафимовски, Стојанче Мијалковски (2019): Методологија за евалуација на времето за евакуација во случај на пожар во рудниците за подземна експлоатација, Дванаесетто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални сировини”, ЗРГИМ, Струмица.
35. Стојанче Мијалковски, Зоран Десподов, Дејан Мираковски, Ванчо Аџиски, Николинка Донева, Ванчо Гоцевски (2018): Одредување на најважните параметри кои имаат влијание врз искористувањето и осиромашувањето на рудата кај подетажната откопна метода со зарушување на рудата во Рудникот „САСА“, Единаесетто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални сировини”, ЗРГИМ, Струга.
36. Борче Гоцевски, Дејан Ивановски, Сергеј Филиппов, Чедо Ристовски, Стојанче Мијалковски (2018): Примена на современи инструменти и информациона системи во рудникот за олово и цинк „САСА”, Единаесетто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални сировини”, ЗРГИМ, Струга.
37. Ванчо Аџиски, Зоран Десподов, Дејан Мираковски, Стојанче Мијалковски (2018): Модел на безжична мрежа за комуникационен и мониторинг систем во рудниците за подземна експлоатација базиран на Zigbee технологија, Единаесетто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални сировини”, ЗРГИМ, Струга.
38. Борче Гоцевски, Дејан Ивановски, Сергеј Филиппов, Чедо Ристовски, Стојанче Мијалковски (2018): Примена на современи машини и технологии во Рудникот за

- олово и цинк „САСА”, Единаесетто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални суровини”, ЗРГИМ, Струга.
39. Николинка Донева, Марија Хаџи-Николова, Стојанче Мијалковски, Ванчо Аџиски (2018): Методи за мерење на примарни напрегања во карпест материјал, Единаесетто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални суровини”, ЗРГИМ, Струга.
 40. Стојанче Мијалковски, Зоран Десподов, Дејан Мираковски, Ванчо Аџиски, Николинка Донева (2017): Исцртување на изохипси за потреби во рударството и геологијата, Десетто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални суровини”, ЗРГИМ, Охрид.
 41. Станке Тасковски, Борче Гоцевски, Марија Хаџи-Николова, Стојанче Мијалковски (2017): Безбедна работа во затворени (ограничени) простори, Десетто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални суровини”, ЗРГИМ, Охрид.
 42. Ванчо Аџиски, Далибор Серафимовски, Зоран Десподов, Стојанче Мијалковски (2017): Систем за инсталирање и апликација на „QR код” во рударската индустрија, Десетто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални суровини”, ЗРГИМ, Охрид.
 43. Николинка Донева, Зоран Десподов, Дејан Ивановски, Марија Хаџи-Николова, Стојанче Мијалковски (2017): Анализа на резултатите од изработка на ходник во шкрилец со примена на две технологии во Рудник „САСА“, Десетто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални суровини”, ЗРГИМ, Охрид.
 44. Стојанче Мијалковски, Зоран Десподов, Дејан Мираковски, Николинка Донева, Ванчо Аџиски, Саша Митиќ (2016): Економски параметри кои имаат влијание врз успешното работење на рудниците, Деветто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални суровини”, ЗРГИМ, Струмица.
 45. Зоран Десподов, Стојанче Мијалковски, Борче Гоцевски, Саша Митиќ (2016): Одредување на оптимална должина на откопен/руден блок при подетажна метода со зарушување на рудата и придружните карпи, Деветто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални суровини”, ЗРГИМ, Струмица.
 46. Станке Тасковски, Борче Гоцевски, Стојанче Мијалковски (2016): Осигурување (рачно кавање) на работни места во јама, Деветто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални суровини”, ЗРГИМ, Струмица.
 47. Ванчо Аџиски, Зоран Десподов, Стојанче Мијалковски, Влатко Стојов (2016): Моделирање на плановите за изработка на подземни рударски простории, Деветто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални суровини”, ЗРГИМ, Струмица.
 48. Николинка Донева, Зоран Десподов, Дејан Мираковски, Марија Хаџи-Николова, Стојанче Мијалковски (2016): Постапки и техники за вградување на прскан бетон, Деветто стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални суровини”, ЗРГИМ, Струмица.
 49. Стојанче Мијалковски, Зоран Десподов, Дејан Мираковски, Николинка Донева, Марија Хаџи-Николова, Дејан Ивановски (2015): Начин за одредување на показателите за искористувањето и осиромашувањето на рудата, Осмо стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални суровини”, ЗРГИМ, Крушево.
 50. Дејан Ивановски, Стојанче Мијалковски, Борче Гоцевски, Чедо Ристовски (2015): Придонес на „Dzino Plast” патронираните глинени чепови во оптимизацијата на дупчачко-минерските работи во Рудникот за олово и цинк „САСА”, Осмо стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални суровини”, ЗРГИМ, Крушево.

51. Николинка Донева, Зоран Десподов, Дејан Мираковски, Марија Хаџи-Николова, Стојанче Мијалковски (2015): Минарање во подземната експлоатација, Осмо стручно советување „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални сировини”, ЗРГИМ, Крушево.

Докторска дисертација

1. Стојанче Мијалковски (2015) - „Оптимизирање на степенот на искористување на рудните резерви при подземна експлоатација на металични рудни наоѓалишта”.

Во докторската дисертација е разработено оптимизирањето на степенот на искористување и осиромашување на рудните резерви при подземна експлоатација на металични рудни наоѓалишта.

Детално е разработен конкретен практичен пример за рудното наоѓалиште „Свиња Река” на интервалот помеѓу хоризонтите XIV^b и 830 во Рудникот „САСА” и притоа се одредени оптималните вредности за коефициентот на искористување (загуби) и осиромашување на рудата. Оптимизацијата е извршена со примена на нето сегашната вредност. Подетално се објаснети позначајните параметри за даденото рудно наоѓалиште, технолошките и економските параметри. Детално се разработени вкупните трошоци кои настануваат и приходите кои се остваруваат при експлоатацијата на наоѓалиштето, врз основа на кои е извршена и оптимизацијата за коефициентот на искористување (загуби) и осиромашување на рудата.

Магистерски труд

2. Стојанче Мијалковски (2009) - „Придонес во утврдувањето на методологија за избор на метода за откопување во рудниците за подземна експлоатација на металични минерални сировини”.

Во магистерскиот труд е презентирана кратка анализа на најмногу применуваните методологии за рационален избор на рударска откопна метода, меѓу кои се: методологијата на Nicholas и методологијата на UBC. Посебен акцент е даден на методологијата UBC, бидејќи таа е најсовремена методологија и претставува модифицирана, односно усовершена верзија од методологијата на Nicholas.

Во магистерскиот труд за првпат е применета повеќекритериумска оптимизација, за оптимален избор на рударска откопна метода кај подземен рудник за металични минерални сировини. Од оптимизационите методи користени се методите ELECTRA, PROMETHEE и АНР.

Добиените резултати според трите оптимизациони методи, за конкретно рудно наоѓалиште, покажале иста оптимална рударска откопна метода која треба да биде применета за дадените рударско-геолошки услови.

Скрипти и практикуми

3. Зоран Десподов, Стојанче Мијалковски (2015) – Отворање и разработка на рудни наоѓалишта за подземна експлоатација - рецензирана скрипта. ISBN: 978-608-244-222-8.

Во скриптата е дадено значењето на подземната експлоатација на наоѓалиштата, како и големото значење за правилен избор на начинот за отворање и разработка на подземен рудник. Даден е теоретски осврт за физичко-механичките карактеристики на карпестиот масив (деформабилност на карпестата маса, цврстина на карпестата маса, испуканост на карпестата маса, растојание помеѓу пукнатините, цврстина на смолкнување на пукнатините, напонска состојба на карпестата маса и класификација на карпестата маса според повеќе автори).

Во скриптата е даден теоретски осврт за одредување на годишниот капацитет на рудник според повеќе автори и факторите кои имаат влијание врз капацитетот на рудникот, понатаму е даден теоретски осврт за отворање на рудни наоѓалишта, избор на локација на просторијата за отворање, избор на начинот за отворање на наоѓалиштата (отворање со поткоп, окно и комбинирано отворање), детално се разработени просториите за отворање (окна, хоризонтални и други простории за отворање), како и теоретски осврт за димензионирање на просториите за отворање. Исто така, даден е теоретски осврт за разработка на рудните наоѓалишта за подземна експлоатација, избор на висината на хоризонтите и бројот на хоризонти, како и детален опис за хоризонталните, вертикалните и косите простории за разработка.

На крајот во скриптата детално е разработен еден комплексен пример за избор на оптимална варијанта за отворање на подземен рудник со примена на повеќекритериумска анализа.

4. Зоран Десподов, Стојанче Мијалковски (2015) – Практикум за отворање и разработка на рудни наоѓалишта за подземна експлоатација - рецензиран практикум. ISBN: 978-608-244-221-1

Во практикумот е дадено значењето на подземната експлоатација на наоѓалиштата, како и големото значење за правилен избор на начинот за отворање и разработка на подземен рудник.

Во секое поглавје од практикумот најпрвин е даден краток теоретски осврт за проблематиката, а потоа се разработени еден или повеќе примери. Во практикумот е разработена класификацијата на карпестиот масив, пресметувањето на капацитетот, отворањето на рудни наоѓалишта, избор на начин за отворање на наоѓалиштата, како и избор на локацијата на просториите за отворање на рудни наоѓалишта и разработка на рудните наоѓалишта.

5. Стојанче Мијалковски, Зоран Десподов, Ванчо Аџиски (2018) – Технологија на подземна експлоатација - рецензирана скрипта. ISBN: 978-608-244-523-6

Во скриптата е дадено значењето на подземната експлоатација на наоѓалиштата, која наоѓа се поголема примена во последните години, големото значење за правилен избор на начинот за отворање и разработка на еден подземен рудник, како и големото значење за правилен избор на соодветна метода за подземно откопување на рудните наоѓалишта.

Во скриптата е даден теоретски осврт за основните карактеристики на рудните наоѓалишта и тоа: што претставува минерално наоѓалиште, како се поделени минералните наоѓалишта според својот состав, како се поделени наоѓалиштата на минерални суровини според својата форма, што претставува рудата, каква може да биде рудата во зависност од бројот на корисни минерали во неа, како се поделени рудите според содржината или вредноста на металот во рудата и како се поделени рудите според хемиско-минералошкиот состав. Понатаму е даден теоретски осврт за поделбата на наоѓалиштата според основните фактори кои имаат влијание при изборот на начинот на отворање и методата за откопување (големината, обликот на рудните тела, распространетоста на оруднувањето во рудните тела, моќноста на рудните тела, аголот на залегување на рудните тела, физичко-механичките и структурните карактеристики на работната средина и вредноста на минералната суровина). Даден е теоретски осврт за отворање на рудни наоѓалишта, избор на локација на просторијата за отворање, избор на начинот за отворање на наоѓалиштата и детално се разработени просториите за отворање. Потоа е даден теоретски осврт за разработка на рудните наоѓалишта за подземна експлоатација, избор на висината на хоризонтите и бројот на хоризонти, како и детален опис за хоризонталните, вертикалните и косите простории за разработка. Исто така, даден е теоретски осврт за подготовка на рудните наоѓалишта за откопување. Најважен показател при подготовка на наоѓалиштата за откопување е коефициентот на подготовка, којшто детално е разработен. Детално се објаснети и останатите показатели, односно: количината на подготвителни работи во јаловина и

минерална суровина, вкупната должина на подготвителни работи, процентуалното учество на подготвителните работи во вкупната количина на работи за добивање на корисна минерална суровина, количината на добиена минерална суровина од подготвителните работи и трошоците за подготовка. Понатаму е даден теоретски осврт за откопување на рудните наоѓалишта. Детално се објаснети основните работни операции при откопување на рудни наоѓалишта и детално се објаснети техничко-економските показатели кај методите за откопување. На крајот е даден теоретски осврт за влијанието на подземната експлоатација врз животната средина. Детално се објаснети загрозувањето на земјиштето, загрозувањето на водата и загрозувањето на воздухот.

6. Стојанче Мијалковски, Зоран Десподов, Ванчо Аџиски (2018) – Практикум за технологија на подземна експлоатација - рецензиран практикум. ISBN: 978-608-244-524-3

Во практикумот е дадено значењето на подземната експлоатација на наоѓалиштата, која наоѓа сè поголема примена во последните години, големото значење за правилен избор на начинот за отворање и разработка на еден подземен рудник, како и големото значење за правилен избор на соодветна метода за подземно откопување на рудните наоѓалишта.

Во секое поглавје од практикумот најпрвин е даден краток теоретски осврт за проблематиката, а потоа се разработени еден или повеќе примери и поставени се задачи за решавање. Во практикумот е објаснето пресметувањето на капацитетот, отворањето на рудните наоѓалишта за подземна експлоатација на минерални суровини со избор на начинот за отворање на наоѓалиштата и избор на локацијата на просторијата за отворање, подготовка на рудните наоѓалишта за откопување, откопување на рудните наоѓалишта, како и техничко-економските показатели кај методите за откопување при подземна експлоатација на минералните суровини.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Д-р Стојанче Мијалковски како соработник учествувал во изработката на повеќе од 120 апликативни проекти за рудниците со подземна експлоатација на металични минерални суровини, во форма на главни рударски проекти, дополнителни рударски проекти, студии, планови и елаборати, каде што посебно би го истакнале неговото ангажирање во Рудникот за производство на оловно-цинкова руда „Саса“ во М. Каменица.

Меѓутоа, д-р Стојанче Мијалковски активно работи и на истражувањата во врска со експлоатацијата на неметалните минерални суровини. Бил присутен со свои трудови на научни и стручни собири посветени на експлоатацијата на јаглените во Р. Македонија и пошироко. Тој бил ангажиран како соработник во изработката на Физибилити студијата за почеток за експлоатација на јаглен од јагленовото наоѓалиште „Неготино“ - Неготино, финансирана од Министерството за економија при Владата на Р. Македонија.

Од Министерството за економија на Република Македонија бил ангажиран како претседател или член на Комисија за вршење на стручна оценка (ревизија) на околу 20 главни рударски проекти.

Член е и секретар на Здружението на рударски и геолошки инженери на Р. Македонија. Исто така, член е на Извршниот и Организациониот одбор на Стручното советување со меѓународно учество на тема „Технологија на подземна и површинска експлоатација на минерални суровини“, коешто се одржува веќе дванаесет години по ред. Од кое советување се објавува Зборник на трудови, каде што се јавува како уредник и одговорен за техничката подготовка на Зборникот. Организатор на ова советување е Здружението на рударски и геолошки инженери на Република Македонија (ЗРГИМ) и Факултетот за природни и технички науки, УГД-Штип, каде што активно учествува и со стручни трудови.

Активно учествува со научни и стручни трудови во информативно-стручната ревија Македонско рударство и геологија публикувана од ЗРГИМ.

Кандидатот д-р Стојанче Мијалковски е член на универзитетски и повеќе факултетски комисији. Од формирањето на Универзитетот, па до оваа учебна година постојано е член на уписната комисија за прием на студенти на прв циклус на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Исто така, бил член во неколку комисији при Факултетот за природни и технички науки, како и ментор на 10 дипломски работи на Факултетот за природни и технички науки.

Кандидатот д-р Стојанче Мијалковски, од последниот избор до денес, има учествувало во следниве апликативни проекти, како соработник:

1. Технички проект за изведена состојба на електро постројки во јамите на Рудник „САСА“ - М. Каменица, УГД, Штип, 2015 год.
2. Главен рударски проект за откопување на орундувањето од производниот хоризонт 910 ПЕ + 14 и 830 во ревиорот „Свиња Река“ Рудници за олово и цинк „САСА“ – М. Каменица, УГД, Штип, 2015 год.
3. Анекс за основен проект за обиколен тунел – конструктивна анализа, извештај и нацрти (Книга 7), за рударски дел во Рудници за олово и цинк „САСА“ – М. Каменица, УГД, Штип, 2015 год.
4. Технички проект за контактна тролна мрежа на хоризонт 830 во Рудник „САСА“ делница од слепо извозно окно Голема река до влез на поткоп 830, УГД, Штип, 2015 год.
5. Упростен рударски проект за изработка на јамска работилница во Рудник „САСА“, М. Каменица, УГД, Штип, 2015 год.
6. Инјектирање – изработка на техничко решение за инјектирање на јамски простории во Рудник „САСА“, М. Каменица, УГД, Штип, 2015 год.
7. Дополнителен рударски проект за изработка на магацин за експлозивни средства во јама „САСА“ – М. Каменица, УГД, Штип, 2015 год.
8. Упростен рударски проект за изработка на магацини за дизел гориво и масло во јама „САСА“ – М. Каменица, УГД, Штип, 2015 год.
9. Главен рударски проект за експлоатација на руди на олово и цинк од локалитетот Злетово, општина Пробиштип и Кратово, инвеститор Булмак 2016 – Пробиштип, УГД, Штип, 2016 год.
10. Проект за рударско-геолошки истражни работи помеѓу хоризонтите 830 и 750, во „Ревир Свиња Река“, Рудник „Саса“ ДООЕЛ-М.Каменица, УГД, Штип, 2016 год.
11. Дополнителен рударски проект за формирање внатрешно одлагалиште во откопаниот простор на ПК Централен дел и ПК Североисточен дел од ЦРТ, Рудник Бучим, УГД, Штип, 2016 год.
12. Упростен рударски проект за изработка на подготвителни и откопно-подготвителни работи на интервалот од хор.830 ПЕ+0 до хор.830 ПЕ+21 во Рудниците за олово и цинк „Саса“ – М.Каменица, УГД, Штип, 2018 год.
13. Дополнителен рударски проект за разработка и експлоатација на руди на олово и цинк помеѓу профилите 200-200' и 500-500' на локалитетот „Тораница“ Општина Крива Паланка, УГД, Штип, 2018 год.
14. Дополнителен рударски проект за пробно откопување со метода со пополнување на откопаните простори на хор.830 ПЕ+14 – хор.830 ПЕ+21, Ревир Свиња Река, Рудник за олово и цинк „Саса“ – М.Каменица, УГД, Штип, 2019 год.
15. Упростен рударски проект за санација на косиот дел од Бункерот за истоварење на рудата при Извозната постројка во ревиорот „Голема Река“, Рудник „Саса“, УГД, Штип, 2019 год.
16. Упростен рударски проект за санирање на ЦРС-1 од к +1261 м до к +1278 м во Рудникот „Тораница“ – Крива Паланка, УГД, Штип, 2019 год.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Согласно со Законот за високото образование на Република Северна Македонија и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 43 од 16.9.2019 год.), по деталното разгледување на комплетно доставената документација пропишана во Конкурсот, Рецензентската комисија констатира дека кандидатот доц. д-р Стојанче Мијалковски, од изборот во 2015 година па наваму, има остварено минимум потребни поени кои се однесуваат на наставно-образовната дејност (НО=30), научноистражувачката дејност (НИ=38) и стручно-апликативната и организациско-развојната дејност (САОР=7), или вкупен минимум од 75 поени. Кандидатот доц. д-р Стојанче Мијалковски значително го надминува вкупниот предвиден квантум на поени за избор во звањето вонреден професор (НО+НИ+САОР = 30+130+107,5) и од целокупната актива остварил 267,5 поени.

Врз основа на приложената биографија, искуството во наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната и организациско-развојната дејност, стекнато за време на неговото работење од помлад асистент до доцент (од учебната 2015/2016 до 2020/2021 година) на Факултетот за природни и технички науки, така и на планот на стручното педагошко усовршување, совесното и одговорно исполнување на работните обврски, како и способноста за активно работење и креативност, рецензентската комисија со задоволство му препорачува на **Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, кандидатот доц. д-р Стојанче Мијалковски да биде избран за наставник во звање вонреден професор за наставно-научната област експлоатација на неслоевити лежишта.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Дејан Мираковски, редовен професор, претседател, с.р.

Д-р Зоран Десподов, редовен професор, член, с.р.

Д-р Николинка Донева, вонреден професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1	Избор во звање помлад асистент					
2	Избор во звање асистент					
3	Избор во звање асистент					
4	Избор во звање доцент					30
	ВКУПНО					30
Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1	Научен труд објавен во списание со ИФ					
2	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (реф. 1-15)			4x9 11x3	36 33	69
3	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен собир (реф. 16-24 во земјава, реф. 25-31 во странство)	9x2	18	7x3	21	39
4	Учество на научен собир со реферат (постер/усно), концерт во земјата и во странство (реф. 9, 25, 26, 27)			4x2	8	8
5	Одбранета докторска теза	1x8	8			8
6	Одбранет магистерски труд	1x4	4			4
7	Учесник во научен проект	1x2	2			2
	ВКУПНО					130
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1	Труд во стручно (научно-популарно) списание					
2	Труд објавен во зборник од трудови на стручен собир (реф. 32-51)	20x2	40			40

3	Учество на стручен собир со реферат (постер/усно) (реф. 32, 34, 40, 44, 49)	5x0,5	2,5			2,5
4	Уредник на зборник на трудови од стручен собир	5x1	5			5
5	Елаборати и експертизи	20x2	40			40
6	Член на факултетски орган, комисија	10x2	20			20
	ВКУПНО					107,5
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					267,5

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ОПШТО МАШИНСТВО, ПРОЕКТИРАЊЕ И МАШИНСКИ КОНСТРУКЦИИ И АВТОМАТИКА НА МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 2202-65/7 од 18.9.2020 година донесена на 102. седница на Наставно-научниот совет на Машински факултет, одржана на 18.9.2020 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања во наставно-научна област општо машинство, проектирање и машински конструкции и автоматика на Машински факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, во состав:

- **д-р Симеон Симеонов**, редовен професор на Машински факултет, Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип – претседател;
- **д-р Петар Симоновски**, редовен професор на Машински факултет, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје – член;
- **д-р Сашо Гелев**, редовен професор на Електротехнички факултет, Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип - член.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 5.9.2020 година и во предвидениот рок се пријави кандидатот д-р Сашко Милев, асистент докторанд на Машински факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

Врз основа на приложената документација од кандидатот, чест ни е на Наставно-научниот совет на Машински факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Сашко Милев е роден во Штип. Средното образование го започнува во гимназијата „Славчо Стојменски“ во Штип, а го завршува во гимназијата „Раде Јовчевски–Корчагин“ во Скопје, насока Математика и информатика. Со завршувањето на средното образование во гимназијата „Раде Јовчевски-Корчагин“ во Скопје се стекнува со звање информатичар-техничар. Дипломира на Машински факултет. Во 2013 година со одбрана на магистерската тема на Машинскиот факултет во Скопје се стекнува со звање магистер по технички науки од областа на машинството, истражувачко подрачје автоматика.

По магистрирањето, во учебната 2014/2015 година се запишува на трет циклус студии - докторски студии на Машински факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Со одбрана на докторската дисертација со наслов „Влијание на конструктивните карактеристики на оптоварувањето на чиниестите пружини на спојките од моторни возила“ на 21.2.2020 година ги завршува докторските студии и се стекнува со звање доктор на технички науки од областа на машинство.

Во 2008 година има стекнато лиценца за инвестиционен советник, а подоцна и лиценца за овластен брокер за работа со хартии од вредност и двете издадени од Комисија за хартии од вредност на Република Македонија.

Од 2008 година е вработен на Машинскиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип. Во моментот работи како асистент-докторанд.

Наставна дејност

Д-р Сашко Милев е одговорен за вежби по одредена група на предмети на прв циклус студии и тоа: Техничка механика 2, Кинематика и динамика, Јакост на материјалите, Машински елементи 1, Машински елементи 2, Основи на автоматско управување и др.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање доцент:

- Да има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно да има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус.
- Кандидатот има остварено просечен успех од првиот циклус на студии 9,15 и на магистерски студии (втор циклус) има остварено просек 8,00.
- Да има научен степен доктор на науки од научната област за која се избира
- Кандидатот има научен степен доктор на науки од областа од која се избира
- Да има најмалку 4 (четири) научни труда во референтна научна публикација, согласно со Законот за високо образование, во последните пет години пред објавувањето на огласот за избор
- Кандидатот во последните пет години има објавено 6 научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија, 1 научноистражувачки труд објавен во зборник од трудови.

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Година на излегувањето на списанието
1.	Gjakovski, Ivan and Milev, Sasko and Brkovski, Dean and Gerasimovski, Aleksandar	Procedure for determination of the calibration curve of the measurement device using the method of linear regression	International Scientific Journal “Machines. Technologies. Materials”, 13 (10). pp. 425-429. ISSN 1314-507X; 1313-0226 print	2019
2.	Milev, Sasko and Simeonov, Simeon and Nikola, Avramov and Petar, Simonovski and Duskov, Gorgi and Simeonova, Elica	Impact of the Speed of Sliding of Friction Lining on the Tribological Parameters of Friction Clutches of Motor Vehicles.	International Journal for Science, Technics and Innovations for the Industry : Machines, Tecnologies, Materials, 12 (9). ISSN 1313-0226	2018
3.	Gjakovski, Ivan and Shareska, Violeta and Brkovski, Dean and Milev, Sasko	The Impact of the Constructive Parameters of the Bumper over the Consequences Deriving from the Process of Collision	International Scientific Journal Trans & Mot-auto World, ISSN 2367-8399	2017
4.	Simeonov, Simeon and Smonovski, Petar and Avramov, Nikola and Mirakovski, Dejan and Milev, Sasko and Cekerovska, Marija	Finite element analysis of stress of vehicles friction clutch diaphragm spring.	International Journal for Science, Technics and Innovation for Industry: Machines, Technologies, Materials, 11 (8). pp. 384-389. ISSN 1313-0226	2017

5.	Simonovski, Petar and Avramov, Nikola and Simeonov, Simeon and Milev, Sasko and Sovreski, Zlatko	Impact of the Structural Forms of Diaphragm Spring Beginning on Dynamic Durability of Diaphragm Springs of Vehicle Clutches	International Journal of Sciences: Basic and Applied Research, 36 (3). pp. 291-300. ISSN 2307-4531	2017
6.	Milev, Sasko and Simeonov, Simeon and Simonovski, Petar and Avramov, Nikola and Dimitrov Sasko and Cvetkov, Slavco	The stress variation by changing the supporting point location in the motor vehicle clutch assembly	International Scientific Journal: Trans Motauto World (6). pp. 230-235. ISSN 2367-8399	2017
7.	Dimitrov, Sasko and Dimitrovski, Zoran and Milev, Sasko	Design of hydrostatic transmission of agriculture machines	Proceedings The Third International Symposium on Agricultural Engineering (ISAE-2017), Belgrade, Serbia	2017

- Да има познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа.
- Кандидатот има сертификат за положен англиски јазик од Кембриџ PET тест за електронско полагање, со постигнато ниво B1 (според Council of Europe Level).
- Да има способност за изведување на високообразовна дејност. Кандидатот својата способност за изведување на високообразовна дејност ја покажа преку успешно изведување на вежбите по група предмети за кои беше ангажиран.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Кандидатот д-р Сашко Милев е автор на 7 научноистражувачки трудови, од кои 6 објавени во научноистражувачки списанија, а еден во зборник од научноистражувачки трудови. Пет трудови се презентирани на научноистражувачка конференција/конгрес.

Рецензиран учебник и практикуми

Кандидатот Сашко Милев е автор на позитивно рецензиран учебник и два позитивно рецензиран практикуми наменети за студентите на прв циклус студии на Машински факултет.

Учебник со наслов „Јакост на материјалите“ (ISBN: 978-608-244-516-8), (2018), практикум со наслов „Практикум по Јакост на материјалите“ (ISBN: 978-608-244-607-3), (2019), практикум со наслов „Практикум по Машински елементи“ (ISBN: 978-608-244-405-5), (2017), сите објавени во е-библиотека на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

Учество во проекти:

1. Примена на методата на конечни елементи при пресметка на чиниести пружини на фрикциони спојки кај моторните возила, проект од Машински факултет - Винаца.

Целта на проектот е да се изврши димензионирање на чиниеста пружина со примена на методот на конечни елементи, да се изврши споредбена анализа помеѓу резултатите добиени со формулите на ALMEN i LASZLO за пресметка на чиниести пружини и да се утврдат факторите кои доведуваат до можни отстапувања помеѓу овие две формули.

Методот на истражување опфаќа употреба на теоретски и експериментални алатки, анализа и статистичка обработка на податоците добиени со мерења и математичко моделирање.

Проектот е финансиран од научноистражувачкиот фонд на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

2. Подземна експлоатација на јаглен со рударската метода велење во Република Македонија. Проект е во периодот 2007-2008 година, Факултет за природни технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Целта на овој проект е утврдување на можноста за примена на методата велење во експлоатацијата на наоѓалиштата на јаглен во Република Македонија.

Овој проект е организиран со учество на професори од Факултетот за природни и технички науки во Љубљана, а во соработка со Министерството за образование и наука на Република Македонија.

Студиски престои:

- Тримесечен студиски престој во Институтот за машински конструкции, механизациони машини и возила на Машинскиот факултет во Скопје во состав на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (2018).
- Студиски престој на Машински факултет во Ниш, Република Србија (2019).

Список на печатени оригинални научни и стручни трудови во меѓународни научни списанија:

1. Gjakovski, Ivan and Milev, Sasko and Brkovski, Dean and Gerasimovski, Aleksandar (2019) Procedure for determination of the calibration curve of the measurement device using the method of linear regression. International Scientific Journal «Machines. Technologies. Materials», 13 (10). pp. 425-429. ISSN 1314-507X; 1313-0226 print

Во овој труд се анализирани можностите за намалување на грешките при користење на мерни инструменти, поточно претставени се резултати од изведена анализа и проучување на можностите за примена на методот на линеарна регресија за одредување на калибрационата крива на мерниот уред. Истражувањето се однесува на проценката на мерната неодреденост тип А и Б, како и комбинираната и проширена неодреденост на мерниот резултат. Со примена на статистички методи се анализира и проценува мерната неодреденост согласно со моделот тип А, додека анализата и проценката на мерната неодреденост согласно со моделот тип Б се реализира во зависност од функцијата на распределба на веројатноста. Со исполнување на претпоставките за реализација на инженерски експеримент, со поседување на математички, технички и практични искуства на операторот и компјутерски поддржан аналитички процес, се одредува калибрационата крива на мерниот уред, како и проширената неодреденост на мерниот резултат. На тој начин се постигнува добивање на стабилен процес на мерење, конзистентен мерен резултат, со зголемено ниво на доверба.

2. Milev, Sasko and Simeonov, Simeon and Nikola, Avramov and Petar, Simonovski and Duskov, Gorgi and Simeonova, Elica (2018) Impact of the Speed of Sliding of Friction Lining on the Tribological Parameters of Friction Clutches of Motor Vehicles. International Journal for Science, Technics and Innovations for the Industry : Machines, Tecnologies, Materials, 12 (9). ISSN 1313-0226

Во овој труд е анализирано влијанието на брзината на лизгање на фриксионите облошки врз триболошките параметри на фриксионите спојки. Објаснето е влијанието на притисокот и температурата врз промените во квалитетот на материјалот од кои се изработени самите облошки, а особен акцент е даден на влијанието на брзината на лизгање врз триболошките параметри на спојката. Со испитувањето се определени равенки со кои се определуваат специфичното истрошување на облошката и промената на коефициентот на триење во зависност од брзината на лизгање.

3. Gjakovski, Ivan and Shareska, Violeta and Brkovski, Dean and Milev, Sasko (2018) The Impact of the Constructive Parameters of the Bumper over the Consequences Deriving from the Process of Collision. International Scientific Journal Trans & Motauto World, 3 (I). pp. 11-14. ISSN 2367-8399

Во овој труд е направена анализа на процеси кои се случуваат при удар на возило во друго возило или препрека, влијанието на секој фактор, генерално, но и детално во текот на самиот судир. Поточно, анализирано е влијанието на геометриските карактеристики на Bumper (браник) системите кај возилата при судир. Bumper системите се вградуваат кај возилата со цел да се намалат штетите при удари од предната и задната страна на возилата. Трошоците од штетите и заштитата на возилата во зависност од однесувањето на браникот се главни критериуми за утврдување на ефикасноста на овие системи, особено при удари при мали брзини. Истражувањата во главно се вршени со статистичка анализа на просечната штета, вкупната пондерирана просечна штета и отстапувањата во висината на штетата.

4. Simeonov, Simeon and Simonovski, Petar and Avramov, Nikola and Mirakovski, Dejan and Milev, Sasko and Cekerovska, Marija (2017) Finite element analysis of stress of vehicles friction clutch diaphragm spring. *International Journal for Science, Technics and Innovation for Industry: Machines, Technologies, Materials*, 11 (8). pp. 384-389. ISSN 1313-0226

Во овој труд се извршени испитувања на реален примерок-модел чиниеста пружина кој се користи кај тешки товарни возила. За моделот се презентирани експериментално добиените резултати за напонската состојба на пружината. Потоа е извршена пресметка на оптоварувањето со помош на формулите на Almen-Laszlo, како и со методот на конечни елементи, за потоа да се изврши компарација на резултатите добиени со помош на овие три методи и да се согледа степенот на сличноста помеѓу добиените резултати.

5. Simonovski, Petar and Avramov, Nikola and Simeonov, Simeon and Milev, Sasko Dimitrov and Sovreski, Zlatko (2017) Impact of the Structural Forms of Diaphragm Spring Beginning on Dynamic Durability of Diaphragm Springs of Vehicle Clutches. *International Journal of Sciences: Basic and Applied Research*, 36 (3). pp. 291-300. ISSN 2307-4531.

Проучувано е влијанието на обликот на коренот на краците на чиниестите пружини врз оптоварувањето. Разгледувани се оптоварувањата при кружна, елипсеста и правоаголна форма на корените на краците, направени се аналитичка и експериментална анализа и притоа со помош на симулации се добиени дијаграми за напонската состојба за различни места од плочестиот дел на чиниестите пружини. Испитувањата се вршени кога пружината е во рамна положба но и при максимален отклон на истата. Утврдено е дека пружините со елипсести и кружни отвори имаат слично однесување. Во овие два случаи максималните напони се случуваат во приближно исто време и се шират од околината на отворот кон пружинската плоча. Кај пружините со правоаголни отвори максималниот напон, споредено со напоните кај пружините со елипсести и кружни отвори, се случува подоцна. При правоаголни отвори максималниот напон се наоѓа во потесна зона околу аглите на правоаголникот, споредено со пружините со елипсести и кружни отвори.

6. Milev, Sasko and Simeonov, Simeon and Simonovski, Petar and Avramov, Nikola and Milev, Sasko and Cvetkov, Slavco (2017) The stress variation by changing the supporting point location in the motor vehicle clutch assembly. *International Scientific Journal : Trans Motauto World* (6). pp. 230-235. ISSN 2367-8399

Анализирано е влијанието на положбата на потпорните точки врз интензитетот на тангентните и вкупните напони (Von Mises) кои се јавуваат кај чиниестите пружини. Испитувањата се вршени на реален модел на чиниеста пружина со надворешен дијаметар од 395 [mm] и внатрешен дијаметар од 313 [mm]. Направени се повеќе симулации и утврден е распоредот на напоните долж плочестиот дел на чиниестата пружина кога пружината е во рамна и во исклучна положба. Испитувана е напонската состојба за случаи со една и две потпорни точки, како и влијанието на местоположбата на потпорните точки врз распоредот на оптоварувањето на пружината.

7. Dimitrov, Sasko and Dimitrovski, Zoran and Milev, Sasko (2017) Design of hydrostatic transmission of agriculture machines. In: Proceedings The Third International Symposium on Agricultural Engineering (ISAE-2017), Belgrade, Serbia.

Во овој труд е направена анализа и дизајн на хидростатички преносник на снага специфичен за земјоделски машини. Хидростатичкиот преносник ја трансформира и пренесува силината, односно вртежниот момент од моторот до погонскиот редуктор или директно до тркалата на машината. Претставени се различни конструкции на хидростатички преносници со нејзините главни особености со цел добивање поголема ефективност за конкретната намена. Направена е споредба со механичките преносници и презентирани се предностите на хидростатичките над механичките преносници. Предложен е модел на дизајн на хидростатички преносник на силина.

Членство во организации, работни тела и комисии:

- Член на конкурсни комисији за упис на студенти на прв циклус студии на Машински факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 2010, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017;
- Член на Наставно-научен совет на Машински факултет во учебната 2017/2018 г.;
- Елаборати за акредитација на прв и втор циклус студии;
- Член на Комисија за доделување на вредносни бонови-ваучери 2013, 2014;
- Член на Комисија за попис 2015 г.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Согласно со Законот за високо образование, Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, по детално разгледаната приложена документација, врз основа на приложените трудови, работната биографија, искуството во наставната и научноистражувачката работа стекнато за време на неговото работење, Рецензентската комисија констатира дека кандидатот д-р Сашко Милев во целост ги исполнува условите за избор во звање доцент.

Рецензентската комисија со задоволство му предлага на **Наставно-научниот совет на Машински факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, кандидатот д-р Сашко Милев да биде избран во доцент од наставно-научните области општо машинство, проектирање и машински конструкции и автоматика на Машински факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Симеон Симеонов, редовен професор, претседател, с.р.

Д-р Петар Симоновски, редовен професор, член, с.р.

Д-р Сашо Гелев, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ на д-р Сашко Милев при избор во звање доцент според единствените критериуми за избор на наставници и соработници на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

Р.бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1.	Избор во звање помлад асистент	1	10			10
2.	Избор во звање асистент-докторанд	1	20			20
	ВКУПНО					30
Р.бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори)			2 1 3	9 6 3	33
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир: во странство			1	3	
3.	Учество на научен собир со реферат (со постер)			1	1,5	1,5
4.	Одбранета докторска дисертација	1	8			8
5.	Одбранет магистерски труд	1	4			4
6.	Студиски престој во странство			1	8	8
	ВКУПНО					57,5
Р.бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1.	Книга/Учебник	1	10			10
2.	Учесник во научен проект	1	5	1	8	13
	Елаборат за прв и втор циклус на студии	2	2			4
3.	Член на факултетски орган, комисија: Член на Уписната комисија на Машински факултет Член на ННС 2017/2018 Член на Комисија за доделување на вредносни бонови-ваучери 2013, 2014 Член на Комисија за попис 2015 г.	10	2			20
	ВКУПНО					47
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					134,5

РЕЦЕНЗИЈА
НА ДОКТОРСКИОТ ТРУД СО НАСЛОВ „УСЛОВИ И ПЕРСПЕКТИВИ ЗА
РАЗВОЈ НА УРБАНИОТ ТУРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“ ОД
КАНДИДАТОТ М-Р ДАРКО МАЈХОШЕВ, ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И
БИЗНИС ЛОГИСТИКА, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Наставно-научниот совет на докторски студии на Кампус 4 при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип на својата 29. седница, одржана на 17.9.2020 година, донесе Одлука бр. 0206456/2 од 17.9.2020 година, со која се усвојува Барањето и се формира Рецензентска комисија за оценка и одбрана на докторскиот труд со наслов „Услови и перспективи за развој на урбаниот туризам во Република Македонија“ од кандидатот м-р Дарко Мајхошев во состав:

- проф. д-р Златко Јаковлев, претседател,
- проф. д-р Билјана Петревска, член,
- проф. д-р Никола В. Димитров, член,
- проф. д-р Никола Панов, екстерен ментор, член и
- вон. проф. д-р Цане Котески, интерен ментор, член.

Комисијата во наведениот состав по прегледувањето на докторскиот труд го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторската дисертација е напишана на 426 страница и ги опфаќа следниве поглавја: вовед, теоретско-методолошки пристап во истражувањето, научно поимање на туризмот и урбаниот туризам, основни географски карактеристики на Република Македонија, природните фактори значајни за развој на урбаниот туризам во Република Македонија, антропогени туристички фактори, рецептивни фактори и капацитети за развој на урбаниот туризам во Република Македонија, значењето на комуникативните – телекомуникацискиот сообраќај како фактор за развој на урбаниот туризам во Република Македонија, правни претпоставки за развој на туризмот, институционални претпоставки за развој на туризмот, урбаниот туризам во Република Македонија низ призмата на планските региони, SWOT анализа и стратешки документи за развој на туризмот во Република Македонија, интеракција на резултатите од истражувањето, заклучни согледувања и препораки и анкетни прашалници.

Докторската дисертација е збогатена со 44 табели, 37 слики, 20 тематски карти, 26 графикони, 1 скица, 3 шеми и 229 референци со користена литература, законска регулатива и интернет извори.

Во оваа дисертација се презентирани резултатите добиени од истражувањето за условите и перспективите за развој на урбаниот туризам во Република Македонија, од гледна точка на туризмот. Направено е истражување со користење на анкетен прашалник на 150 испитаници од кои 72 вратиле одговор – домашни и странски туристи кои ја посетиле Република Македонија, од кои 42 се машки и 30 женски испитаници. Според образовната структура на испитаниците имаме: 6 се магистри, 31 испитаник е со ССС со 4 г., 20 испитаници се со 3 г. образование и 15 испитаници се со основно образование.

Резултатите добиени од истражувањето ја потврдуваат основната хипотеза.

Општа хипотеза

Согласно со поделбата на туристичките ресурси на Светската туристичка организација (WTO – World tourism organisation), во истражувањето се поаѓа од општата претпоставка дека развојот на туризмот, а во тој контекст и на урбаниот туризам во Република Македонија, е комплексен феномен којшто е условен од природни (геоморфолошки, климатски, хидрографски, биогеографски и пејзажни) и антропогени фактори (појави, објекти, процеси и настани кои кај човекот создаваат потреба за движење како би ги задоволил сопствените потреби), а тоа се содржини кои ги создале народите или етничките групи во далечното или поблиско минато и кои меѓусебно се преплетуваат.

Исто така, во истражувањето авторот поаѓал и од претпоставката дека врз развојот на урбаниот туризам во Република Македонија влијаат туристичките ресурси (потенцијали) во урбаните средини, како и туристичките капацитети со своите туристички понуди (хотели, мотели, хостели, пансиони, преноќевалишта, автокампови, ресторани).

Несомнено мошне важен фактор којшто влијае врз развојот на урбаниот туризмот во нашата држава секако е развиеноста и квалитетот сообраќајната инфраструктура, особено на телекомуникацискиот и поштенскиот сообраќај, интернетот и сателитскиот сообраќај.

Важен внатрешен фактор којшто влијае врз развојот на урбаниот туризмот е правната регулатива со која се регулираат општествените односи во сферата на туризмот во Република Македонија. Анализата на правната регулатива ќе утврди дали и колку таа влијае врз развојот на туризмот. Исто така, во ова истражување авторот утврдил дали и колку има влијае ефикасноста на институциите врз развојот на туризмот, како и политиките што тие ги креираат и имплементираат. Во тие рамки, релевантно место заземаат и медиумите од аспект на афирмација на националните туристички вредности.

Структура на трудот

Докторскиот труд со наслов „Услови и перспективи за развој на урбаниот туризам во Република Македонија“ претставува обид од научен аспект да се одговори на прашањето кои се условите и перспективите за развој на урбаниот туризам во Република Македонија. Оваа дисертација претставува обид, од научен аспект, да се одговори на прашањето - какви се условите и перспективите за развој на урбаниот туризам во Република Македонија? Да се одговори на наведеното прашање не е лесно, ниту пак едноставно. Одговорот на поставеното прашање ќе се добие со продлабочено и повеќедимензионално истражување.

Во истражувањето ќе се примени соодветна истражувачка методологија базирана на сериозна, сеопфатна и систематска научна анализа на повеќе фактори на влијание.

Дисертацијата е структурирана во XIII поглавја кои се систематизирани, меѓусебно поврзани и заемно се надополнуваат едни со други, со што се добива една научна целина од која може да се добие одговорот на погоре поставеното истражувачко прашање.

Во првото поглавје од докторската дисертација со наслов Теоретско-методолошки пристап во истражувањето јасно се дадени и објаснети: воведот, предмет и цел на истражувањето, методолошки приод во истражувањето, очекувани резултати од истражувањето, корисници од истражувањето, хипотетска рамка на истражувањето, општа хипотеза, посебни хипотези и операционализација на значењето на термините.

Второто поглавје е насловено како научно поимање на туризмот и урбаниот туризам и овде се објаснети: дефинирање на поимите „турист“ и „туризам“, поим и дефиниција на урбаниот (градскиот) туризам, поим на град,

Дефинирање на урбаниот туризам, класификација (типологизација) на туризмот, брендирање на градовите, маркетинг на градовите и регионите, котлерова стратегија за унапредување на градот, урбана трансформација на Барселона: нов имиџ и бренд, „Гауди гамбит“ - градење на имиџот и урбана регенерација на Барселона, урбаниот туризам и другите видови туризам, заеднички карактеристики на урбаниот туризам, степен на урбанизација на државите во Европа, европски градови (престолнини) на културата во периодот 1985-2019, типологија на градските туристички дестинации, европски главни градови (престолнини) на младите, атракција на градот како туристичка дестинација (имиџ на градот, туристички атракции во градовите).

Третото поглавје е со наслов: Основни географски карактеристики на Република Македонија и содржи материјал поврзан со: географска положба, граници и големина, граници и гранични премини, туристичко географска положба на Република Македонија, туристично – географска положба спрема главните правци, емитивните земји и региони и функционални белези на туристичко-географската положба.

Во четвртото поглавје на дисертацијата со наслов Природните фактори значајни за развој на урбаниот туризам во Република Македонија се дадени: геологија и тектоника, релјеф и геоморфологија, клима, хидрографија, педогеографија и биогеографија.

Петтото поглавје од дисертацијата со наслов антропогени туристички фактори ги опфаќа темите поврзани со: население, населби (градски и рурални населби), културно-

историски туристички мотиви, религијата како фактор на развој на туризмот во Република Македонија, етнографски и социјални туристички мотиви, традиционална гастрономија, локални специјалитети и винарии, туристичките манифестации како мотив и амбиентални туристички мотиви.

Шестото поглавје од дисертацијата е насловено како рецептивни фактори и капацитети за развој на урбаниот туризам во Република Македонија и во него се презентирани насловите за: сместувачки капацитети во Република Македонија како фактор за развој на урбаниот туризам, категоризација и класификација на сместувачките објекти во Република Македонија како фактор за развој на урбаниот туризам, основни сместувачки објекти, комплементарни сместувачки објекти, специфични видови хотелски објекти, угостителски (ресторански) капацитети, човечките ресурси како важен рецептивен фактор за развој на туризмот и услови за работа во секторот туризам и угостителство.

Во седмото поглавје од дисертацијата со наслов значењето на комуникативните – телекомуникацискиот сообраќај како фактор за развој на урбаниот туризам во Република Македонија се дадени насловите за: патна мрежа во Република Македонија, железничка мрежа во Република Македонија, воздушен и воден сообраќај, телекомуникацискиот сообраќај и туризмот, мрежа на претплатници во телекомуникацискиот сообраќај, поштенскиот сообраќај и туризмот, интернетот и туризмот, GPS навигација и туризмот, географско-информационски систем (GIS) и туризмот и дигитализација на туризмот, трендови на дигиталната технологија во туризмот/угостителството.

Во осмото поглавје од дисертацијата со наслов Правни претпоставки за развој на туризмот дадени се насловите за: меѓународни правни претпоставки за развој на туризмот и правни претпоставки за развој на туризмот во Република Македонија.

Во деветтото поглавје од дисертацијата со наслов институционални претпоставки за развој на туризмот дадени се насловите за: улогата на меѓународните организации за развој на туризмот во Република Македонија, светска туристичка организација, создавање на СТООН, организациона структура на СТООН, УНЕСКО, улогата на Листите на УНЕСКО во заштитата на светското природно и културното наследство, видови на листи на УНЕСКО, природно и културно наследство од Република С. Македонија на листите на УНЕСКО и нивно влијание врз развојот на туризмот, студија на случај: Охридски Регион, 43-та сесија на Комитетот за заштита на светското наследство на УНЕСКО во Баку, Меѓународна асоцијација за хотели и ресторани (IHRA, Други меѓународни организации, Европски организации и институции кои се важни за развој на туризмот, Европска комисија за туризам (ETC, Европска асоцијација за урбан туризам (FECTO), Европска федерација на здруженија на туристички водичи (FEG), Европска федерација за рурален туризам (Eurogites), Европско здружение на хотели, ресторани и кафетерии (HOTREC), програми на ЕУ за развој на туризмот, фондови на ЕУ за финансирање програми од сферата на туризмот, кохезиски фондови, Улогата на институциите во Република С. Македонија за развој на туризмот, Влада на Република Македонија – Комитет за туризам, Министерство за Економија на Р. Македонија, агенција за промоција и поддршка на туризмот, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство и агенција за финансиска поддршка на земјоделството и руралниот развој, стопанска комора за туризам на Македонија (СКТМ), хотелска асоцијација на Македонија (ХОТАМ), совет за рамномерен регионален развој на Република Македонија, совет за развој на планските региони, локална самоуправа, невладини организации и државен завод за статистика.

Во десеттото поглавје од дисертацијата со наслов Урбаниот туризам во Република Македонија низ призмата на планските региони се дадени насловите за: Вардарски регион, Источен регион, Југозападен регион, Југоисточен регион, Пелагониски регион, Полошки регион, Североисточен регион, Скопски регион и индикатори за условите и можностите за развој на туризмот по региони.

Во единаесеттото поглавје од дисертацијата со наслов SWOT анализа и стратешки документи за развој на туризмот во Република Македонија се дадени насловите за: SWOT анализа, стратешки документи за развој на туризмот во Република Македонија, спогодба за стабилизација и асоцијација меѓу Република Македонија и ЕУ и нејзините членки, стратегијата на владата за развој на туризмот 2016-2021 со акционен план, приоритети

на идниот развој на Република Македонија на МАНУ, Национална стратегија за развој на здравствен туризам 2012-2018, стратегија за регионален развој на Република Македонија 2009-2019, потстратегии за развој на туризмот во Република Македонија, стратегија за развој на планските региони и стратегии за развој на туризмот во градовите.

Во дванаесеттото поглавје од дисертацијата со наслов Интерпретација на резултатите од истражувањето се дадени насловите за: интерпретација на резултатите од истражувањето за урбаниот туризам, методологија и структура на примерокот и интерпретација на резултатите од истражувањето по хипотези.

Во тринаесеттото поглавје од дисертацијата со наслов заклучни согледувања и препораки: во заклучокот се сублимирани главните резултати кои кандидатот ги осознава во текот на научноистражувачкиот процес како резултат на спроведените теренски и кабинетски истражувања и анкетаирањето на туристите од секторот туризам во Република Македонија. Заклучни согледувања поврзани со хипотезите, препораки, анкетен прашалник и последниот дел се однесува на цитираната литература која е користена во оформувањето на докторската дисертација.

Оцена на кандидатот

Кандидатот м-р Дарко Мајхошев има завидни резултати за време на своето формално образование на прв и втор циклус студии и покажа интерес да го работи докторскиот труд со цел да даде детален приказ за потребата од проектирање на стратегија за развој на туризмот на Република Македонија, со осврт на урбаниот туризам. Преку овој докторски труд на кандидатот м-р Дарко Мајхошев ќе се даде значаен придонес за збогатување на научното-теоретско и практично проучување, како и унапредување на квалитетот на работењето кој претставува предуслов за успешна бизнис перспектива на македонскиот туристички бизнис. Кандидатот м-р Дарко Мајхошев пред одбраната на докторскиот труд „Услови и перспективи за развој на урбаниот туризам во Република Македонија“ ги има објавено следните рецензирани истражувачки трудови:

1. **Majhosev, Darko** (2019), UNESCO'S Role in the protection of Natural and Cultural heritage: A Case Study of the Ohrid Region, Second International Scientific Conference "CHALLENGES OF TOURISM AND BUSINESS LOGISTICS IN THE 21ST CENTURY" »ISCTBL 2019«Stip, North Macedonia, September 13, 2019; www.ftbl.ugd.edu.mk, www.ugd.edu.mk
2. **Majhosev, Darko** and Koteski, Cane (2019), Human resources as an important factor for development of tourism in the Republic of Northern Macedonia, Second Scientific Conference with international participation; Geography, Regional development and tourism; 25-26 October, 2019; Konstantin Preslavski University of Shumen; ISSN 2367-5721, JOURNAL HOMEPAGE, WWW.SOCIOBRAINS.COM, INTERNATIONAL SCIENTIFIC REFEREED ONLINE JOURNAL WITH IMPACT FACTOR, ISSUE 66, FEBRUARY 2020
3. **Majhosev, Darko** and Koteski, Cane and Jakovlev, Zlatko (2019), Institutional assumptions for the development of tourism in the Republic of Macedonia. SocioBrains, International scientific refereed online journal with impact factor (54). pp. 473-480. ISSN 2367-5721; ISSN 2367-5721, JOURNAL HOMEPAGE: WWW.SOCIOBRAINS.COM, INTERNATIONAL SCIENTIFIC REFEREED ONLINE JOURNAL WITH IMPACT FACTOR, ISSUE 54, FEBRUARY 2019
4. **Мајхошев, Дарко** (2019), Антропогени туристички фактори за развој на туризмот во Република Македонија, Трети между универзитетски студентски научен семинар „Географски хоризонти“, 11-12 маи, 2019, Копрившица, Универзитетско издавателство „Епископ Константин Преславски“-Шумен, стр. 92-106; ISSN: 2603-5170;
5. **Majhosev, Darko** and Koteski, Cane (2019), UNESCO Lists for the Protection of Natural and Cultural heritage in the World and their impact on Tourism Development: Case of the Republic of North Macedonia; Scientific Paper, Knowledge – International Journal, Vol. 34.5, September 2019, Promoted in Kavala, p.1265-1270; ISSN 1857-923X (for e-version) ISSN 2545-4439 (for printed version);

6. **Мајхошев, Дарко** (2018), Правни претпоставки за развој на туризмот во Република Македонија, на: Петта меѓународна научна конференција: Општествените промени во глобалниот свет, 06-07 Sept 2018, Stip, Macedonia. www.ugd.edu.mk;
7. **Majhosev, Darko** (2019), Characteristics of the City Tourism with accent to the City Tourism in the Republic of Macedonia, Scientific Paper, Knowledge – International Journal, Vol. 30.1, March 2019, Promoted in Vrnjacka Banja, p. 267-273; ISSN 1857-923X (for e-version) ISSN 2545-4439 (for printed version); Global Impact & Quality Factor 1.822 (2017) <http://globalimpactfactor.com/knowledge-international-journal>
8. Koteski, Cane and **Majhosev, Darko** and Jakovlev, Zlatko (2017), Possibilities for the development of rural tourism in the Republic of Macedonia. (JPMNT) Journal of Process Management – New Technologies, International, 5 (2). pp. 18-24; www.japmnt.com
9. **Majhosev, Darko** and Koteski, Cane (2017) Analysis of the number of overnight stays and the number of foreign tourists in the Republic of Macedonia in the period 2006-2015. In: First international scientific conference “Challenges of tourism and business logistics in the 21st century”, 24-25 Oct 2017, Gevgelija, Macedonia. www.ftbl.ugd.edu.mk, www.ugd.edu.mk

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Рецензентската комисија од досега изнесеното констатира дека докторската дисертација со наслов „Услови и перспективи за развој на урбаниот туризам во Република Македонија“ од кандидатот м-р Дарко Мајхошев претставува самостоен и оригинален научен труд изработен во согласност со позитивните законски прописи и правилниците за изработка на докторски труд на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Презентираниот материјал во докторската дисертација и спроведените истражувања на кои се темелат заклучните согледувања и препораките од кандидатот го отсликуваат современиот пристап во создавањето на научните дела во доменот на туризмот и угостителството што воедно претставува придонес во науката и практичната применливост во оваа сфера.

Во согласност со горенаведеното, **Комисијата има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на докторски студии на Кампус 4 при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да ја прифати позитивната рецензија на докторската дисертација „Услови и перспективи за развој на урбаниот туризам во Република Македонија“ од кандидатот м-р Дарко Мајхошев и да му овозможи на кандидатот јавна одбрана на истата.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Златко Јаковлев, претседател, с.р.
Проф. д-р Билјана Петревска, член, с.р.
Проф. д-р Никола В. Димитров, член, с.р.
Проф. д-р Никола Панов, екстерен ментор, член, с.р.
Проф. д-р Цане Котески, ментор, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА УЧЕБНИК „ПРАВДА И ВНАТРЕШНИ РАБОТИ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА“
ОД РЕДОВЕН ПРОФ. Д-Р ИВИЦА ЈОСИФОВИЌ, ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 1102-76/14 од 168. редовна седница на Наставно-научниот совет на Правниот факултет, одржана на 18.8.2020 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- академик д-р Владо Камбовски, редовен професор во пензија;
- д-р Никола Тупанчески, редовен професор на Правен факултет „Јустинијан Први“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „ПРАВДА И ВНАТРЕШНИ РАБОТИ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА“ од редовен проф. д-р Ивица Јосифовиќ, наменет за студентите на втор циклус студии на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Правниот факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Учебникот „Правда и внатрешни работи на Европската Унија“ од проф. д-р Ивица Јосифовиќ претставува заложба на авторот за обезбедување на потребната литература за предметот Правда и внатрешни работи на Европската Унија, наменет за студентите на втор циклус студии на Правниот факултет. Учебникот ги содржи сите предвидени тематски целини што се опфатени во предметната програма за предметот Правда и внатрешни работи на Европската Унија, кој е застапен во прв семестар на втор циклус на студии со неделен фонд на часови (2+1+1).

Податоци за обемот на ракописот: Ракописот содржи вкупно 383 страници, од кои на 15 страници се сместени над 120 релевантни библиографски единици кои се однесуваат на книги, монографии, периодични списанија, статии, извештаи и интернет страници кои ги покриваат подрачјата третирани во трудот. Понатаму, во трудот се користени најважните правни акти ЕУ, Советот на Европа и други релевантни меѓународни организации, но и на многубројни мултилатерални и билатерални договори, конференции и конвенции кои се тесно поврзани со предметот. Исто така, во трудот е користена и обемна судска пракса како на Судот на правдата на Европската Унија, така и на Европскиот суд за човекови права и националните судови. Трудот е пишуван во А4 формат со нормален проред, употребен е фонт Arial, големина на буквите е 11. Обемот на трудот и неговата содржина ги задоволуваат критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Во државата е веќе објавен учебник со ист наслов од страна на професори на Правниот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Меѓутоа, содржината на ракописот и пристапот во пишувањето на учебникот кој е предмет на оваа рецензија се разликува концептуално, содржински, методолошки и теоретски земајќи ги предвид сите тематски целини опфатени во учебникот. Предложениот учебник на проф. Ивица Јосифовиќ е прв од областа по стапувањето во сила на Договорот од Лисабон со кој се извршени најголемите измени на договорите за основање на Европската Унија, со што Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип ќе се вброи во универзитетите кои имаат издадено сопствен учебник, бесплатно достапен за сите студенти на УГД преку системот на е-библиотека.

Краток опис на содржината: Учебникот е напишан на оригинален начин и ја обработува релевантната проблематика од соодветната област. Може да се каже дека трудот претставува научен материјал со висок квалитет, кој може да се примени за стекнување на широки знаења од доменот на правдата и внатрешните работи во рамки на Европската Унија, како за студентите, така и за пошироката јавност. Во таа смисла, учебникот како учебно помагало претставува основен едукативен напишан стручен материјал, приспособен на потребите за образование и едукација за областа на правдата и внатрешните работи во Европската Унија. Покрај теоретските теми, во учебникот има обемна разработена и судска пракса. Затоа сметаме дека овој учебник е од извонредно значење, како од теоретски, така и од практичен аспект.

Од содржински аспект, учебникот е структуриран во петнаесет глави, со судски примери и повеќе табели.

Во првата глава се дадени воведни напомени за развојот и карактеристиките на проблематиката на правдата и внатрешните работи во рамки на Европската Унија. Со оглед на тоа што студентите веќе од првиот циклус на студии се имаат запознаено со Европската Унија, нејзините институции и начинот на функционирање, воведните напомени, исто така, го опфаќаат и развојот на соработката во областа на правда и внатрешни работи, како и причините поради кои оваа област е дел од Европската Унија.

Втората глава од овој учебник се осврнува на развојот на областа на правда и внатрешни работи во Европската Унија со Договорот од Мастрихт, опфаќајќи ги областите на соработка утврдени со Договорот и институционалната поставеност. Подетално се разработени демократскиот дефицит и еволутивната клаузула што придонесоа до унапредување на соработката во оваа област со Договорот од Амстердам.

Третата глава од овој учебник ја разработува областа на правда и внатрешни работи на Европската Унија со Договорот од Амстердам. Централно за оваа глава е создавањето на она што денес претставува Област на слобода, безбедност и правда. Покрај поимот на оваа нова област, во оваа глава авторот целосно се осврнува на односот на „првиот“ и „третиот“ столб на Европската Унија, преку разработка на меѓувладината соработка и зајакнувањето на улогата на Европската заедница. Подетално, авторот се осврнува на интеграцијата на Шенгенската спогодба во Договорот од Амстердам, како главен инструмент за соработка во областа на слобода, безбедност и правда.

Во четвртата глава авторот дава приказ на најзначајните измени утврдени со Договорот од Ница. Со оглед на тоа што овој Договор не претстави многу значење и измени во областа на правда и внатрешни работи, главниот елемент се однесува на институционалните промени, како и на создавањето на Повелбата за основните право во Европската Унија како прв документ кој ги опфаќа човековите права во рамки на Европската Унија.

Петтата глава се осврнува на развојот на правосудната соработка и правосудниот простор, кои се однесуваат како на соработката во рамки на кривичната материја, така и во рамки на граѓанската материја. Притоа, опфатени се механизмите на соработка во двете материи.

Во шестата глава авторот го објаснува развојот на полициската соработка во рамки на Европската Унија. Притоа објаснет е поимот полициска соработка, како и развојот на соработката преку договорите за Европската Унија. Поради меѓувладиниот принцип на соработка во оваа област, опфатени се повеќе клубови за борба против криминалот, кои придонесоа за создавање на единство во областа на безбедноста преку Шенгенската интеграција и соработката на националните полициски органи.

Без да се намалува значењето на претходните глави, од седмата глава започнува централниот дел на овој учебник кој се однесува на областа на права и внатрешните работи во Европската Унија според Договорот од Лисабон, односно според денешната поставеност и функционирање на оваа област. По објаснувањето на општите промени според Договорот од Лисабон, авторот се осврнува на одредбите од Договорот кои се однесуваат на областа на правдата и внатрешните работи. Понатаму, авторот дава значење на поголемата вклученост на Европскиот парламент и Судот на правдата на Европската

Унија во оваа област, како и создавањето на Постојан комитет за внатрешна безбедност. Разработени се и постапките на одлучување во оваа област, кои со Договорот од Лисабон претрпеа суштински измени. На крајот од оваа глава, авторот се осврнува на постоечките и идни стратешки програми и насоки за развој на областа на правда и внатрешните работи.

Наредните глави од учебникот се однесуваат на политичките области од областа на правда и внатрешни работи според Договорот од Лисабон. Осмата глава се однесува на граничните контроли и визи и се осврнува на ефикасно граничното управување на територијата на Европската Унија, како и опсегот на надлежности утврден според Договорот од Лисабон.

Во деветтата глава авторот ја разработува политиката на азилот според Договорот од Лисабон преку опсегот на надлежности, мешаните интеграциски текови, Еуроодак регулативата за идентификација на барателите на азил, а со тоа неизбежно и потребата од почитување на човековите права и слободи.

Десеттата глава се однесува на политиката на имиграција и идентично како и претходните две глави, се однесува на опсегот на надлежности според Договорот од Лисабон, спогодите за реадмисија, слободното движење на граѓаните во рамки на Европската Унија, како и почитување на човековите права и слободи.

Соработката во граѓанската материја според Договорот од Лисабон е разработена во глава единаесет и покрај институционалниот развој и институционалната рамка, ја разработува и постоечката легислативна рамка, како и внатрешниот пазар, прекуграничните импликации, семејното право, инструментите на меѓународното приватно право и делови од судската пракса.

Глава дванаесет ја обработува правосудната соработка во кривичната материја, опфаќајќи ги кривичното право во Договорот од Лисабон, материјалното кривично право, како и заемната правна помош и заемното признавање како камен-темелник на соработката во оваа област. Опфатени се механизмите на соработка и обемна судска пракса при објаснувањето на инструментите како Европскиот налог за апсење, Европскиот доказен налог и Европскиот извршен налог.

Глава тринаесет се однесува на полициската соработка според Договорот од Лисабон и, покрај договорната основа, опфаќа и полициска соработка која се однесува на размена на податоци и оперативната соработка. Посебно значаен дел од оваа глава авторот посветува на приоритетните области на полициската соработка кои се однесуваат на борбата против тероризам, сериозниот и организиран криминал, како и компјутерскиот криминал, притоа објаснувајќи повеќе тела и агенции кои функционираат во рамки на Европската Унија за развој на соработката во оваа област.

Во глава четиринаесет авторот ги разработува постоечките институции, тела, агенции и механизми кои постојат во рамки на правосудната соработка во граѓанска и кривична материја, како и во полициската соработка. Авторот во оваа глава ги обработува Европска правда, Европол, Европскиот јавен обвинител, Европската канцеларија за борба против измамите, Заедничките истражни тимови и Европската судска мрежа во граѓанска и кривична материја.

Последната петнаесетта глава се однесува на заштита на човековите права во рамки на Европската Унија како нераскинлив дел од правото на Европската Унија и областа на правда и внатрешни работи. Во оваа глава авторот го разработува развојот на човековите права во рамки на Европската Унија и улогата на Судот на правдата во развојот на општите принципи на правото на Европската Унија. Разработен е институционалниот развој на човековите права и нивно инкорпорирање во договорите. Посебен дел од оваа глава е посветен на Повелбата за основните права како правно-обврзувачки документ за државите-членки, односот на Повелбата со Европската конвенција за човекови права, како и односот на Судот на правдата на Европската Унија со Европскиот суд за човекови права, а сето тоа во насока на евентуално пристапување на Европската Унија кон Европската конвенција за човекови права како договорна страна.

ЗАКЛУЧОК

Учебникот со наслов „Правда и внатрешни работи на Европската Унија“ на авторот проф. д-р Ивица Јосифовиќ од методолошки, систематски и логички аспект претставува значајна библиографска единица во која на современ начин се прикажани и објаснети најважните поими, категории и институти правда и внатрешни работи во рамки на Европската Унија. Материјата е презентиранијата на јасен, разбирлив, студиозен, стручно-методолошки начин, проследен со илустрации и примери. Сметаме дека овој труд ќе им овозможи на студентите да се стекнат со потребните знаења за оваа област, а ќе даде придонес и во научната и стручната јавност, па затоа со големо задоволство препорачуваме да биде објавен.

Врз основа на погоре изнесеното му предлагаме на Наставно-научниот совет на Правниот факултет во Штип ова учебно помагало (учебник) со наслов „Правда и внатрешни работи на Европската Унија“ од проф. д-р Ивица Јосифовиќ да го одобри за издавање.

Рецензенти

**Академик д-р Владо Камбовски,
редовен професор во пензија, с.р.**

**Д-р Никола Тупанчески,
редовен професор, с.р.**

РЕЦЕНЗИЈА
НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА СО НАСЛОВ „АНАЛИЗА НА
СТРАТЕГИИТЕ ЗА ИНВЕСТИРАЊЕ ВО ИНДЕКСНИ ФОНДОВИ НА ПАЗАРОТ
НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ” ОД М-Р ФЛАМУР БУЊАКУ, ПРИЈАВЕНА НА
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Наставно-научниот совет на докторски студии на Кампус 4 при Универзитетот „Гоце Делчев” во Штип на својата 29. седница, одржана на 17.9.2020 год., донесе Одлука бр. 0206-456/3, од 17.9.2020 год., со која се формира Рецензентска комисија за оценка и одбрана на докторската дисертација со наслов „Анализа на стратегиите за инвестирање во индексни фондови на пазарот на хартии од вредност”, пријавена и изработена од кандидатот м-р Фламур Буњаку, во состав:

- проф. д-р Илија Груевски – претседател (Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев”, Штип);
- проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска – ментор и член (Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев”, Штип);
- проф. д-р Диана Бошковска – екстерен ментор и член (Економски институт, Универзитет „Св.Кирил и Методиј”, Скопје);
- проф. д-р Марија Гогова-Самоников – член (Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев”, Штип);
- проф. д-р Весна Георгиева-Свртинов – ментор и член (Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев”, Штип).

Комисијата во наведениот состав, по прегледување на докторската дисертација, го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Структура на трудот

Докторската дисертација е презентирана на 150 страници и ги содржи следните делови: Вовед, Развој на берзата и заедничките индексни фондови; Пад на берзата; Влијание на каматните стапки и Бруто домашниот производ врз работењето на берзата; Улогата на анализата на финансиските извештаи во одлучувањето за инвестирање на берза; Економетриска анализа; Заклучоци и препораки; Листа на графикони и табели; Користена литература. Докторскиот труд содржи 25 табели и 10 графикони. Користената литература брои 62 библиографски единици.

Предмет и цели на истражувањето

Истражувањето во овој докторски труд се заснова на хипотезата за ефикасни пазари, која се базира на претпоставката дека цените на хартиите од вредност на финансиските пазари во целост ги одразуваат сите расположливи информации. Со други зборови, очекувањата на пазарот за идните цени на хартиите од вредност се рационални, што значи дека очекуваниот принос од хартиите од вредност ќе биде еднаков на оптималните предвидувања на приносот.

Во истражувањето се тргнува од тоа дека е невозможно за одреден инвеститор да оствари повисок принос од просечниот на пазарот со инвестирање во една компанија или со избор на тајмингот на инвестирање на пазарот. Притоа, не се негира фактот дека одредени компании не го надминуваат приносот на поширокиот пазар во краток временски период. Сепак, со сигурност може да се каже дека е невозможно да се предвиди иднината на одредена компанија на долг рок, па оттука и цената на нејзините акции на пазарот. Затоа, стратегијата за инвестирање во индексни фондови, особено во индексот S&P 500, е единствениот начин што гарантира позитивна стапка на принос на долг рок

Главните цели на истражувањето во овој докторски труд се однесуваат на: анализа на функционирањето на берзата, со посебен акцент на акциите како хартии од вредност;

анализа на најдобрите инструменти за инвестирање на берзата кои гарантираат долгорочни резултати; одговор на прашањето зошто инвестирањето во заеднички индексни фондови е подобра стратегија во однос на инвестирањето во индивидуални компании; анализа на корелацијата помеѓу растот на БДП (како макроекономски индикатор) и перформансите на берзата, претставени преку движењето на индексот S&P 500.

Методологија на истражување

Двете хипотези на истражувањето во докторската дисертација се следните:

Хипотеза 1: Невозможно е за некој инвеститор да оствари поголем принос од просечниот на целокупниот пазар со инвестирање во една компанија или со избор на тајмингот (временскиот момент) на инвестирање на пазарот.

Хипотеза 2: Стратегијата на инвестирање во индексните фондови гарантира долгорочен успех на пазарот на хартии од вредност.

Методите на истражување во оваа докторска дисертација се засноваат на:

Емпириски докази - користејќи ги емпириските докази се добиени информации преку набљудување и документирање на податоци поврзани со работењето на берзите во светот. Овие податоци се расчленети, со цел да се потврди или отфрли поставената хипотеза. За оваа цел користени се примарни и секундарни извори на информации, како што се економетриски модели, статии, извештаи и слично.

Преглед на најновата академска литература - прегледот на литературата во овој труд се заснова на последните академски истражувања во оваа област. Користени се најновите академски трудови поврзани со работењето на најголемите берзи во светот, заради опфаќање на најновите случувања.

Квалитативно истражување - спроведени се интервјуа со менаџери на приватни компании и јавни агенции кои се вклучени или обезбедуваат услуги во делот на инвестирање на пазарот на хартии од вредност.

Анализа на одделните делови од докторската дисертација

Првиот дел од докторската дисертација се однесува на историскиот развој на берзата, користената терминологија на берзата, прегледот на литературата која ја обработува оваа проблематика, заедничките фондови и нивните видови (заеднички индексни фондови, капитални фондови, фондови со фиксен приход, рамнотежни фондови, фондови на пазарот на пари, меѓународни фондови, специјализирани фондови, регионални фондови, социјално одговорни фондови и разменски фондови).

Делот 2 го обработува падот на берзата, кој обично е предизвикан од некои вонредни настани кои можат да бидат политички, од економски карактер, од здравствена природа, поврзани со војна или тероризам и слично, но и од останати фактори кои предизвикуваат нестабилност. Во овој дел се обработени Големата депресија, Дотком кризата, Финансиската криза од 2008 и Корона вирус кризата. Посебно се илустрирани примери на индивидуални корпорации кои доживеале пад на берзата, како Nokia, Xerox, Blockbuster. Врз основа на искуствата од наведените кризи и падови, кандидатот прави општа анализа и дава препораки за тоа како треба да се однесуваат инвеститорите за време на пад на берзата и кои се тие инструменти за заштита на акциите од голема нестабилност и падови.

Во делот 3 е обработено влијанието на каматните стапки врз работењето на берзата, при што се дава одговор на прашањата што се случува со економијата и берзата кога каматните стапки се зголемуваат и намалуваат. Исто така, обработено е и влијанието на промената на БДП врз работењето на берзата.

Четвртиот дел се однесува на анализата на финансиските извештаи во функција на ефикасното одлучување за инвестирање, имајќи предвид дека врз основа на финансиските извештаи на компаниите инвеститорите оценуваат каде ќе ги вложат нивните средства. За оваа цел, кандидатот прави краток осврт на основните финансиски извештаи и на финансиските показатели кои се пресметуваат со примена на билансните ставки, а се користат како основа за деловно одлучување.

Во петтиот дел од докторската дисертација се анализираат перформансите на берзата со примена на квантитативна и квалитативна анализа. Во однос на квантитативната анализа, користени се официјални податоци за индексот S&P 500 во временскиот период од 1990 до 2019 година. Овие податоци се споредуваат со растот на БДП на Соединетите Американски Држави за истиот временски период. БДП се користи како независна варијабла, бидејќи се смета дека овој макроекономски индикатор ги вклучува во себе повеќето други економски индикатори. Индексот на берзата S&P 500 се користи како зависна варијабла.

Со цел да се анализира корелацијата помеѓу растот на БДП и перформансите на берзата, овие податоци се обработени со примена на платформата SPSS. Покрај тоа, користејќи ја платформата SPSS се извршени уште две периодични анализи. Покрај главната анализа која се однесува на перформансите на берзата во период од 29 години, со употреба на SPSS техниката спроведена е и 10-годишна анализа на перформансите на берзата по и за време на финансиската криза.

Што се однесува до квалитативната анализа, интервјуирани се инвеститори со долгорочно искуство во инвестирање на берзата.

Заклучни согледувања и препораки

Врз основа на емпириските докази, прегледот на најновата литература од областа и други извори и инструменти што се користени од кандидатот во истражувањето предмет на оваа докторска дисертација, двете поставени хипотези се потврдени. Заклучокот од истражувањето гласи: „Невозможно е еден инвеститор да го надмине целокупниот пазар со инвестирање во индивидуална компанија или со избор на времето на инвестирање на пазарот“. Главната причина за тоа е фактот дека пазарот станува многу непредвидлив, со многу надворешни и внатрешни фактори кои влијаат на перформансите на одделните компании. Така, повеќето компании не успеваат да ги следат тие промени и да ги преземат неопходните активности за да преживеат во оваа глобализирана и динамична пазарна околина. Сепак, користејќи макроекономски показатели, може да се направи економијата како целина многу попредвидлива. Оттука, инвестициите во индексните фондови на берзата кои ги претставуваат пошироките индустрии се помалку ризични и нудат подобри можности.

Втората хипотеза „Стратегијата за инвестирање во индексни фондови на пазарот гарантира долгорочен успех на берзата, е исто така потврдена. Индексните инвестициски фондови поседуваат многу важна карактеристика што ги штити од неуспех. Тоа е нивниот модел на работење заснован на замена на компаниите кои не работат добро. Значи, ако има индустрија што цвета, индексот ќе ги повлече овие компании во својата листа. Во исто време, индексниот фонд од листата ќе ги отстрани компаниите кои не се претставиле добро на пазарот. Ова е најважната карактеристика на индексните фондови на берзата, која гарантира успех во долгорочното инвестирање.

Хипотезите на истражувањето се поткрепени со темелна квантитативна и квалитативна анализа. Резултатите од извршената економетриска анализа покажуваат дека индексните фондови на берзата следат траекторија слична на растот на БДП. Докажано е дека постои силна корелација помеѓу растот на БДП и индексите на берзата, особено оние што го следат S&P 500. За разлика од индивидуалните акции кои се погодени од разни внатрешни и надворешни сили, поради што е многу тешко да се предвидат нивните перформанси, индексните фондови на берзата следат модел кој е сличен на движењата на БДП. Сепак, оваа траекторија не е слична во номинална вредност. Резултатите покажуваат дека солидниот континуиран раст на БДП е проследен со поголем раст на берзата.

Научен придонес на истражувањето

Главната придобивка на истражувањето во оваа докторска дисертација е тоа што со применетиот економетриски модел е докажано дека случувањата на берзата можат да се предвидат. Оваа предвидливост е поврзана со заедничките индексни фондови, бидејќи кога се инвестира во индексни фондови, всушност се инвестира во стотици компании, стотици акции и обврзници и други хартии од вредност одеднаш, кои доаѓаат од различни сектори.

Неизбежно е дека во блиска иднина берзата ќе бележи развој и во нашиот регион. Секој поединец кој сака да ги инвестира своите слободни парични средства треба да има основни познавања за работењето на берзата, со цел да го минимизира ризикот и да ја максимизира потенцијалната добивка. Оттука, ја сметаме темата на оваа докторска дисертација за значајна, како за академскиот свет, така и за другите финансиски практичари. Со оглед на тоа што знаењата за работењето и инвестирањето на пазарот на хартии од вредност кај населението на Балканот се релативно слаби, ова истражување претставува солиден обид за подигнување на свеста за ризиците и можностите кои ги нуди берзата.

Исполнетост на законските услови за одбрана на докторската дисертација

Кандидатот м-р Фламур Буњаку ги има објавено следниве научноистражувачки трудови:

1. “Investing successfully in stock market? Index fund investing strategy analysis”, European Journal of Economics, Law and Social Sciences IIPCCL Publishing, Graz-Austria, Vol. 4 No. 1 January, 2020, ISSN 2519-1284 (www.iipccl.org)
2. “Ratio analysis: Coca Cola Company Case”, Knowledge – International Journal of Scientific papers, Vol. 18.1. 2017 (Invited Scientific Papers)
3. “Rules, Regulations and People Management: Critical analysis on employee promotions and relocations in the state owned companies of countries under transition process”, European Journal of Economics, Law and Social Sciences IIPCCL Publishing, Graz-Austria, Vol. 4 No. 1 January, 2020, ISSN 2519-1284 (www.iipccl.org)
4. „Странски директни инвестиции - теоретска анализа”, Годишен зборник на Економски факултет, УГД Штип, 2019
5. “Audit components: Literature Review on Audit Plan, Risk and Materiality and Internal Control“, Journal of Economics, Vol 4, No 1 (2019), Економски факултет, УГД Штип
6. “Cryptocurrencies – advantages and disadvantages”, Journal of Economics, Vol 2, No 1 (2017), Економски факултет, Штип

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Комисијата за оценка и одбрана на докторската дисертација со наслов „Анализа на стратегиите за инвестирање во индексни фондови на пазарот на хартии од вредност“, изработена од кандидатот м-р Фламур Буњаку, донесе заклучок дека истата претставува оригинално научно истражување, со значајни резултати и препораки.

Презентираниот материјал во докторската дисертација и спроведените практични истражувања и економетриски анализи, врз кои се темелат заклучните согледувања и препораки од кандидатот, претставуваат значаен придонес во научната литература која ја третира истражуваната проблематика.

Врз основа на горенаведеното, Комисијата има чест да му предложи на Наставно-научниот совет на докторски студии на Кампус 4 да ја прифати позитивната рецензија на докторската дисертација со наслов „Анализа на стратегиите за инвестирање во индексни фондови на пазарот на хартии од вредност“, изработена од м-р Фламур Буњаку, и да одобри јавна одбрана на истата.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Илија Груевски – претседател, с.р.

Проф. д-р Оливера Горгиева-Трајковска – ментор и член, с.р.

Проф. д-р Диана Бошковска – екстерен ментор и член, с.р.

Проф. д-р Марија Гогова-Самоников – член, с.р.

Проф. д-р Весна Георгиева-Свртинов – член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА РАКОПИСОТ „МОРФОЛОГИЈА НА СОВРЕМЕНИОТ
МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК“ ОД АС. Д-Р МАРИЈА ГРКОВА,
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 1902-120/9 од 214. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 9.9.2020 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Игор Станојоски, вонреден професор, Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип,
- д-р Ранко Младеноски, Филолошки факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, вонреден професор,

за изготвување на извештај, рецензија за скриптата со наслов „Морфологија на современиот македонски јазик“ од ас. д-р Марија Гркова, наменета за студентите на прв циклус студии на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Филолошки факултет во Штип го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Скриптата од ас. д-р Марија Гркова со наслов „Морфологија на современиот македонски јазик“ понудена како универзитетско помагало за објавување во електронска форма на веб-страницата од Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип се однесува на предметот Морфологија на современиот македонски јазик во вториот семестар со неделен фонд на часови од 2+2+1 и е наменета за студентите на Катедрата за македонски јазик и книжевност (втор семестар) на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. За скриптата од Гркова може да се каже дека е во согласност со Предметната програма за курсот Морфологија на современиот македонски јазик, односно од содржината на скриптата може да се забележи дека авторката се придржувала до Предметната програма предвидена за курсот Морфологија на современиот македонски јазик.

Скриптата со наслов „Морфологија на современиот македонски јазик“ од Гркова содржи 71 страница, А4 формат, во кои е елаборирана содржината од областа на морфологијата на македонскиот јазик, а под секој наслов од морфологијата се дадени и поголем број вежби за проверување на новоусвоените знаења. Според обемот и содржината, а и според бројот на часовите за предметот Морфологија на современиот македонски јазик, оваа скрипта ги задоволува сите услови предвидени со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Покрај тоа, треба да се има предвид и фактот дека скриптата упатува на поголем број наслови од областа на морфологијата и на македонистиката, воопшто, со што се покажува дека ова учебно помагало се надополнува на содржината од граматиките за македонскиот јазик напишани од, нескромно кажано, основоположниците на јазикот. Со оглед на фактот дека скриптата е подготвена според специфичната Предметна програма за курсот Морфологија на современиот македонски јазик, што го следат студентите од вториот семестар на Филолошки факултет во Штип, овој ракопис претставува оригинална скрипта што ќе ги упати студентите во современите истражувања поврзани со морфолошките содржини, како и поголем број наслови од темата со кои можат да го прошират и продлабочат своето знаење. Освен тоа, скриптата ќе ги насочи и ќе ги поттикне студентите кон темелна подготовка на двата писмени колоквиуми и на завршниот устен испит по предметот Морфологија на современиот македонски јазик.

Конкретната содржина во скриптата „Морфологија на современиот македонски јазик“ од Гркова е изложена во повеќе од триесет наслови и повеќе поднаслови: Предговор, Морфема – збороформа – збор – зборовни групи, Именки (супстантиви), Граматички категории на именките, Придавки (адјективи), Граматички категории на придавките,

Броеви, Заменки, Глаголи, Граматички категории на глаголите, Прости глаголски форми, Сегашно време (презент), Заповеден начин (императив), Минато определено свршено време (аорист), Минато определено несвршено време (имперфект), Нелични глаголски форми, Глаголска л-форма, Глаголска придавка, Глаголски прилог, Глаголска именка, Сложени глаголски форми, Минато неопределено време (перфект), Предминато време (плусквамперфект), Идно време (футур), Минато-идно време, Идно прекажано време, Можен начин (потенцијал), Глаголска конструкција има/нема, Глаголска конструкција сум, Прилози (адверби), Предлози (препозиции), Сврзници (конјункции), Честички (партикули), Извици (интерјекции), Модални зборови, а на крајот е дадена и Користена и консултирана литература.

На почетокот од скриптата „Морфологија на современиот македонски јазик“, во Предговорот, Гркова посочува дека оваа скрипта, која оди заедно со „Практикум по Морфологија на современиот македонски јазик“, има за цел да ја промени улогата на студентот за време на наставата, да се оддалечи од традиционалниот пристап на предавање/излагање само од страна на професорот/предавачот каде што главната и активната улога ја носи тој. Преку ова учебно помагало се очекува студентите да извршуваат поголем број вежби и задачи веднаш по запознавањето со новата содржина од морфологијата на современиот македонски јазик и на тој начин поефективно ќе го совладаат новото и непознатото, но и ќе бидат упатени кон голем број дополнителни библиографски единици од истата област со чија помош ќе можат да ги прошират, да ги продлабочат и да ги унапредат своите знаења и вештини од областа на морфологијата на која, потоа, се надградуваат знаењата од другите лингвистички области.

Така, во првиот наслов „Морфема – збороформа – збор – зборовни групи“ авторката дава увид за морфологијата и нејзиното дефинирање во светската лингвистичка литература и во домашната, односно во македонистиката. Оттука, станува јасно дека постојат повеќе дефинирања, а со тоа и истражувања од областа, па токму оваа скрипта ќе послужи за упатување кон тие истражувања. Во истиот наслов се разгледани и морфемата како најмала значенска единица, зборот и збороформата, нивните разлики, а потоа постепено се навлегува кон разгледување на деловите на говорот, денес познати како зборовни групи. Како што е познато, во македонскиот јазик се разликуваат единаесет зборовни групи, а врз основа на способноста да се менуваа, се разликуваат менливи и неменливи зборови. Следејќи го овој терк, авторката ги разгледува најпрвин менливите зборовни групи: именки, придавки, броеви, заменки и глаголи, а потоа и неменливите: прилози, предлози, сврзници, честички, извици и модални зборови.

Пред разгледувањето на секој наслов поединечно, Гркова дава увид и во дефинирањето на граматичките категории каде што се забележува дека авторката се консултирала со поголем број наслови, подредувајќи ги хронолошки, но и дала посебен осврт за граматичките категории во повеќе словенски јазици, докажувајќи ги сличностите и разликите со македонскиот јазик како член на оваа група јазици.

Понатаму авторката ги разгледува сите наслови поединечно, како што наведовме, почнувајќи од менливите зборови, завршувајќи со неменливите. Во секој наслов и поднаслов одделно јасно и концизно се дадени дефиниции и објаснувања како од теориски, така и од практичен аспект, при што се нудат поголем број примери коишто ќе им помогнат на студентите полесно да ја разберат новата содржина и да знаат како да ја применуваат.

Содржината во скриптата е разработена според граматиките за македонскиот јазик, особено Граматиката на Блаже Конески, како и Општа граматика на македонскиот јазик од Стојка Бојковска, Лилјана Минова-Ѓуркова, Димитар Пандев и од Живко Цветковски. Во скриптата се споделени и современите истражувања од бројни други автори, како и актуелни наслови што се користат во универзитетската настава.

Низ содржината на скриптата се забележуваат и примери од секојдневната говорна практика, па и такви што се забележуваат на социјалните мрежи, со објаснување дали нивната употреба е оправдана или не.

Покрај сета оваа богата содржина, во скриптата „Морфологија на современиот македонски јазик“ е приложена и Библиографија, дадена на крајот од оваа скрипта, а

која има за цел да ги насочи студентите кон полесно проширување и продлабочување на знаењата од областа на морфологијата.

Содржината на скрипата, исто така, е збогатена и со еден дополнителен методско-методолошки инструмент, односно со „Што треба да знаете?“ на крајот од секоја методска единица што во голема мера ќе ги поттикне и ќе ги мотивира студентите кон активен интелектуално-емоционален пристап во совладувањето на предвидените наставни содржини за предметот Морфологија на современиот македонски јазик.

ЗАКЛУЧОК

Скриптата на ас. д-р Марија Гркова со наслов „Морфологија на современиот македонски јазик“ што е понудена за објавување како рецензирано универзитетско помагало во електронска форма на веб-порталот од Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип претставува методски разработен труд во кој на концизен и јасен системски начин се разгледани и теориските и практичните аспекти на морфологијата и како наставен предмет на Филолошкиот факултет во Штип. Оваа скрипта со наслов „Морфологија на современиот македонски јазик“ во голема мера ќе им помогне на студентите во совладувањето на сложената материја од областа на морфологијата како една од гранките на граматиката и врз чија основа студентите ќе ги надградуваат своите знаења од другите научни дисциплини поврзани со граматиката на македонскиот јазик, кои им се неопходни за натамошниот тек на студирањето. Во таа смисла, скриптата ќе им биде од голема полза на студентите и при подготовката на двата писмени колоквиуми, како и на усниот испит по предметот Морфологија на современиот македонски јазик.

Врз основа на предочените и образложени факти за содржината на скриптата со наслов „Морфологија на современиот македонски јазик“ од ас. д-р Марија Гркова, Рецензентската комисија заклучува дека овој труд во целост ги исполнува критериумите за објавување на учебници, практикуми и други наставни помагала предвидени со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Затоа, како членови на Рецензентската комисија, со задоволство им предлагаме на членовите на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет во Штип да го прифатат овој труд за објавување во Е-библиотека на веб-порталот на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип како рецензирано универзитетско помагало по предметот Морфологија на современиот македонски јазик.

Рецензенти

Д-р Игор Станојоски, вонреден професор, с.р.

Д-р Ранко Младеноски, вонреден професор, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА РАКОПИСОТ „ПРАКТИКУМ ПО МОРФОЛОГИЈА НА СОВРЕМЕНИОТ
МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК“ ОД АС. Д-Р МАРИЈА ГРКОВА, ФИЛОЛОШКИ
ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 1902-120/10 од 214. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет, одржана на 9.9.2020 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Игор Станојоски, вонреден професор, Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип,
- д-р Ранко Младеноски, вонреден професор, Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип,

за изготвување на извештај, рецензија, на ракописот „Практикум по морфологија на современиот македонски јазик“ од ас. д-р Марија Гркова, наменет за студентите на прв циклус студии на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Филолошки факултет во Штип го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Ракописот од ас. д-р Марија Гркова со наслов „Практикум по Морфологија на современиот македонски јазик“ понуден како универзитетско помагало за објавување во електронска форма на веб-страницата од Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип се однесува на предметот Морфологија на современиот македонски јазик во вториот семестар со неделен фонд на часови од 2+2+1 и е наменет за студентите од вториот семестар на Катедрата за македонски јазик и книжевност на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. За практикумот од Гркова може да се каже дека е во согласност со Предметната програма за курсот Морфологија на современиот македонски јазик.

„Практикум по Морфологија на современиот македонски јазик“ од Гркова содржи 43 страници, А 4 формат, во кои се внесени бројни вежби и задачи од областа на морфологијата на македонскиот јазик, а се надополнува на секој наслов од скриптата насловена „Морфологија на современиот македонски јазик“. Тоа значи дека скриптата и практикумот одат заедно во сет, а улогата на практикумот е преку решавањето на вежбите веднаш да се провери и да се вреднува новоусвоеното знаење. Според обемот и содржината, а и според бројот на часовите за предметот Морфологија на современиот македонски јазик, овој практикум ги задоволува сите услови предвидени со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Покрај тоа, треба да се има предвид дека практикумот упатува на поголем број наслови од областа на морфологијата, но и на слични литературни извори од кои може дополнително да се збогатува знаењето. Со оглед на фактот дека практикумот е подготвен според специфичната Предметна програма за курсот Морфологија на современиот македонски јазик што го следат студентите од вториот семестар на Филолошкиот факултет во Штип, овој ракопис претставува оригинален практикум што ќе им овозможи на студентите преку голем број и избор на вежби и задачи да го проверат своето знаење, но и да знаат како новоусвоеното знаење да го применуваат во секојдневното говорeње и општење. Заедно со скриптата со која оди во сет, практикумот има за цел да ги упати студентите во современите истражувања поврзани со морфолошките содржини, како и кон поголем број наслови од темата со кои можат да го прошират и продлабочат своето знаење. Освен тоа, но и најважно од сè, практикумот ќе ги насочи и ќе ги поттикне студентите кон темелна подготовка на двата писмени колоквиуми и на завршниот испит по предметот Морфологија на современиот македонски јазик.

Конкретната содржина во „Практикум по Морфологија на современиот македонски јазик“ од Гркова е изложена во повеќе од триесет наслови и повеќе поднаслови: Предговор, Морфема – збороформа – збор – зборовни групи, Именки (супстантиви), Граматички категории на именките, Придавки (адјективи), Граматички категории на придавките, Броеви, Заменки, Глаголи, Граматички категории на глаголите, Прости глаголски форми, Сегашно време (презент), Заповеден начин (императив), Минато определено свршено време (аорист), Минато определено несвршено време (имперфект), Нелични глаголски форми, Глаголска л-форма, Глаголска придавка, Глаголски прилог, Глаголска именка, Сложени глаголски форми, Минато неопределено време (перфект), Предминато време (плусквамперфект), Идно време (футур), Минато-идно време, Идно прекажано време, Можен начин (потенцијал), Глаголска конструкција има/нема, Глаголска конструкција сум, Прилози (адверби), Предлози (препозиции), Сврзници (конјункции), Честички (партикули), Извици (интерјекции), Модални зборови, а на крајот е дадена и Користената и консултираната литература.

Во предговорот на „Практикум по Морфологија на современиот македонски јазик“ Гркова посочува дека ова помагало, кое оди заедно со скриптата „Морфологија на современиот македонски јазик“, има за цел да ја промени улогата на студентот за време на наставата, да се оддалечи од традиционалниот пристап на предавање/излагање само од страна на професорот/предавачот каде што главната и активната улога ја носи тој. Преку ова учебно помагало се очекува студентите да извршуваат поголем број вежби и задачи веднаш по запознавањето со новата содржина од морфологијата на современиот македонски јазик и на тој начин поефективно ќе го совладаат новото и непознатото, но и ќе бидат упатени кон голем број дополнителни библиографски единици од истата област со чија помош ќе можат да ги прошират, да ги продлабочат и да ги унапредат своите знаења и вештини од областа на морфологијата.

Така, следејќи го секој наслов од скриптата „Морфологија на современиот македонски јазик“, во „Практикум по Морфологија на современиот македонски јазик“ се среќаваат истите наслови и поднаслови, а во секој од нив се среќаваат поголем број вежби, задачи, барања и сл. Се забележува дека во секој наслов има различен број на задачи, меѓутоа се среќаваат и различен тип на задачи. Едни се поедноставни со едно барање, како на пример: Што е морфологија?; Што е морфема?; Зошто се нарекуваат лични заменки?; Објаснете ја службата на показните заменки; Колку видови бројност разликуваме? и слично, а други се посложени, со повеќе барања, како на пример: Наведете ја општата дефиниција за секоја зборовна група во македонскиот јазик; Изделете ги именките што образуваат множина со -и без да ја образувате; Што се подразбира под определеност и како најчесто се изразува таа?; Кои се двата начини на кои се образуваат броеви што означуваат приближна бројност? Наведете два примери; Пополнете ја табелата со различните форми на помошниот глагол сум итн.

Вежбите во „Практикум по Морфологија на современиот македонски јазик“ се пишуваат во консултација со повеќе литературни извори од областа на македонистиката, особено на морфологијата. Такви се, на пример, „Општата граматика на македонскиот јазик“ од Стојка Бојковска, Лилјана Минова-Гуркова, Димитар Пандев и од Живко Цветковски, потоа „Практикум по морфологија на македонскиот литературен јазик“ од Татјана Гочкова-Стојановска и други. Во „Практикум по Морфологија на современиот македонски јазик“ е приложена и Библиографија која е дадена на крајот од практикумот, а која има за цел да ги насочи студентите кон други наслови од областа што ќе придонесат до проширување и продлабочување на знаењата од морфологијата.

Богатиот избор на вежби, задачи и барања во „Практикум по Морфологија на современиот македонски јазик“ во голема мера ќе ги поттикне и ќе ги мотивира студентите кон активен интелектуално-емоционален пристап во совладувањето на предвидените наставни содржини за предметот Морфологија на современиот македонски јазик.

ЗАКЛУЧОК

Ракописот на ас. д-р Марија Гркова со наслов „Практикум по Морфологија на современиот македонски јазик“ што е понуден за објавување како рецензирано универзитетско помагало во електронска форма на веб-порталот од Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип претставува методски разработен труд во кој на концизен и јасен системски начин се разгледани практичните аспекти на морфологијата и како наставен предмет на Филолошкиот факултет во Штип. „Практикум по Морфологија на современиот македонски јазик“ во голема мера ќе им помогне на студентите во совладувањето на сложената материја од областа на морфологијата како една од гранките на граматиката и врз чија основа студентите ќе ги надградуваат своите знаења од другите научни дисциплини поврзани со граматиката на македонскиот јазик, кои им се неопходни за натамошниот тек на студирањето. Во таа смисла, ова помагало ќе им биде од голема полза на студентите и при подготовката на двата писмени колоквиуми, како и на усниот испит по предметот Морфологија на современиот македонски јазик.

Врз основа на предочените и образложени факти за содржината на „Практикум по Морфологија на современиот македонски јазик“ од ас. д-р Марија Гркова, Рецензентската комисија заклучува дека овој труд во целост ги исполнува критериумите за објавување на учебници, практикуми и други наставни помагала предвидени со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Затоа, како членови на Рецензентската комисија, **со задоволство им предлагаме на членовите на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет во Штип да го прифатат овој ракопис за објавување во е-библиотека на веб-порталот на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип како рецензирано универзитетско помагало по предметот Морфологија на современиот македонски јазик.**

Рецензенти

Д-р Игор Станојоски, вонреден професор, с.р.

Д-р Ранко Младеноски, вонреден професор, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „КАЗИНО ТУРИЗАМ И КАЗИНО ХОТЕЛИ”
ОД АС. М-Р ЦВЕТАНКА РИСТОВА-МАГЛОВСКА И
ВОН. ПРОФ. Д-Р ТАЊА АНГЕЛКОВА-ПЕТКОВА,
ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр. 2102-173/11 од 231. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултет за туризам и бизнис логистика, одржана на 16.9.2020 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Дејан Методијески, вонреден професор, Факултет за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип;
- д-р Оливер Филипошки, доцент, Факултет за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „КАЗИНО ТУРИЗАМ И КАЗИНО ХОТЕЛИ” од ас. м-р Цветанка Ристова-Магловска и вон. проф. д-р Тања Ангелкова-Петкова наменет за студентите на прв циклус студии на Факултетот за туризам и бизнис логистика на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Скриптата „Казино туризам и казино хотели“ од ас. м-р Цветанка Ристова-Магловска и вон. проф. д-р Тања Ангелкова-Петкова е наменета за потребите на студентите на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип за подготвување на испитот по предметот Казино туризам. Содржината на скриптата ја опфаќа потребната материја за предавањата по предметот Казино туризам, според Наставната програма на Факултетот за туризам и бизнис логистика. Овој изборен предмет се изучува во шестиот семестар - трета година, како изборен предмет на насоката Туризам, кој носи четири кредити и има фонд на часови 2+1+1.

Податоци за обемот на ракописот: Содржината на скриптата е претставена во текст и илустрации од вкупно 125 страници (А4 формат, фонт Arial, големина на буквите 11), поделени во 6 тематски целини, распоредени во согласност со наставната програма на истоимениот предмет со 2 слики и 19 табели. Користени се 306 библиографски единици. Обемот и содржината на приложениот ракописот се во согласност со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Според нашите сознанија, ваква скрипта, по обем и содржина, којашто одговара на предвидената наставна програма по предметот Казино туризам на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип не е објавена.

Краток опис на содржината: Скриптата е напишана на лесен и разбирлив јазик. Текстот и целата содржина се конципирани во 6 тематски дела и литература. Илустрирана е со 2 слики и 19 табели.

Во првата тематска единица Разбирање на игрите на среќа се дадени почетоците на игрите на среќа и нивното развивање. Осврт е даден и на нивното влијание во општеството.

Во втората тематска единица Казино индустрија се претставени почетоците на казино

индустријата, правилата за лицензирање и регулирање на казината како и подемот на казино капитализмот и глобализацијата.

Во третата тематска единица Казино туризам е дефиниран казино туризмот како поим и концепт. Покрај анализата на развивање на казино туризам објаснето е како развивањето на казино туризмот влијание на локалното население и животната средина и како треба да се стреми кон социјална одржливост и одговорен хазард.

Во четвртата тематска единица Економско и социјално влијание од казино туризмот се објаснети економските и социјалните влијанија или ефекти од казино туризмот. Даден е исто така и литературен преглед на многубројни економисти и социолози кои ја истражуваат оваа тематика.

Во петтата тематска единица Светски казино дестинации: Почетоци и развој се објаснети најпопуларните светски дестинации за казино туризам. За секоја дестинација е даден преглед од аспект на почетоци и развој, правна рамка, вработување во казино туризмот, број на туристи и остварени приходи.

Во шестата тематска единица Казино хотели е дефиниран концептот казино хотелот и какво значење има за казино туризмот.

ЗАКЛУЧОК

Скриптата „Казино туризам и казино хотели“ претставува успешен обид на авторите да претстават научен материјал со висок квалитет во кој се дава можност за стекнување пошироки знаења и разбирања од областа на казино туризмот. Содржините на наставните единици се стручно и научно обработени, напишани на јасен и разбирлив јазик, а интерпретацијата на истите е во контекст со современите приоди од областа. Скриптата од педагошки и научен аспект го поседува потребното соодветно ниво за студентите на прв циклус студии. Приложениот ракопис во целост ги задоволува критериумите за скрипта, како и условите за издавање пропишани според Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип.

Оттука, **Рецензентската комисија има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип ракописот „Казино туризам и казино хотели“ од ас. м-р Цветанка Ристова-Магловска и вон. проф. д-р Тања Ангелкова-Петкова да биде издаден како скрипта за студенти на студиската програма Туризам на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.**

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Дејан Методијески, вонреден професор, с.р.

Д-р Оливер Филипоски, доцент, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „КАЗИНО ТУРИЗАМ И КАЗИНО ХОТЕЛИ - ПРАКТИКУМ”
ОД АС. М-Р ЦВЕТАНКА РИСТОВА-МАГЛОВСКА И
ВОН. ПРОФ. Д-Р ТАЊА АНГЕЛКОВА-ПЕТКОВА,
ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр. 2102-173/10 од 231. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика, одржана на 16.9.2020 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Дејан Методијески, вонреден професор, Факултет за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип;
- д-р Оливер Филиповски, доцент, Факултет за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „КАЗИНО ТУРИЗАМ И КАЗИНО ХОТЕЛИ - ПРАКТИКУМ” од ас. м-р Цветанка Ристова-Магловска и вон. проф. д-р Тања Ангелкова-Петкова наменет за студентите на прв циклус студии на Факултетот за туризам и бизнис логистика на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Практикумот „Казино туризам и казино хотели - практикум“ од ас. м-р Цветанка Ристова-Магловска и вон. проф. д-р Тања Ангелкова-Петкова е наменет за потребите на студентите на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип за подготвување на испитот по предметот Казино туризам. Содржината на практикумот ја опфаќа потребната материја за вежбите по предметот Казино туризам, според Наставната програма на Факултетот за туризам и бизнис логистика. Овој избран предмет се изучува во шестиот семестар - трета година, како избран предмет на насоката Туризам, кој носи четири кредити и има фонд на часови 2+1+1.

Податоци за обемот на ракописот: Содржината на практикумот е претставена во текст од вкупно 49 страници (А4 формат, фонт Arial, големина на буквите 11) поделени во 12 тематски целини распоредени во согласност со наставната програма на истоимениот предмет со 7 табели. Користени се 15 библиографски единици. Обемот и содржината на приложениот ракописот се во согласност со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Според нашите сознанија, ваков практикум, по обем и содржина, којшто одговара на предвидената наставна програма по предметот Казино туризам на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип не е објавен.

Краток опис на содржината: Практикумот е напишан на лесен и разбирлив јазик. Текстот и целата содржина се конципирани во 12 тематски дела и литература. Илустриран е со 7 табели.

Во првата вежба Историја на игрите на среќа студентите треба да истражат за најзабележителните настани, случувања, верувања и докази поврзани со игрите на среќа во античка Кина, Египет, Грција и Римското Царство.

Во втората вежба Разлика помеѓу европски и американски казина студентите прават споредба помеѓу европско и американско казино од дадена листа на казина според претходно утврдени карактеристики.

Во третата вежба Казино туризам: Врската помеѓу казината и туризмот студентите

образложуваат што претставува казино туризмот, преку одговор на претходно поставени прашања.

Во четвртата вежба Ставови на локалното население кон развој на казино туризмот студентите анализираат студија која ја испитува перцепцијата на локалното население кон казино туризмот.

Во петтата вежба Казино туризам во однос на одговорен хазард студентите ги истражуваат програмите на Американската асоцијација за игри во спроведување на одговорен хазард.

Во шестата вежба Економско и социјално влијание од казино туризмот студентите истражуваат за примери на економски и социјални влијанија од казино туризмот во градови, области или држави.

Во седмата вежба Светска казино дестинација студентите истражуваат за историјата и легализацијата на казината во Рино и развојот на казино туризмот.

Во осмата вежба Светска казино дестинација студентите истражуваат за историјата и легализацијата на казината во Мароко и развојот на казино туризмот.

Во деветтата вежба Казино туризам: Зголемување на туристичката посетеност студентите прават анализа на статистичкиот преглед за туристичката посетеност на Лас Вегас од 1970 до 2019 година.

Во десеттата вежба Казино туризам: Зголемување на вработеноста студентите прават анализа на двегодишната статистика за вработување во казината во Атлантик Сити од март 2019 до февруари 2020 година.

Во единаесеттата вежба Казино хотели студентите истражуваат што точно нуди еден казино хотел за своите гости, покрај објектот за игри на среќа од претходно дадени избори на казино хотели.

Во дванаесеттата вежба Казино хотели: Утврдување на приходот по достапна соба студентите ја користат формулата за добивање на приходот по достапна соба прикажана во скриптата Казино туризам и казино хотели, за да го пронајдат приходот по достапна соба за казино хотелите на Стрип и Центарот на Лас Вегас за 2018, 2019 и 2020 година и направат споредба по месеци и години.

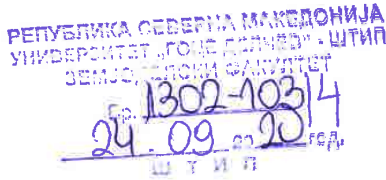
ЗАКЛУЧОК

Практикумот „Казино туризам и казино хотели - практикум“ претставува успешен обид на авторите да претстават научен материјал со висок квалитет во кој се дава можност за стекнување пошироки знаења и разбирања од областа на казино туризмот. Содржините на наставните единици се стручно и научно обработени, напишани на јасен и разбирлив јазик, а интерпретацијата на истите е во контекст со современите приоди од областа. Практикумот од педагошки и научен аспект го поседува потребното соодветно ниво за студентите на прв циклус студии. Приложениот ракопис во целост ги задоволува критериумите за практикум, како и условите за издавање пропишани според Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип.

Оттука, Рецензентската комисија има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип ракописот „Казино туризам и казино хотели – практикум“ од ас. м-р Цветанка Ристова-Магловска и вон. проф. д-р Тања Ангелкова-Петкова да биде издаден како практикум за студенти на студиската програма Туризам на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Дејан Методијески, вонреден професор, с.р.
Д-р Оливер Филипоски, доцент, с.р.

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на член 110 од Законот за високото образование („Службен весник на Р. Македонија“ бр. 82/18), а во согласност со Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на втор циклус на студии на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, Наставно – научниот совет на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, на својата 179 седница одржана на ден 24.09.2020, ја донесе следнава

ОДЛУКА

за исправка на техничка грешка во наслов на магистерски труд на кандидатот Глигорчо Бојков

Член 1

СЕ ВРШИ исправка на техничка грешка во наслов на магистерски труд објавен во Универзитетски билтен бр. 240 од октомври 2019 г. на кандидат Глигорчо Бојков запишан на студиската програма Фитомедицина на катедрата за заштита на растенијата и животната средина - на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Член 2

Насловот на темата на магистерскиот труд од член 1 на оваа Одлука ќе гласи „„Определување на микроклиматските услови во развојот на сивото гниење (*Botrytis cinerea* L.) кај виновата лоза“.“

Член 3

Оваа одлука стапува во сила со денот на донесувањето.

Член 4

Примерок од оваа одлука да се достави на кандидатот, членовите на комисијата, досието на студентот и архивата на Факултетот.

Декан

проф. д-р Љупчо Михајлов

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на докторски трудови од наставно-научните совети на докторски студии

Кампус 4			
Наслов на тема	Одлука	Интерен и екстерен ментор	Студент
„Управување со ризикот во осигурителните компании“, наслов на темата на англиски јазик: „Risk management in insurance companies“	Бр.0206-363/2 од 9.7.2020 г.	Проф. д-р Ристо Фотов, вонреден професор д-р Африм Локу	Ибрахим Маља
Кампус 2			
„Теоретски и експериментални истражувања на точноста на роботите применети во производството на производи од композитни материјали“, наслов на темата на англиски јазик: „Theoretical and Experimental Investigation of Accuracy of Robots Applied in Production of Composite Material Products“	Бр.0206-459/2 од 22.9.2020 г.	Проф. д-р Тодор Серафимовски, проф. д-р Матеј Доленец	Лазар Ѓорѓиев
„Повеќетапно моделирање на орудувањето во Боровдолскиот бакарен порфирски систем“/ наслов на темата на англиски јазик: „Multistage ore modeling of the Borov dol copper porphyry system“	0206-314/2 од 15.4.2019 г.	Проф. д-р Блажо Боев, академик д-р Владимир Берманец	Митко Јанчев
Кампус 3			
„Значењето на пренаталниот скрининг на серумските биомаркери од <i>Quadriple test</i> -от и фето-плацентарната единица во предвидување на перинаталниот ризик и исходот од бременоста“ / наслов на темата на англиски јазик: „The importance of prenatal screening of serum biomarkers of <i>Quadriple test</i> and feto-placental unit in prediction of perinatal risk and pregnancy outcome“	0206-447/3 од 14.9.2020 г.	Проф. д-р Невенка Величкова, проф. д-р Марјан Стојовски	Пранвера Узеири

<p>„Корелација помеѓу секреторен имуноглобулин А од мајчиното млеко и alpha glutathione S transferase во серум кај доенчиња со акутен гастроентерит“/ наслов на темата на англиски јазик: „Correlation between secretory immunoglobulin A from breast milk and alpha glutathione S transferase in serum in infants with acute gastroenteritis“</p>	<p>0206-409/3 од 21.8.2020 г.</p>	<p>Проф. д-р Елизабета Зисовска, проф. д-р Соња Пеова</p>	<p>Марија Димитровска-Иванова</p>
--	-----------------------------------	---	-----------------------------------

ПРЕГЛЕД

на наслови на теми за изработка на магистерски и специјалистички трудови
одобрени од наставно - научниот совет на единицата

Билтен 1.10.2020 година.

ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ			
Наслов на тема	Одлука	Ментор	Студент
Улогата на медицинската сестра врз негата и квалитетот на живот кај жени после спонтано вагинално породување и после оперативно породување со царски рез	2002-148/12 од 9.9.2020 г.	Проф. д-р Гордана Панова	Ана Дабески
Кинезитерапија и рехабилитација при детска церебрална парализа	2002-148/13 од 9.9.2020 г.	Доц. д-р Тоше Крстев	Елена Апостоловска
Превенција на зависности од алкохолизам, наркоманија и пушење	2002-156/36 од 24.9.2020 г.	Проф. д-р Милка Здравковска	Даниела Дуковска
ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ			
Спречување и борба против трговија со луѓе како облик на организиран криминал во Република Северна Македонија	1102-86/38 од 24.9.2020 г.	Вон. проф. д-р Олга Кошевалиска	Гоце Биковски
Концептот на кривичната одговорност – национални и компаративни аспекти	1102-86/39 од 24.9.2020 г.	Вон. проф. д-р Олга Кошевалиска	Илија Глигоров
ФАКУЛТЕТ ЗА ОБРАЗОВНИ НАУКИ			
Семејството, училиштето и асоцијално однесување на учениците	1602-53/9 од 8.4.2020 г.	Проф. д-р Емилија Петрова Ѓорѓева	Марија Стаменова